

Οδηγός ευρωπαϊκής πληροφόρησης για τους Βουλευτές

Επιμέλεια έκδοσης: Βάγια - Δανάη Πανοπούλου, Ηλίας Τροχίδης
Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα

Δημιουργικό - Παραγωγή: S.K. ICON-NET

Μπορείτε να βρείτε ηλεκτρονικό κείμενο του παρόντος εντύπου στην ιστοσελίδα της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/greece>

Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα

Βασιλίσσης Σοφίας 2, 106 74 Αθήνα

Τηλ. +30 210 72 72 100

Φαξ: +30 210 72 44 620

E-mail: comm-rep-athens@ec.europa.eu

Ιστοσελίδα: <http://ec.europa.eu/greece>

<https://www.facebook.com/#!/EURepresentationGreece>

<https://twitter.com/EEAthina>

<https://www.youtube.com/user/EURepresentationGR>

<https://www.flickr.com/photos/109831176@N08/>

https://instagram.com/ee_athina/

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και επικαιροποιήθηκε τον Μάρτιο του 2018.

80 σελίδες 21 x 29 εκ.

Project Number: 2015.6603

Title: EU Guide for Members of the Hellenic Parliament
Οδηγός Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης για τους Βουλευτές

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ: IA-01-15-937-EL-C

ISBN: 978-92-79-53891-9

doi: 10.2775/613425

© Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα, 2017
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Αγαπητοί αναγνώστες

Ο παρών οδηγός έχει σκοπό να χρησιμεύσει ως εργαλείο κατανόησης των ζητημάτων που συνδέουν την θεματική της Βουλής των Ελλήνων με τις πολιτικές που βρίσκονται την καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να διευκολύνει την συνεχή επικοινωνία μεταξύ της Ελλάδας και των ευρωπαϊκών θεσμών έτσι ώστε να ενταθεί ο διάλογος μεταξύ των δύο φορέων.

Παράλληλα όμως, στοχεύει να καταστεί ένα εργαλείο με πολύ μεγαλύτερη χρησιμότητα: Παρουσιάζει με σαφή και κατανοητό τρόπο ζητήματα που όχι μόνο βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων των Ελλήνων βουλευτών αλλά αποτελούν επιπλέον σταθερή αναφορά της καθημερινής ειδησεογραφίας και της δημόσιας συζήτησης. Πρόκειται, λοιπόν, για έναν οδηγό που διευκολύνει τους βουλευτές να θέσουν σε κατάλληλο πλαίσιο τον ευρωπαϊκό και πολιτικό διάλογο.

Βρισκόμαστε αναμφισβήτητα σε (ακόμη μία) κρίσιμη καμπή της σχεδόν σαραντάχρονης πορείας της χώρας μας στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστεύω ότι αυτή τη στιγμή η παρούσα έκδοση έχει τη δυναμική να αποτελέσει σημείο αναφοράς και οδηγό στην κατανόηση της διαμόρφωσης της σχέσης Ελλάδας-Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του τρόπου με τον οποίο η μεταξύ τους αλληλεπίδραση εντέλει διαμορφώνει τις πολιτικές του μέλλοντος. Τόσο για την Ελλάδα όσο και για την Ευρώπη.

Καλή σας ανάγνωση!

Γεώργιος Μαρκοπουλιώτης
Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα

Πίνακας περιεχομένων

Πρώτο μέρος	
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	7
Εισαγωγή: Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση	8
Τα κράτη μέλη της ΕΕ	8
Οι ιδρυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης	9
Τα σύμβολα της ΕΕ	10
Η εξέλιξη της ΕΕ ανά δεκαετία	10
Πολιτικές της ΕΕ	12
Κατανομή των αρμοδιοτήτων της ΕΕ	12
Θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ	13
Το Δίκαιο της ΕΕ	14
Συμμετοχή στη χάραξη των ευρωπαϊκών πολιτικών	17
Τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	18
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	23
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	25
Συμβούλιο της ΕΕ	26
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	28
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	30
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	31
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	32
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	33
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	34
Επιτροπή των Περιφερειών	34
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	35
Ευρωπαϊός Διαμεσοθαλαβητής	35
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	36
Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις της ΕΕ	36

Δεύτερο μέρος

ΔΙΑΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	41
Διακοινοβουλευτική συνεργασία στην ΕΕ	42
Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων	43
Μορφές διακοινοβουλευτικής συνεργασίας	46
Δίκτυα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας	48
Άλλα μέσα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας	48
Σύνδεσμοι	49

Τρίτο μέρος

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	51
Ο προϋπολογισμός της ΕΕ	52
ΟΝΕ & Ευρωζώνη	54
Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση	56
Η οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ	59
Ολοκλήρωση της ΟΝΕ	68
Επόμενα βήματα	72
Σχετικές εκδόσεις	78
Επικοινωνήστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση	79

Πρώτο Μέρος

Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Εισαγωγή: Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένα μοναδικό στον κόσμο παράδειγμα περιφερειακής ενοποίησης και συνεργασίας μεταξύ κρατών σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο.

Η ΕΕ δημιουργήθηκε μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και βασικός στόχος της ήταν η ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας, με το σκεπτικό ότι οι χώρες που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές δημιουργούν μεταξύ τους οικονομικές αλληλεξαρτήσεις, κάτι που ελαχιστοποιεί το ενδεχόμενο συγκρούσεων. Ωστόσο, αυτό που αρχικά ξεκίνησε σαν μια καθαρά οικονομική ένωση μετεξελίχθηκε σε έναν οργανισμό που δραστηριοποιείται σε ποικίλους τομείς, από την αναπτυξιακή βοήθεια μέχρι το περιβάλλον.

Η ΕΕ στηρίζεται στο σεβασμό του κράτους δικαίου, που σημαίνει ότι όλες οι ενέργειές της βασίζονται στις Συνθήκες, τις οποίες όλα τα κράτη μέλη έχουν εγκρίνει εκούσια και δημοκρατικά. Στις δεσμευτικές αυτές συμφωνίες καθορίζονται οι στόχοι της ΕΕ σε διάφορους τομείς.

Παράγοντας ειρήνης, σταθερότητας και ευημερίας. Για μισό και πλέον αιώνα, η ΕΕ συνέβαλε στη συνολική άνοδο του βιοτικού επιπέδου των ευρωπαίων, ενώ θέσπισε ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ. Επιπλέον η ενιαία εσωτερική αγορά, στην οποία μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα άνθρωποι, αγαθά, κεφάλαια και υπηρεσίες, αποτελεί τον κύριο μοχλό της ευρωπαϊκής ευημερίας. Η ΕΕ στοχεύει στην ανάπτυξη των προοπτικών περαιτέρω συνεργασίας, ούτως ώστε οι Ευρωπαίοι να μπορούν να αντλούν τα περισσότερα δυνατά οφέλη.

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε, το βασικό νομικό κείμενο για τον σεβασμό αυτών των δικαιωμάτων, έγινε δεσμευτικός με την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισαβόνας, ενώ διαθέτει πλέον την ίδια νομική ισχύ με τις συνθήκες της ένωσης. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ έχουν τη νομική υποχρέωση να σέβονται τα δικαιώματα αυτά, όπως και τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ.

Η ΕΕ, παραμένει προσηλωμένη στον στόχο της διαφάνειας και δημοκρατικότητας των θεσμικών της οργάνων. Έτσι, παρατηρείται μια συνεχής διεύρυνση του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ ενισχύεται ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων, τα οποία συνεργάζονται με τα ευρωπαϊκά όργανα. Τέλος, οι Ευρωπαίοι πολίτες διαθέτουν ολοένα και περισσότερα μέσα για να συμμετέχουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικών όπως η Λαϊκή Νομοθετική Πρωτοβουλία.

Τα κράτη μέλη της ΕΕ

Κράτη μέλη της ΕΕ & έτος προσχώρησης

Αυστρία 1995
Βέλγιο 1958
Βουλγαρία 2007
Γαλλία 1958
Γερμανία 1958
Δανία 1973
Ελλάδα 1981

Εσθονία 2004
Ηνωμένο Βασίλειο 1973
Ιρλανδία 1973
Ισπανία 1986
Ιταλία 1958
Κάτω Χώρες 1958
Κροατία 2013

Κύπρος 2004
Λετονία 2004
Λιθουανία 2004
Λουξεμβούργο 1958
Μάλτα 2004
Ουγγαρία 2004
Πολωνία 2004

Πορτογαλία 1986
Ρουμανία 2007
Σλοβακία 2004
Σλοβενία 2004
Σουηδία 1995
Τσεχική Δημοκρατία 2004
Φινλανδία 1995

Καθ' οδόν προς ένταξη στην ΕΕ

Υποψήφιες χώρες

Αλβανία
Πρώην Γιουγκοσλαβική
Δημοκρατία της Μακεδονίας
Μαυροβούνιο
Σερβία
Τουρκία

Δυνάμει υποψήφιες χώρες

Βοσνία-Ερζεγοβίνη
Κοσσυφοπέδιο *

* Ο χαρακτηρισμός αυτός δεν θίγει τις θέσεις ως προς το καθεστώς, είναι δε σύμφωνος με την ΑΣΑΗΕ 1244/1999 και τη γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου για τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

Οι ιδρυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι οραματιστές ηγέτες που ακολουθούν ενέπνευσαν τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία ζούμε σήμερα. Χωρίς την ενεργητικότητα και την κινητοποίησή τους, δεν θα κυριαρχούσε η ειρήνη και η σταθερότητα που θεωρούμε δεδομένη στον κόσμο που ζούμε. Από αντιστασιακοί μέχρι δικηγόροι, οι ιδρυτές της ΕΕ συνιστούσαν μια ποικιλόμορφη ομάδα ανθρώπων με κοινά ιδανικά: μια ειρηνική, ενωμένη και ευημερούσα Ευρώπη. Πλήθον των ιδρυτών της ΕΕ που περιγράφονται παρακάτω, πολλοί άλληλοι εργάστηκαν άοκνα και ενέπνευσαν το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Η ενότητα αυτή για τους ιδρυτές της ΕΕ είναι, συνεπώς, ένα έργο σε εξέλιξη.

- **Κόνραντ Αντενάουερ:** Πραγματιστής δημοκράτης και άοκνος υπέρμαχος της Ένωσης.
- **Γιόζεφ Μπεκ:** Πώς μια μικρή χώρα μπορεί να διαδραματίσει σπουδαίο ρόλο στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- **Γιόχαν Βίλχελμ Μπέγιεν:** Το σχέδιο για την κοινή αγορά.
- **Ουίνστον Τσόρτσιλ:** Εκκλήση για Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης.
- **Αλτσίντε ντε Γκάσπερι:** Εμπνευσμένος διαμεσολαβητής υπέρ της δημοκρατίας και της ελευθερίας στην Ευρώπη.
- **Βάλτερ Χάλσταϊν:** Η δύναμη της διπλωματίας ως κινητήρια δύναμη για την ταχεία ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.
- **Σίκο Μάνσχολτ:** Αγρότης, αντιστασιακός και πραγματικός Ευρωπαίος.
- **Ζαν Μονέ:** Η ενοποιητική δύναμη για τη γέννηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Ρομπέρ Σουμάν:** Ο αρχιτέκτονας του ευρωπαϊκού οικοδομήματος.
- **Πωλ Ανρί Σπάακ:** Με όραμα για την Ευρώπη και με το χάρισμα της πειθούς.
- **Αλτιέρο Σπινέλι:** Αταλάντευτος φεντεραλιστής.

<http://europa.eu/!Bb46NY>

Τα σύμβολα της ΕΕ

Η ΕΕ χαρακτηρίζεται από ορισμένα σύμβολα, τα γνωστότερα από τα οποία είναι τα κίτρινα αστέρια σε κύκλο με μπλε φόντο.

Η σημαία της ΕΕ: Η σημαία της ΕΕ συμβολίζει τόσο την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και την ενότητα και την ταυτότητα της Ευρώπης γενικότερα. Η σημαία έχει 12 κίτρινα αστέρια σε κύκλο με μπλε φόντο, τα οποία συμβολίζουν τα ιδανικά της ενότητας, της αλληλεγγύης και της αρμονίας ανάμεσα στους λαούς της Ευρώπης. Ο αριθμός των αστεριών δεν έχει καμία σχέση με τον αριθμό των κρατών μελών. Ο κύκλος είναι σύμβολο ενότητας. <http://europa.eu/!Nd83CU>

Ο ύμνος της ΕΕ: Η μελωδία που χρησιμοποιείται για να συμβολίζει την ΕΕ προέρχεται από την Ενάτη Συμφωνία που συνέθεσε ο Λούντβιχ βαν Μπετόβεν το 1823, όταν μελοποίησε τους στίχους του Φρίντριχ Σίλερ "Ωδή στη Χαρά", που είχαν εκδοθεί το 1785. Ο ύμνος δεν συμβολίζει απλώς την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και την Ευρώπη γενικότερα. Το ποίημα "Ωδή στη Χαρά" εκφράζει την ιδεαλιστική άποψη του Σίλερ για συναδέλφωση όλων των λαών, την οποία συμμεριζόταν ο Μπετόβεν. <http://europa.eu/!Mu88Uy>

Ημέρα της Ευρώπης: Οι ιδέες στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση διατυπώθηκαν για πρώτη φορά στις 9 Μαΐου 1950 από τον Γάλλο υπουργό Εξωτερικών, Ρομπέρ Σουμάν. Σε ομιλία του στο Παρίσι το 1950, ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Ρομπέρ Σουμάν πρότεινε μια νέα μορφή πολιτικής συνεργασίας στην Ευρώπη, η οποία θα απέτρεπε κάθε ενδεχόμενο πολέμου μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών. Για τον λόγο αυτόν, η 9η Μαΐου εορτάζεται ως σημαντική επέτειος της ΕΕ. <http://europa.eu/!DT73XJ>

Το σύνθημα της ΕΕ: Το σύνθημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι «Ενωμένοι στην πολυμορφία». Το σύνθημα αυτό τονίζει την απόφαση των Ευρωπαίων να ενωθούν δημιουργώντας την ΕΕ και να συνεργαστούν για την ειρήνη και την ευημερία, αποκομίζοντας ταυτόχρονα οφέλη από τον πολιτικό πλούτο, τις παραδόσεις και τις γλώσσες της Ευρώπης. <http://europa.eu/!Kh78gN>

Η εξέλιξη της ΕΕ ανά δεκαετία

1945 - 1959: Μια ειρηνική Ευρώπη - η αρχή της συνεργασίας

Ήδη από το 1950, με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα αρχίζει η ένωση των ευρωπαϊκών χωρών σε οικονομικό και πολιτικό επίπεδο με στόχο τη διασφάλιση διαρκούς ειρήνης. Η δεκαετία του 1950 χαρακτηρίζεται από τη πρώτη φάση του Ψυχρού πολέμου μεταξύ των δύο μεταπολεμικών διεθνών συνασπισμών. Το 1956, τα σοβιετικά τανκς καταστέλλουν το κύμα διαμαρτυρίας που ξέσπασε στην Ουγγαρία κατά του κομμουνιστικού καθεστώτος, ενώ το επόμενο έτος, το 1957, η Σοβιετική Ένωση πρωτοστατεί στον «αγώνα δρόμου του διαστήματος», εκτοξεύοντας τον πρώτο τεχνητό διαστημικό δορυφόρο Σπούτνικ 1. <http://europa.eu/!rg87hR>

1960 - 1969: Η «ανθηρή δεκαετία του '60» - μια περίοδος οικονομικής ανάπτυξης

Η δεκαετία του '60 είναι ευνοϊκή για την οικονομία ως συνέπεια, μεταξύ άλλων, της κατάργησης των δασμών στις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Τα κράτη μέλη συμφωνούν, επίσης, να ελέγχουν από κοινού την παραγωγή των τροφίμων, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια τροφίμων για όλους ενώ σύντομα δημιουργείται ακόμη και πλεόνασμα στη γεωργική παραγωγή. Ο Μάιος του 1968 έρχεται να αφήσει το δικό του ιστορικό στίγμα με τις πολλαπλές φοιτητικές εξεγέρσεις και απεργίες στο Παρίσι. Πολλές από τις κοινωνικές αλλαγές που ακολούθησαν συνδέονται άμεσα με τις διεκδικήσεις της αποκαλούμενης γενιάς του '68'. <http://europa.eu/!Wr47TN>

1970 - 1979: Η Κοινότητα σε εξέλιξη - η πρώτη διεύρυνση

Ο σύντομος, αλλά βίαιος αραβοϊσραηλινός πόλεμος, τον Οκτώβριο του 1973, είχε ως συνέπεια την ενεργειακή κρίση καθώς και σειρά οικονομικών προβλημάτων για την Ευρώπη και τον κόσμο. Η ανατροπή του καθεστώτος του Σαλαζάρ στην Πορτογαλία το 1974 και ο θάνατος του στρατηγού Φράνκο στην Ισπανία το 1975, σηματοδοτούν την πτώση των τελευταίων ακροδεξιών δικτατοριών στην Ευρώπη. Χάρη στην περιφερειακή πολιτική της ΕΕ, τεράστια ποσά μεταφέρονται στις φτωχότερες περιφέρειες με στόχο τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την ανάπτυξη υποδομών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αυξάνει την επιρροή του στις υποθέσεις της ΕΕ και, το 1979, όλοι οι πολίτες μπορούν για πρώτη φορά να εκλέξουν απευθείας τα μέλη του. <http://europa.eu/Nb68ry>

1980 - 1989: Η μορφή της Ευρώπης αλληλάζει - η πτώση του Τείχους του Βερολίνου

Τον Σεπτέμβριο του 1980, το πολωνικό συνδικάτο «Αλληλεγγύη» (Solidarność), με επικεφαλής τον Λεχ Βαλέσα (Lech Wałęsa) γίνεται ευρέως γνωστό σε όλη την Ευρώπη και τον κόσμο ύστερα από τις απεργίες στα ναυπηγεία της πόλης του Γκντανσκ. Την 1η Ιανουαρίου 1981, η Ελλάδα γίνεται το δέκατο μέλος της ΕΕ. Η πτώση του Τείχους του Βερολίνου, στις 9 Νοεμβρίου 1989, προκαλεί σοβαρή πολιτική αναταραχή. Τα σύνορα μεταξύ της Ανατολικής και της Δυτικής Γερμανίας ανοίγουν για πρώτη φορά σε διάστημα 28 ετών και σύντομα συντελείται η επανένωση της χώρας. <http://europa.eu/cQ84Yd>

1990 - 1999: Μια Ευρώπη χωρίς σύνορα

Με την κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη, η ιδέα μιας πιο ενωμένης Ευρώπης ενισχύεται σημαντικά. Το 1991, η Ενιαία Αγορά ολοκληρώνεται με την καθιέρωση των «τεσσάρων ελευθεριών»: της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών, υπηρεσιών, προσώπων και κεφαλαίων. Εκατομμύρια νέων σπουδάζουν σε άλλες χώρες με την υποστήριξη της ΕΕ ενώ η ανάπτυξη της τεχνολογίας διευκολύνει την επικοινωνία δεδομένου ότι όλοι και περισσότερα άτομα αρχίζουν να χρησιμοποιούν τα κινητά τηλέφωνα και το Διαδίκτυο. <http://europa.eu/jp33gB>

2000 - 2009: Περαιτέρω εξελίξεις

Το ευρώ είναι πλέον το νέο νόμισμα πολλών ευρωπαίων. Η 11η Σεπτεμβρίου 2001, ημέρα κατά την οποία Νέα Υόρκη και Ουάσιγκτον επλήγησαν από μεγάλης έκτασης τρομοκρατικές επιθέσεις, εγκαινιάζει μια νέα εποχή για την αμερικανική εξωτερική πολιτική και τον κόσμο γενικότερα, με την έναρξη του «Πολέμου κατά της Τρομοκρατίας». Οι χώρες της ΕΕ αρχίζουν να συνεργάζονται στενότερα για την καταπολέμηση του εγκλήματος. Η χρηματοπιστωτική κρίση που πλήττει την παγκόσμια οικονομία τον Σεπτέμβριο του 2008, οδηγεί σε στενότερη οικονομική συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η ΕΕ αποκτά σύγχρονους θεσμούς και πιο αποτελεσματικές μεθόδους εργασίας. <http://europa.eu/DB83cv>

2010 - μέχρι σήμερα: Μια δεκαετία ευκαιριών και προκλήσεων

Η νέα δεκαετία ξεκινάει με μεγάλες προκλήσεις για το μέλλον. Η αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, η κλιματική αλλαγή και η προώθηση νέων φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών καθώς και η ενίσχυση του ρόλου της ΕΕ σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο αποτελούν ανοικτά ακόμη ζητήματα για τα επόμενα χρόνια. <http://europa.eu/Xy83bm>

Πολιτικές της ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει δραστηριότητα σε ποικίλους τομείς πολιτικής:

Ανθρώπινα δικαιώματα	Έρευνα και Καινοτομία
Αθλητισμός	Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια
Ανάπτυξη και συνεργασία	Θαλάσσια Πολιτική και Αλιεία
Ανθρωπιστική βοήθεια και Πολιτική Προστασία	Θεσμικά θέματα
Ανταγωνισμός	Καταναλωτές
Απασχόληση και κοινωνική πολιτική	Μεταφορές
Ασφάλεια των τροφίμων	Οικονομικά και νομισματικά θέματα
Γεωργία	Οπτικοακουστικός τομέας και μέσα επικοινωνίας
Διάστημα	Περιβάλλον
Διεύρυνση	Περιφερειακή πολιτική
Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις	Πολιτισμός
Δράση για το κλίμα	Πολυγλωσσία
Εκπαίδευση, κατάρτιση και νεολαία	Προϋπολογισμός
Εμπόριο	Πρόληψη της απάτης
Ενεργειακή πολιτική	Τελωνεία
Ενιαία αγορά	Υγεία
Εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας	Φορολογία
Επιχειρήσεις	Ψηφιακή οικονομία και κοινωνία

12

Ενημερωθείτε συνοπτικά για τις δραστηριότητες της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα και βρείτε χρήσιμους συνδέσμους για τα αρμόδια όργανα, τη νομοθεσία και τα συναφή έγγραφα στις εξής διευθύνσεις:

- Τομείς πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!PB47rC>
- Συμβούλιο της ΕΕ και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: Πολιτικές της ΕΕ <http://europa.eu/!Fx47WR>
- Συμβούλιο της ΕΕ και Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: Θεματικοί τομείς <http://europa.eu/!Vt43Pc>
- Συνοπτική παρουσίαση της νομοθεσίας της ΕΕ <http://europa.eu/!NH33TH>
- Στατιστικά στοιχεία ανά θεματική ενότητα <http://europa.eu/!DH79fB>

Κατανομή των αρμοδιοτήτων της ΕΕ

Η Συνθήκη της Λισαβόνας αποσαφηνίζει την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών και δίνει στην ΕΕ μια νομική προσωπικότητα καταργώντας το προηγούμενο σύστημα των πυλώνων. Εισάγει για πρώτη φορά στις ιδρυτικές Συνθήκες μία σαφή ταξινόμηση, κάνοντας διάκριση ανάμεσα σε τρεις κύριες αρμοδιότητες:

- **Αποκλειστικές αρμοδιότητες** Η ΕΕ είναι η μόνη που μπορεί να νομοθετήσει και να εγκρίνει δεσμευτικές πράξεις στους εν λόγω τομείς. Επομένως, ο ρόλος των κρατών μελών περιορίζεται μόνο στην εφαρμογή των εν λόγω πράξεων, εκτός εάν η Ένωση τους επιτρέπει να εγκρίνουν τα ίδια ορισμένες πράξεις.

- **Συντρέχουσες αρμοδιότητες** Η ΕΕ και τα κράτη μέλη εξουσιοδοτούνται να εγκρίνουν δεσμευτικές πράξεις στους εν λόγω τομείς. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να ασκήσουν την αρμοδιότητά τους κατά το μέτρο που η ΕΕ δεν έχει ή έχει αποφασίσει να μην ασκήσει τη δική της αρμοδιότητα.
- **Υποστηρικτικές αρμοδιότητες** Η ΕΕ μπορεί να παρέμβει μόνο για να υποστηρίξει, να συντονίζει ή να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών. Επομένως, δε διαθέτει νομοθετική εξουσία στους εν λόγω τομείς και δεν μπορεί να παρεμβάλλεται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών, οι οποίες ανήκουν αποκλειστικά στα κράτη μέλη.

Επιπλέον, η ΕΕ διαθέτει **ειδικές αρμοδιότητες** σε ορισμένους τομείς: Στο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης, η ΕΕ διασφαλίζει τους γενικούς προσανατολισμούς και τις κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη. Στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), η ΕΕ καθορίζει και εφαρμόζει την πολιτική αυτή διαμέσου, μεταξύ άλλων, του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας – ωστόσο, δεν εγκρίνει νομοθετικές πράξεις στον εν λόγω τομέα. Η «ρήτρα ευελιξίας» επιτρέπει στην ΕΕ να ενεργεί πέραν της δυνατότητας δράσης που της απονέμεται από τις Συνθήκες, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για τον προς επίτευξη στόχο.

<http://europa.eu/!Vj63cN>

Θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ

Οι τρεις θεμελιώδεις αρχές εγγράφονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την ΕΕ. Η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από την αρχή της δοτής αρμοδιότητας, ενώ η άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης διέπεται από τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

- **Αρχή της δοτής αρμοδιότητας** Η Ένωση ενεργεί μόνον εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που της απονέμουν τα κράτη μέλη με τις Συνθήκες για την επίτευξη των στόχων που οι Συνθήκες αυτές ορίζουν. Κάθε αρμοδιότητα η οποία δεν απονέμεται στην Ένωση με τις Συνθήκες ανήκει στα κράτη μέλη.
- **Αρχή της επικουρικότητας** Στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση παρεμβαίνει μόνο εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της επικουρικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια μεριμνούν για την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο εν λόγω Πρωτόκολλο.
- **Αρχή της αναλογικότητας** Το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης εφαρμόζουν την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex:12012M005>

Το Δίκαιο της ΕΕ

Το δίκαιο της ΕΕ διακρίνεται σε πρωτογενές και παράγωγο. Οι Συνθήκες αποτελούν το πρωτογενές δίκαιο και τη νομική βάση για όλες τις μορφές δράσης που αναπτύσσει η ΕΕ. Το παράγωγο δίκαιο περιλαμβάνει τους κανονισμούς, τις οδηγίες και τις αποφάσεις και απορρέει από τις αρχές και τους στόχους που καθορίζονται στις Συνθήκες.

Οι Συνθήκες της ΕΕ

Οι Συνθήκες είναι δεσμευτικές συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και αποτελούν τη νομική βάση για όλες τις πολιτικές της ΕΕ. Καθορίζουν τις εξουσίες και τα καθήκοντα όλων των θεσμικών οργάνων, αλλά και τους κανόνες και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης. Επιπλέον, ορίζουν τους στόχους της ΕΕ, τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τη σχέση της ΕΕ με τα κράτη μέλη της. Οι Συνθήκες εγκρίνονται από τους προέδρους και τους πρωθυπουργούς όλων των κρατών μελών της ΕΕ και στη συνέχεια κυρώνονται από τα κοινοβούλιά τους. Ενίοτε τροποποιούνται, ούτως ώστε η ΕΕ να γίνεται πιο αποτελεσματική και διαφανής, να προετοιμάζεται καλύτερα για τα νέα κράτη μέλη και να εισάγει νέες μορφές συνεργασίας, όπως η καθιέρωση του κοινού νομίσματος.

Οι κυριότερες Συνθήκες είναι οι εξής:

1952 Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα

Υπεγράφη στις 18 Απριλίου 1951 και τέθηκε σε ισχύ στις 23 Ιουλίου 1952, με σκοπό τη δημιουργία αλληλεξαρτήσεων στην παραγωγή του άνθρακα και του χάλυβα, του βασικού δείκτη οικονομικής ανάπτυξης της εποχής και των βασικών υλικών για την ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργήθηκαν δικλίδες ασφαλείας προς αποφυγή οποιασδήποτε νέας πολεμικής σύρραξης. Έτσι, καλλιιεργήθηκε κλίμα εμπιστοσύνης και εκτονώθηκαν οι εντάσεις μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η Συνθήκη ΕΚΑΧ έπαυσε να ισχύει στις 23 Ιουλίου 2002.

1958 Συνθήκες της Ρώμης - Συνθήκες ΕΟΚ και EURATOM

Υπεγράφησαν στις 25 Μαρτίου 1957 και τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1958. Με τις Συνθήκες της Ρώμης ιδρύθηκαν η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (EURATOM). Η κυριότερη αλληλαγή που επιφέρει είναι η επέκταση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ώστε να συμπεριλαμβάνει και γενική οικονομική συνεργασία.

1967 Συνθήκη Συγχωνεύσεως - Συνθήκη των Βρυξελλών

Υπεγράφη στις 8 Απριλίου 1965 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1967, με σκοπό να εξορθολογιστεί η λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Οι κυριότερες αλληλαγές που επιφέρει είναι η δημιουργία μιας ενιαίας Επιτροπής και ενός ενιαίου Συμβουλίου και για τις τρεις – την εποχή εκείνη – Ευρωπαϊκές Κοινότητες (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ). Καταργήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

1987 Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη

Υπεγράφη στις 17 Φεβρουαρίου 1986 (Λουξεμβούργο) / 28 Φεβρουαρίου 1986 (Χάγη) και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1987, με σκοπό τη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων εν όψει της προσχώρησης της Πορτογαλίας και της Ισπανίας και την επίσπευση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων εν όψει της ενιαίας αγοράς. Οι κυριότερες αλληλαγές που επιφέρει είναι η επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο (πράγμα που σημαίνει ότι είναι πιο δύσκολο για μία χώρα να θέσει βέτο σε προτεινόμενη νομοθετική πράξη) και η θέσπιση διαδικασιών συνεργασίας και σύμφωνης γνώμης που ενισχύουν τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

1993 Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση - Συνθήκη του Μάαστριχτ

Υπεγράφη στις 7 Φεβρουαρίου 1992 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1993, με σκοπό την προετοιμασία της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης και την εισαγωγή ορισμένων στοιχείων μιας πολιτικής ένωσης (ιθαγένεια, κοινή πολιτική εξωτερικών και εσωτερικών υποθέσεων). Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει είναι η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η θέσπιση της διαδικασίας συναπόφασης που ενισχύει τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λήψη των αποφάσεων και νέες μορφές συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων της ΕΕ.

1999 Συνθήκη του Άμστερνταμ

Υπεγράφη στις 2 Οκτωβρίου 1997 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 1999, με σκοπό τη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ εν όψει της προσχώρησης νέων κρατών μελών στην Ένωση. Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει είναι η τροποποίηση, η νέα αρίθμηση και η ενοποίηση των Συνθηκών ΕΕ και ΕΟΚ, καθώς και η μεγαλύτερη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων (εκτενέστερη χρήση της διαδικασίας συναπόφασης).

2003 Συνθήκη της Νίκαιας

Υπεγράφη στις 26 Φεβρουαρίου 2001 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 2003, με σκοπό τη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων, ώστε να μπορέσει η ΕΕ να λειτουργεί αποτελεσματικά μετά την αύξηση των κρατών μελών της σε 25. Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει είναι οι μέθοδοι τροποποίησης της σύνθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο επανακαθορισμός του συστήματος ψηφοφορίας στο Συμβούλιο.

2009 Συνθήκη της Λισαβόνας

Υπεγράφη στις 13 Δεκεμβρίου 2007 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2009, με σκοπό να γίνει η ΕΕ πιο δημοκρατική, πιο αποτελεσματική και πιο ικανή να αντιμετωπίζει "με μία φωνή" παγκόσμια προβλήματα, όπως η κλιματική αλλαγή. Οι κυριότερες αλλαγές που επιφέρει είναι ένα πιο ισχυρό Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η αλλαγή των διαδικασιών ψηφοφορίας στο Συμβούλιο, η πρωτοβουλία των πολιτών, ο μόνιμος Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ο νέος Υπάτος Εκπρόσωπος για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και το νέο διπλωματικό σώμα της ΕΕ. Επιπλέον, η Συνθήκη της Λισαβόνας αποσαφηνίζει ποιες εξουσίες ανήκουν στην ΕΕ, ποιες στα κράτη μέλη της ΕΕ και ποιες είναι κοινές για την ΕΕ και τα κράτη μέλη της.

Συνθήκες της ΕΕ:

https://europa.eu/european-union/law/treaties_el

Ευρωπαϊκή οικοδόμηση μέσω των Συνθηκών:

http://eur-lex.europa.eu/summary/chapter/institutional_affairs/0101.html?root=0101

25 Μαρτίου 1957
Υπογραφή των Συνθηκών της Ρώμης

Κανονισμοί, οδηγίες και άλλες νομοθετικές πράξεις

Οι στόχοι που ορίζονται στις Συνθήκες της ΕΕ επιτυγχάνονται μέσω διαφόρων νομοθετικών πράξεων. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες νομοθετικών πράξεων που εφαρμόζονται με διαφορετικούς τρόπους:

Δεσμευτική ισχύς

Ο κανονισμός είναι μια δεσμευτική νομοθετική πράξη που υποχρεώνει την εφαρμογή του από κάθε κράτος μέλος. Δεν χρειάζεται να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, αλλά ενδέχεται να χρειαστεί να τροποποιηθούν οι εθνικοί νόμοι ώστε να μην αντιβαίνουν στον κανονισμό.

Η οδηγία είναι ένας νόμος που δεσμεύει τα κράτη μέλη, ή μια ομάδα κρατών μελών, να επιτύχουν έναν συγκεκριμένο στόχο. Συνήθως, οι οδηγίες πρέπει να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο ώστε να αρχίσουν να ισχύουν. Είναι πολύ σημαντικό ότι η οδηγία προσδιορίζει το αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί: Ωστόσο, η κάθε χώρα αποφασίζει η ίδια τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχει τον επιδιωκόμενο στόχο.

Η απόφαση μπορεί να απευθύνεται σε κράτη μέλη, ομάδες ανθρώπων, εταιρείες ή ακόμα και μεμονωμένα άτομα. Είναι δεσμευτική μόνον για τα μέρη στα οποία απευθύνεται και ισχύει άμεσα.

Μη δεσμευτική ισχύς

Η σύσταση δεν είναι δεσμευτική. Η έκδοση σύστασης δίνει τη δυνατότητα στα θεσμικά όργανα της ΕΕ να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους και να υποδείξουν μια γραμμή δράσης χωρίς όμως να επιβάλουν νομική υποχρέωση στους αποδέκτες της σύστασης.

Η γνώμη είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στα θεσμικά όργανα να εκφράζουν μια άποψη με μη δεσμευτικό τρόπο, δηλαδή χωρίς να επιβάλλουν νομικές υποχρεώσεις στους αποδέκτες. Τα θεσμικά όργανα διατυπώνουν τη γνώμη τους κατά την κατάρτιση των νόμων με βάση τη συγκεκριμένη οπτική γωνία περιφερειακών, οικονομικών ή κοινωνικών παραγόντων.

https://europa.eu/european-union/eu-law/legal-acts_el

Επιπλέον σύνδεσμοι

- **Εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ** Το ευρωπαϊκό δίκαιο παρέχει δικαιώματα και επιβάλλει υποχρεώσεις όχι μόνο στα κράτη μέλη αλλά και στους πολίτες και τις επιχειρήσεις, για τους οποίους ισχύουν άμεσα ορισμένοι κανόνες. Αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νομικού συστήματος των κρατών μελών, τα οποία είναι πρωτίστως υπεύθυνα για την ενσωμάτωση των εν λόγω κανόνων στο εθνικό σύστημα και για την ορθή εφαρμογή τους. Δικαιούστε, λοιπόν, να απαιτείτε από τις εθνικές αρχές ολόκληρης της επικράτειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης να σέβονται τα ευρωπαϊκά δικαιώματά σας. <http://europa.eu/!BJ37Yr>
- **Αναζήτηση νομοθεσίας** Η νομοθεσία της ΕΕ περιλαμβάνει: Συνθήκες για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον τρόπο λειτουργίας της, κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις της ΕΕ, που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τα κράτη μέλη της. <http://europa.eu/!bK73nj>
- **Αναζήτηση νομολογίας** Η νομολογία της ΕΕ αποτελείται από αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες ερμηνεύουν τη νομοθεσία της ΕΕ. <http://europa.eu/!Jy36mh>

Συμμετοχή στη χάραξη των ευρωπαϊκών πολιτικών

Υπάρχουν πολλοί τρόποι συμμετοχής στη χάραξη των ευρωπαϊκών πολιτικών:

- **Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών** Οι ίδιοι οι πολίτες της Ένωσης διαθέτουν εξίσου τη δυνατότητα εκκίνησης της νομοπαραγωγικής διαδικασίας μέσω της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών. Μια Πρωτοβουλία Πολιτών πρέπει να υποστηριχθεί από τουλάχιστον ένα εκατομμύριο πολίτες οι οποίοι θα προέρχονται από τουλάχιστον 7 από τα 28 κράτη μέλη της Ε.Ε. <http://europa.eu/!NF48YR>
- **Δημόσιες διαβουλεύσεις** Όταν η Επιτροπή αρχίσει να μελετά την εφαρμογή μιας νέας πολιτικής ή όταν επανεξετάζει την ισχύουσα νομοθεσία, ανοίγει συνήθως ένας κύκλος δημόσιων διαβουλεύσεων. Ιδιώτες, επιχειρηματίες και άλλοι φορείς που ενδιαφέρονται ή έχουν ειδικές γνώσεις πάνω σε ένα θέμα μπορούν να βοηθήσουν στη διαμόρφωση του σχεδίου πρότασης της Επιτροπής, προτού αυτό διαβιβαστεί στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προς συζήτηση και έγκριση. <http://europa.eu/!Vv47Gd> • <http://europa.eu/!Pk44ky>
- **Διάλογοι με τους πολίτες** Οι διάλογοι με τους πολίτες πραγματοποιούνται σε πόλεις όλης της ΕΕ, προκειμένου να ακουστούν οι απόψεις των πολιτών και να συζητηθούν ζητήματα που τους απασχολούν. <http://europa.eu/!XH67mn>
- **Αναφορές προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** Πολίτες και κάτοικοι της ΕΕ, καθώς και επιχειρήσεις και άλλοι φορείς που έχουν την έδρα τους στην ΕΕ, μπορούν να υποβάλουν αναφορά στο Κοινοβούλιο για θέματα ευρωπαϊκής πολιτικής που τους θίγουν άμεσα. <http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/20150201PVL00037/Αναφορές>
- **Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επί το έργον – Κοινοποιήσεις** Η ιστοσελίδα «Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επί το έργον – Κοινοποιήσεις» ενημερώνει σχετικά με τους νέους οδικούς χάρτες και τις ανοιχτές δημόσιες διαβουλεύσεις που δημοσιεύονται στον ιστότοπο «Η φωνή σας στην Ευρώπη» για όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ. <http://europa.eu/!Pp67Xn>
- **Μητρώο Διαφάνειας της ΕΕ** Το Μητρώο Διαφάνειας απαντά σε βασικά ερωτήματα για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Υπεύθυνοι για τη λειτουργία του συστήματος είναι από κοινού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. <http://europa.eu/!KQ88Cy>
- **Επίσημες καταγγελίες**
  - Εάν θεωρείτε ότι μια συγκεκριμένη χώρα της ΕΕ δεν εφαρμόζει ορθά την ευρωπαϊκή νομοθεσία μπορείτε να υποβάλλετε καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. <http://europa.eu/!xP38wf>
  - Εάν θεωρείτε ότι κάποιο θεσμικό όργανο της ΕΕ ενήργησε παράνομα ή διέπραξε διοικητικό σφάλμα μπορείτε να υποβάλλετε καταγγελία στον Ευρωπαϊό Διαμεσοληβητή. <http://europa.eu/!KW77Wq>
  - Για να αναφέρετε περιπτώσεις απάτης σε σχέση με χρηματοδοτήσεις της ΕΕ ή με υπαλληλούς της ΕΕ μπορείτε να επικοινωνήσετε με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης. <http://europa.eu/!dk46pN>
  - Για να ενημερωθείτε για τον καταλληλότερο τρόπο καταγγελίας μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Europe Direct. <http://europa.eu/!rJ64th>

Τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θεσμικά όργανα

- Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** αντιπροσωπεύει τους πολίτες της ΕΕ.
- Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** θέτει τις γενικές προτεραιότητες της ΕΕ.
- Το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης** αντιπροσωπεύει τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.
- Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** προασπίζει τα συμφέροντα της Ένωσης συνολικά.

Πόσα είναι τα Συμβούλια;

Είναι εύκολο να μπερδευτεί κάποιος όσον αφορά τον ρόλο και τη σύνθεση των ευρωπαϊκών οργάνων - κυρίως, όταν εντελώς διαφορετικά όργανα έχουν καμιά φορά παρόμοιες ονομασίες, όπως τα τρία «Συμβούλια» που αναφέρονται παρακάτω:

- Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** αποτελείται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων (δηλαδή των προέδρων και/ή πρωθυπουργών) όλων των χωρών της Ένωσης, καθώς και από τον πρόεδρό του και τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Είναι το ανώτατο πολιτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό οι συνεδριάσεις του αποκαλούνται «συννοδοι κορυφής».
- Το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, γνωστό και ως Συμβούλιο των Υπουργών, αποτελείται από τους υπουργούς των κυβερνήσεων όλων των χωρών της Ένωσης. Συνεδριάζει τακτικά για τη λήψη αποφάσεων στα επιμέρους θέματα και τη θέσπιση ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ είναι δύο στενά συνδεδεμένα όργανα. Έχουν παρόμοια ονομασία και μοιράζονται τα ίδια κτήρια και το ίδιο προσωπικό – την Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου. Εν τούτοις, διαφέρουν πολύ ως προς τον ρόλο και τα μέλη τους. Επιπλέον, ο πρόεδρος του Συμβουλίου δεν είναι ο ίδιος με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

- Το **Συμβούλιο της Ευρώπης** είναι όργανο που δεν έχει καμία σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για διακυβερνητικό οργανισμό στόχοι του οποίου είναι η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Ιδρύθηκε το 1949 και ένα από τα πρώτα επιτεύγματά του ήταν η εκπόνηση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Για να μπορούν οι πολίτες να ασκούν τα δικαιώματα που τους αναγνωρίζει αυτή η Σύμβαση, το Συμβούλιο της Ευρώπης δημιούργησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (το οποίο δεν πρέπει να συγχέεται με το Δικαστήριο της ΕΕ ή το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης). Βάσει των κριτηρίων της Κοπεγχάγης μια χώρα που επιθυμεί την ένταξη της στην ΕΕ θα πρέπει παράλληλα να ενταχθεί και στο ΣτΕ. Το Συμβούλιο της Ευρώπης αριθμεί σήμερα 47 κράτη μέλη, περιλαμβανομένων όλων των Κρατών Μελών της Ένωσης, και εδρεύει στο Στρασβούργο, στη Γαλλία. <http://www.coe.int/>

Άλλα θεσμικά όργανα

- Το **Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης** εξασφαλίζει την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.
- Το **Ελεγκτικό Συνέδριο** ελέγχει τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της ΕΕ.
- Η **Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα** είναι υπεύθυνη για την ευρωπαϊκή νομισματική πολιτική.
- Η **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης** εφαρμόζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας και μεριμνά για τη συνοχή και τον συντονισμό της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.
- Η **Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή** αντιπροσωπεύει την κοινωνία των πολιτών, τους εργοδότες και τους εργαζομένους.
- Η **Επιτροπή των Περιφερειών** εκπροσωπεί την τοπική αυτοδιοίκηση και την περιφερειακή διοίκηση.
- Η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων** χρηματοδοτεί επενδυτικά έργα της ΕΕ και βοηθάει μικρές επιχειρήσεις μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.
- Ο **Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής** ερευνά τις καταγγελίες πολιτών κατά των θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της ΕΕ για λόγους κακής διοίκησης.
- Ο **Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων** διαφυλάττει τον απόρρητο χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων των Ευρωπαίων πολιτών.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Αποτελεί το μόνο θεσμικό όργανο της Ένωσης του οποίου τα μέλη εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της εκπροσωπώντας 500 εκατομμύρια ευρωπαίους. Διαδραματίζει ρόλο κλειδί στην εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επι-

τροπής, έχει συναρμοδιότητα με το Συμβούλιο Υπουργών για τον προϋπολογισμό της Ένωσης και την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

751 Ευρωβουλευτές

Όπως προβλέπει η Συνθήκη της Λισαβόνας, το ΕΚ έχει, μετά τις ευρωεκλογές του 2014, 751 έδρες.

Έδρες ανά Κράτος Μέλος

Αυστρία	18	Εσθονία	6	Λετονία	8	Πορτογαλία	21
Βέλγιο	21	Ηνωμ. Βασίλειο	73	Λιθουανία	11	Ρουμανία	32
Βουλγαρία	17	Ιρλανδία	11	Λουξεμβούργο	6	Σλοβακία	13
Γαλλία	74	Ισπανία	54	Μάλτα	6	Σλοβενία	8
Γερμανία	96	Ιταλία	73	Ολλανδία	26	Σουηδία	20
Δανία	13	Κροατία	11	Ουγγαρία	21	Τσεχία	21
Ελλάδα	21	Κύπρος	6	Πολωνία	51	Φινλανδία	13

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η εκτελεστική εξουσία της Ένωσης: η Επιτροπή προτείνει τη νομοθεσία και εφ' όσον η πρόταση εγκριθεί από το ΕΚ και τις κυβερνήσεις, επιτηρεί την εφαρμογή της. Επιτηρεί επίσης την ορθή εφαρμογή των Συνθηκών της Ένωσης και γενικά την εύρυθμη λειτουργία της ΕΕ.

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι υπουργοί των κρατών μελών: ασκούν μαζί με το ΕΚ τη νομοθετική εξουσία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του προϋπολογισμού.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ορίζει τη γενική στρατηγική και πολιτική κατεύθυνση της Ένωσης.

Οργανισμοί της ΕΕ

Οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι νομικές οντότητες ανεξάρτητες από τα θεσμικά της όργανα, οι οποίες έχουν συσταθεί για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων βάσει του δικαίου της Ένωσης. Υπάρχουν περισσότεροι από 40 οργανισμοί, ταξινομημένοι σε 5 ομάδες:

1. Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί επιτελούν τεχνικό, επιστημονικό ή διοικητικό έργο και βοηθούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να χαράσσουν και να εφαρμόζουν πολιτικές. Προάγουν επίσης τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των εθνικών κυβερνήσεων συγκεντρώνοντας τεχνική και εξειδικευμένη εμπειρογνώση τόσο από τα θεσμικά όργανα της Ένωσης όσο και από τις εθνικές αρχές. Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί συστήνονται για αόριστο χρονικό διάστημα και βρίσκονται σε όλη την ΕΕ.

- **EPPO** Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (υπό σύσταση) <http://europa.eu/!ud44Kt>
- **CEPOL** Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία <http://europa.eu/!VX67FD>
- **EUROJUST** Η Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!Qv66yx>
- **OHIM** Γραφείο Εναρμόνισης στην Εσωτερική Αγορά <http://europa.eu/!Xt77ru>
- **SRB** Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης <http://srb.europa.eu>
- **ESMA** Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών <http://www.esma.europa.eu>
- **EBA** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών <http://www.eba.europa.eu>
- **EIOPA** Ευρωπαϊκή Αρχή ασφαλίσεων και επαγγελματικών συντάξεων <https://eiopa.europa.eu>
- **EFSA** Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων <http://europa.eu/!YC99pm>
- **EUROPOL** Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία <http://europa.eu/!Gf74jG>
- **EFCA** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας <http://europa.eu/!Bc88vf>
- **ACER** Οργανισμός Συνεργασίας Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας <http://europa.eu/!Yx49vw>
- **EASO** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο <http://easo.europa.eu>
- **ETF** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης <http://europa.eu/!mP87CF>
- **EUROFOUND** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας <http://europa.eu/!jc64XR>
- **EIGE** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων <http://europa.eu/!tK76TD>
- **EMCDDA** Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας <http://europa.eu/!mK96vj>
- **ECDC** Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων <http://europa.eu/!Pn86Vn>
- **CEDEFOP** Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης <http://europa.eu/!GU64Wu>
- **EASA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ασφάλειας της Αεροπορίας <http://europa.eu/!FQ43cU>
- **eu-LISA** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συστήματα πληροφορικής μεγάλης κλίμακας <http://europa.eu/!Dx78Xt>
- **EEA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος <http://europa.eu/!Rb88Gf>
- **ERA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων <http://europa.eu/!QT47rT>
- **EMA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων <http://europa.eu/!Rw74KF>
- **ECHA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων <http://europa.eu/!jR94KB>
- **ENISA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών <http://europa.eu/!Ry94Dh>

- **EU-OSHA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία Εργασίας https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/eu-osha_el
  - **EMSA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα <http://europa.eu/!Yh73gf>
  - **FRONTEX** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Διαχείριση της Επιχειρησιακής Συνεργασίας στα Εξωτερικά Σύνορα <http://europa.eu/!QN98yH>
  - **CPVO** Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών <http://europa.eu/!kp88Jx>
  - **CdT** Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!dB89cy>
  - **FRA** Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!BK49Rp>
  - **EGSA** Ευρωπαϊκή υπηρεσία πλοήγησης και δορυφορικών» συστημάτων https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/gsa_el
  - **BEREC** Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες <http://europa.eu/!yd84JW>
- 2. Οι οργανισμοί για την Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας** ασκούν πολύ συγκεκριμένα τεχνικά, επιστημονικά και διοικητικά καθήκοντα στο πλαίσιο της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας της ΕΕ.
- **Satcen** Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!Uh73Hu>
  - **EDA** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας <http://europa.eu/!uQ99KY>
  - **EUISS** Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας <http://europa.eu/!mw64um>
- 3. Οι εκτελεστικοί οργανισμοί** βοηθούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη διαχείριση των προγραμμάτων της ΕΕ. Συστήνονται για καθορισμένη περίοδο και πρέπει να εδρεύουν στον ίδιο τόπο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες ή Λουξεμβούργο).
- **REA** Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας <http://europa.eu/!NG74KF>
  - **EACEA** Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού <http://europa.eu/!TF76gK>
  - **INEA** Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων <http://europa.eu/!yJ33QK>
  - **EASME** Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις <http://europa.eu/!dN88dJ>
  - **CHAFEA** Εκτελεστικός Οργανισμός για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα <http://europa.eu/!Tb49Pr>
  - **ERC** Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας <http://europa.eu/!cQ68mu>
- 4. Οι οργανισμοί της EURATOM** δημιουργήθηκαν για την προώθηση των στόχων της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, οι οποίοι είναι οι εξής: Συντονισμός των ερευνητικών προγραμμάτων των κρατών μελών για ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας. Παροχή γνώσεων, υποδομών και χρηματοδότησης για την πυρηνική ενέργεια. Μέριμνα για την επάρκεια και ασφάλεια του εφοδιασμού σε πυρηνική ενέργεια.
- **Fusion for Energy** Σύντηξη για ενέργεια <http://europa.eu/!mc83HF>
  - **ESA** Οργανισμός Εφοδιασμού EURATOM <http://ec.europa.eu/euratom/>
- 5. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας** προάγει την ικανότητα της ΕΕ για ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, συγκεντρώνοντας τους καλύτερους επιστημονικούς, επιχειρηματικούς και εκπαιδευτικούς πόρους.
- **EIT** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας <http://eit.europa.eu>

Διοργανικές Υπηρεσίες

- **EU Bookshop** Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ασκεί καθήκοντα εκδοτικού οίκου για τα όργανα της Ένωσης, παράγοντας και διανέμοντας όλες τις επίσημες δημοσιεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε έντυπη και ψηφιακή μορφή. <http://europa.eu/!qh79QQ>
- **EPSO** Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού διοργανώνει εξετάσεις για την πρόσληψη προσωπικού που θα εργαστεί σε όλα τα όργανα της Ένωσης. http://europa.eu/epsa/index_el.htm
- **Η Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης** παρέχει κατάρτιση σε μέλη του προσωπικού της ΕΕ επί μιας σειράς εξειδικευμένων θεμάτων. Στα μαθήματά της μπορεί να συμμετέχει το προσωπικό όλων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, πράγμα που συντελεί στη διάδοση κοινών αξιών, στην προώθηση της καλύτερης κατανόησης μεταξύ των υπαλλήλων των οργάνων και στην επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Η Σχολή συνεργάζεται στενά με τις υπηρεσίες κατάρτισης όλων των θεσμικών οργάνων, προκειμένου να αποφεύγεται οποιαδήποτε αλληλεπικάλυψη κατά την εκπαίδευση της αποστολής τους. <http://europa.eu/eas>
- **CERT** Η Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών στην Πληροφορική συμβάλλει στη διαχείριση των απειλών κατά των συστημάτων πληροφορικής των οργάνων της ΕΕ, συνεργαζόμενη, αφενός, με τις ομάδες ασφάλειας τεχνολογιών πληροφοριών κάθε οργάνου της ΕΕ και, αφετέρου, με αντίστοιχους δημόσιους φορείς στις χώρες της ΕΕ. <http://europa.eu/!MJ67wF>

Όργανα και οργανισμοί της ΕΕ

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ιδρύθηκε το 1952 ως «Κοινή Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα». Το 1962 μετονομάστηκε σε «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» και από το 1979, οπότε και έλαβαν χώρα οι πρώτες άμεσες εκλογές, αποτελεί το άμεσα εκλεγόμενο σώμα της ΕΕ με νομοθετική, εποπτική και δημοσιονομική αρμοδιότητα.

Σύνθεση Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται με άμεση καθολική ψηφοφορία από τους πολίτες της ΕΕ για να εκπροσωπούν τα συμφέροντά τους. Οι εκλογές διεξάγονται κάθε πέντε χρόνια και δικαίωμα ψήφου έχουν όλοι οι ευρωπαίοι πολίτες άνω των 18 ετών (16 στην Αυστρία) - 380 εκατομμύρια περίπου. Το Κοινοβούλιο έχει 751 ευρωβουλευτές από τα 28 κράτη μέλη.

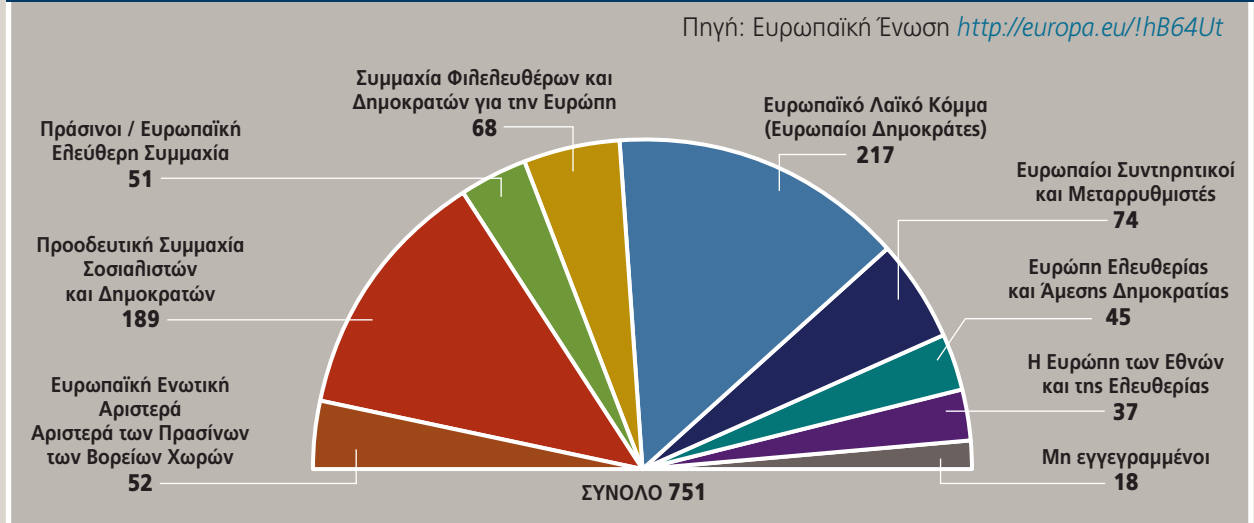
Οι έδρες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών με βάση το ποσοστό τους από τον πληθυσμό της ΕΕ, αλλά ισχύει η αρχή της φθίνουσας αναλογικότητας, δηλαδή, καμία χώρα δεν μπορεί να έχει λιγότερους από 6 ή περισσότερους από 96 βουλευτές, ενώ ο συνολικός αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 751 (750 συν τον πρόεδρο). Οι περισσότεροι βουλευτές έχουν σχέση με κάποιο εθνικό πολιτικό κόμμα στη χώρα καταγωγής τους. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα εθνικά κόμματα συγκεντρώνονται σε πολιτικές ομάδες πανευρωπαϊκού χαρακτήρα και οι περισσότεροι βουλευτές ανήκουν σε μία από αυτές.

Πρόεδρος Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκλέγει τον πρόεδρό του για θητεία δυόμισι ετών. Ο πρόεδρος εκπροσωπεί το Κοινοβούλιο στα άλλα όργανα της ΕΕ, καθώς και στον έξω κόσμο, και επικουρείται από 14 αντιπροέδρους. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από κοινού με τον πρόεδρο του Συμβουλίου, υπογράφει όλες τις νομοθετικές πράξεις μόλις εγκριθούν.

Αρμοδιότητες Οι κύριες αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι τρεις:

1. **Νομοθετικές:** Ασκεί από κοινού με το Συμβούλιο τη νομοθετική εξουσία - θεσπίζει δηλαδή νόμους. Το γεγονός ότι οι ευρωβουλευτές εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες της ΕΕ βοηθά να εξασφαλιστεί η δημοκρατική νομιμότητα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.
2. **Εποπτικές:** Ασκεί δημοκρατικό έλεγχο σε όλα τα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ιδίως στην Επιτροπή. Έχει την εξουσία να εγκρίνει ή να απορρίπτει το διορισμό του προέδρου της Επιτροπής και των επιτρόπων, καθώς και να κάνει δεκτή πρόταση δυσπιστίας κατά της Επιτροπής συλλογικά.

Αριθμός εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανά πολιτική ομάδα (Σεπτέμβριος 2017)

3. Δημοσιονομικές: Ασκεί από κοινού με το Συμβούλιο αρμοδιότητες σχετικά με τον προϋπολογισμό της Ένωσης και, συνεπώς, μπορεί να επηρεάζει τις δαπάνες της. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, εγκρίνει ή απορρίπτει τον προϋπολογισμό στο σύνολό του.

Πώς λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Οι εργασίες του Κοινοβουλίου διεξάγονται σε δύο κύρια στάδια:

- **Επιτροπές για την προετοιμασία της νομοθεσίας:** Το Κοινοβούλιο αριθμεί 20 επιτροπές και δύο υποεπιτροπές, κάθε μια από τις οποίες ασχολείται με συγκεκριμένο τομέα πολιτικής. Οι επιτροπές εξετάζουν νομοθετικές προτάσεις, ενώ οι βουλευτές και οι πολιτικές ομάδες μπορούν να προτείνουν τροποποιήσεις ή να απορρίψουν το νομοσχέδιο. Τα θέματα αυτά συζητούνται επίσης στο πλαίσιο των πολιτικών ομάδων. <http://europa.eu/!VX68mj>
- **Σύνοδοι Ολομέλειας για την έγκριση της νομοθεσίας:** Οι σύνοδοι της ολομέλειας, στις οποίες παρευρίσκονται όλοι οι ευρωβουλευτές, πραγματοποιούνται στο Στρασβούργο (εκτός έκτακτων περιστάσεων) για τέσσερις μέρες κάθε μήνα εκτός από τον Αύγουστο και τον Οκτώβριο (τον Αύγουστο δεν πραγματοποιείται σύνοδος, προς τούτο πραγματοποιούνται 2 κατά τον μήνα Οκτώβριο), ενώ μερικές φορές πραγματοποιούνται και πρόσθετες σύνοδοι στις Βρυξέλλες. Στις συνόδους αυτές, το Κοινοβούλιο εξετάζει την προτεινόμενη νομοθεσία και θέτει σε ψηφοφορία τροπολογίες, πριν καταλήξει σε απόφαση για το συνολικό κείμενο. Στην ημερήσια διάταξη μπορεί να περιλαμβάνονται «ανακοινώσεις» του Συμβουλίου ή της Επιτροπής και/ή ερωτήσεις σχετικά με τα όσα συμβαίνουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στον υπόλοιπο κόσμο. Οι κύριες σύνοδοι του Κοινοβουλίου, γνωστές ως «σύνοδοι ολομέλειας», γίνονται στο Στρασβούργο δώδεκα φορές τον χρόνο. Πρόσθετες σύνοδοι της ολομέλειας πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες. Οι συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών γίνονται επίσης στις Βρυξέλλες. <http://europa.eu/!Xk78Rf>

Τρόπος λήψης αποφάσεων Κατά κανόνα, το Κοινοβούλιο μπορεί να λάβει αποφάσεις μόνον όταν τουλάχιστον το ένα τρίτο των βουλευτών είναι παρόντες κατά την ψηφοφορία. Κανονικά, λαμβάνει τις αποφάσεις του με την πλειοψηφία των ψηφισάντων. Σε ειδικές περιπτώσεις, μια απόφαση απαιτεί η πλειοψηφία του συνόλου των ευρωβουλευτών να ψηφίσει ευνοϊκά, για παράδειγμα όταν το Κοινοβούλιο εκλέγει τον πρόεδρο της Επιτροπής ή ψηφίζει κατά τη δεύτερη ανάγνωση μιας συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

Έδρα Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει έδρες στο Στρασβούργο (Γαλλία), στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) και στο Λουξεμβούργο.

<http://www.europarl.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-parliament/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ιδρύθηκε το 1974 ως ανεπίσημο φόρουμ, ενώ το 1992 απέκτησε το επίσημο καθεστώς του. Από το 2009 αποτελεί επίσημο θεσμικό όργανο της ΕΕ με στόχο να καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύνθεση Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζουν οι κορυφαίοι πολιτικοί ηγέτες της ΕΕ, δηλαδή οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων μαζί με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τον πρόεδρο της Επιτροπής. Ο Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας συμμετέχει επίσης στις εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Πρόεδρος Οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συντονίζονται από τον πρόεδρο, ο οποίος αναλαμβάνει να συγκαλεί και να προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και να προωθήσει τις εργασίες του. Ο πρόεδρος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για μια θητεία δύομισι ετών που μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου εκπροσωπεί επίσης την Ένωση στον υπόλοιπο κόσμο. Εκπροσωπεί από κοινού με τον Υπάτο Εκπρόσωπο της Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας τα συμφέροντα της Ένωσης σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφαλείας. Η Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι μια θέση απασχόλησης πλήρους ωραρίου· ο πρόεδρος δεν μπορεί ταυτόχρονα να ασκεί εθνικό αξίωμα.

Αρμοδιότητες Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι σύνοδος κορυφής των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων όλων των χωρών της Ένωσης και αποτελεί το υψηλότερο επίπεδο πολιτικής συνεργασίας των κρατών μελών. Κατά τις συνεδριάσεις τους οι ηγέτες αποφασίζουν με συναίνεση για τη γενική κατεύθυνση και τις προτεραιότητες της Ένωσης και παρέχουν την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξή της. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν θεσπίζει νομοθεσία. Στο τέλος κάθε συνεδρίασης εκδίδει «Συμπεράσματα», τα οποία αντικατοπτρίζουν τα κυριότερα πορίσματα που προέκυψαν από τις συζητήσεις και καταγράφουν τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί, καθώς επίσης και ό,τι αφορά την παρακολούθησή τους. Τα Συμπεράσματα προσδιορίζουν τα σημαντικότερα θέματα που πρέπει να εξεταστούν από το Συμβούλιο, δηλαδή τις συνεδριάσεις των υπουργών. Μπορούν επίσης να ζητήσουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για μια ιδιαίτερη δυσκολία ή ευκαιρία που αντιμετωπίζει η Ένωση.

Πώς λειτουργεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως για να δώσει στην ΕΕ συνολικά γενική κατεύθυνση και να ορίσει προτεραιότητες. Μπορεί να συγκληθούν πρόσθετες (έκτακτες ή άτυπες) συνεδριάσεις για την αντιμετώπιση επείγοντων ζητημάτων για τα οποία χρειάζονται αποφάσεις σε ανώτατο επίπεδο, π.χ. για οικονομικά θέματα ή ζητήματα εξωτερικής πολιτικής.

Για κάθε ζήτημα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί:

- να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για την αντιμετώπισή του
- να παραπέμψει το ζήτημα στο Συμβούλιο της ΕΕ

Τρόπος λήψης αποφάσεων Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο λαμβάνει τις περισσότερες από τις αποφάσεις του με συναίνεση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, ισχύει η ειδική πλειοψηφία, όπως στην εκλογή του προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και στην περίπτωση του διορισμού της Επιτροπής και του Υπάτου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Όταν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει με ψηφοφορία, μόνο οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων μπορούν να ψηφίσουν.

Σύνοδος κορυφής για το Ευρώ Η σύνοδος κορυφής για το ευρώ είχε θεσπιστεί επίσημα από τη Συνθήκη για τη Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΣΣΣΔ). Οι αρχηγό κρατών ή κυβερνήσεων των χωρών εκείνων που έχουν το ευρώ ως νόμισμά τους συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο για να συζητήσουν τη διακυβέρνηση της Ευρωζώνης, καθώς και σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην οικονομική πολιτική. Σε μερικές περιπτώσεις, οι ηγέτες των χωρών που έχουν επικυρώσει τη ΣΣΣΔ, αλλά δεν χρησιμοποιούν το Ευρώ ως νόμισμα, συμμετέχουν επίσης σε συζητήσεις της συνόδου κορυφής για το ευρώ. Όταν οι εν λόγω χώρες δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή, ο πρόεδρος της συνόδου κορυφής για το ευρώ ενημερώνει τακτικά τις χώρες αυτές, καθώς και τα υπόλοιπα κράτη μέλη σχετικά με την προετοιμασία και τα αποτελέσματα των συνόδων κορυφής.
<http://www.consilium.europa.eu/el/european-council/euro-summit/>

Έδρα Η έδρα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο).

<http://www.consilium.europa.eu/el/european-council/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_el.htm

Συμβούλιο της ΕΕ

Το Συμβούλιο της ΕΕ ιδρύθηκε το 1958 ως «Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας» με σκοπό να θεσπίζει τη νομοθεσία της ΕΕ και να συντονίζει τις πολιτικές της. Αποτελεί τη φωνή των κρατών μελών της ΕΕ ενώ στις συνθέσεις του συμμετέχουν οι Υπουργοί από κάθε χώρα της ΕΕ, ανάλογα με τον προς συζήτηση τομέα πολιτικής.

Σύνθεση Το Συμβούλιο της ΕΕ δεν έχει μόνιμα μέλη. Συνέρχεται σε 10 διαφορετικές συνθέσεις (<http://europa.eu/!yM97bP>), καθεμία από τις οποίες αντιστοιχεί στον υπό συζήτηση τομέα πολιτικής. Ανάλογα με τη σύνθεση, κάθε χώρα εκπροσωπείται από τον υπουργό που είναι αρμόδιος για τον αντίστοιχο τομέα πολιτικής. Για παράδειγμα, στο Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων («ECOFIN») συμμετέχουν οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών. Κάθε υπουργός που συμμετέχει στο Συμβούλιο είναι εξουσιοδοτημένος να αναλαμβάνει δεσμεύσεις εξ ονόματος της κυβέρνησής του. Επιπλέον, κάθε υπουργός που συμμετέχει στο Συμβούλιο λογοδοτεί ενώπιον των εκλεγμένων εθνικών αρχών -γεγονός που εξασφαλίζει τη δημοκρατική νομιμότητα των αποφάσεων του Συμβουλίου- και έχει την εξουσία να δεσμεύει την κυβέρνησή του να αναλάβει τις δράσεις που συμφωνήθηκαν στις συνεδριάσεις.

Συνθέσεις του Συμβουλίου

1. COMPET Ανταγωνιστικότητα <http://europa.eu/!tV43WG>
2. EPSCO Απασχόληση, κοινωνική πολιτική, υγεία και καταναλωτές <http://europa.eu/!Xj34XV>
3. GAC Γενικές υποθέσεις <http://europa.eu/!jK73rv>
4. AGRIFISH Γεωργία και αλιεία <http://europa.eu/!Xy49hF>
5. JHA Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις <http://europa.eu/!QF78TK>
6. FAC Εξωτερικές υποθέσεις <http://europa.eu/!Yg97qn>
7. TTE Μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και ενέργεια <http://europa.eu/!QQ77qj>
8. ECOFIN Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις <http://europa.eu/!DM38JK>
9. EYCS Παιδεία, νεολαία, πολιτισμός και αθλητισμός <http://europa.eu/!uN88fM>
10. ENV Περιβάλλον <http://europa.eu/!xJ36xK>

Η συνολική συνοχή των εργασιών των διαφόρων συνθέσεων του Συμβουλίου εξασφαλίζεται από το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, το οποίο εποπτεύει την αποτελεσματική συνέχεια των συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ Η Προεδρία του Συμβουλίου ασκείται εκ περιτροπής από διαφορετική χώρα μεταξύ των κρατών μελών κάθε έξι μήνες. Ευθύνη της κυβέρνησης που ασκεί την Προεδρία είναι να διοργανώνει τις διάφορες συνεδριάσεις του Συμβουλίου και να προεδρεύει σε αυτές. Κατ' εξαίρεση, στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων καθήκοντα προέδρου εκτελεί ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, ο οποίος ασκεί εξωτερική πολιτική εξ ονόματος του Συμβουλίου. Για λόγους συνέχειας της δραστηριότητας του Συμβουλίου, οι εξαμήνες Προεδρίες συνεργάζονται στενά σε ομάδες των τριών. Οι εν λόγω ομάδες τριών Προεδριών («τριάδων») καταρτίζουν κοινό πρόγραμμα εργασιών του Συμβουλίου σε περίοδο 18 μηνών. Η σημερινή «τριάδα» μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2018 αποτελείται από τις προεδρίες της Εσθονίας, της Βουλγαρίας και της Αυστρίας.

Αρμοδιότητες Οι πέντε κύριες αρμοδιότητες του Συμβουλίου είναι οι εξής:

1. Θεσπίζει ευρωπαϊκή νομοθεσία, νομοθετώντας στους περισσότερους τομείς από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2. Συντονίζει τις πολιτικές των κρατών μελών, π.χ. στον οικονομικό τομέα
3. Αναπτύσσει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ βάσει κατευθυντήριων γραμμών τις οποίες καθορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
4. Συνομοιολογεί διεθνείς συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και ενός ή περισσότερων κρατών ή διεθνών οργανισμών
5. Εγκρίνει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Τρόπος λήψης αποφάσεων Οι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται με ψηφοφορία. Για τη λήψη αποφάσεων απαιτείται συνήθως **ειδική πλειοψηφία** (<http://europa.eu/!bJ66dH>): Οι θετικές ψήφοι πρέπει να προέρχονται από τουλάχιστον το 55% των χωρών (δηλαδή, 16 από τα 28 επί του παρόντος κράτη μέλη) και να αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ - αυτό σημαίνει περίπου 329 εκατ. ευρώ από τον πληθυσμό των 506 περίπου εκατ. ευρώ. Για να αποτραπεί η λήψη μιας απόφασης, απαιτούνται τουλάχιστον 4 χώρες που να αντιπροσωπεύουν το 35% τουλάχιστον του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ. Οι εν λόγω κανόνες σημαίνουν ότι όλες οι αποφάσεις που λαμβάνονται από το Συμβούλιο απολαμβάνουν ευρείας υποστήριξης σε ολόκληρη την Ευρώπη, αλλά επίσης ότι μικρές μειοψηφίες δεν μπορούν να εμποδίσουν την λήψη απόφασης. Εξαίρεση αποτελούν ευαίσθητα θέματα, όπως η εξωτερική πολιτική και η φορολογία, τα οποία απαιτούν **ομοφωνία** (<http://europa.eu/!vn39Wk>) όλων των χωρών. Επιπλέον, **απλή πλειοψηφία** (<http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/voting-system/simple-majority/>) απαιτείται για όλα τα διαδικαστικά και διοικητικά θέματα. Όλες οι συζητήσεις και οι ψηφοφορίες διεξάγονται δημοσίως.

COREPER – Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων Η COREPER (από τα γαλλικά: “Comité des Représentants Permanents”) αποτελείται από τους μόνιμους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε κράτος μέλος της Ένωσης διαθέτει στις Βρυξέλλες μια ομάδα, τη «μόνιμη αντιπροσωπεία», που το εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τα εθνικά συμφέροντά του στο επίπεδο της Ένωσης. Ο επικεφαλής κάθε αντιπροσωπείας είναι στην ουσία ο πρέσβης της χώρας του στην Ένωση. Αυτοί οι πρέσβεις συνεδριάζουν κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο της COREPER και επικουρούνται από μια σειρά ομάδων εργασίας τις οποίες απαρτίζουν στελέχη των εθνικών διοικητικών υπηρεσιών.

Έδρα Η έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο).

<http://www.consilium.europa.eu/el/home/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/council-eu/index_el.htm

Οι προεδρίες του Συμβουλίου της ΕΕ (2014-2020) <http://europa.eu/!Dw96Bg>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ιδρύθηκε το 1958 με σκοπό να προάγει το γενικό συμφέρον της ΕΕ προτείνοντας και επιβάλλοντας νομοθεσία, καθώς και εφαρμόζοντας πολιτικές και τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Εισαγωγή Η Επιτροπή είναι το πολιτικά ανεξάρτητο όργανο που εκπροσωπεί και υπερασπίζεται τα συμφέροντα της Ένωσης ως σύνολο. Σε πολλούς τομείς είναι η κινητήριος δύναμη του θεσμικού συστήματός της: προτείνει νομοθεσία, πολιτικές και προγράμματα δράσης και είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Εκπροσωπεί επίσης την Ένωση στον υπόλοιπο κόσμο, με εξαίρεση τον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Η Επιτροπή είναι πολιτικά υπόλογη στο Κοινοβούλιο, το οποίο μπορεί να την εξαναγκάσει σε παραίτηση αν κάνει δεκτή πρόταση δυσπιστίας. Η Επιτροπή συμμετέχει σε όλες τις συνόδους του Κοινοβουλίου, όπου οφείλει να διευκρινίζει και να δικαιολογεί τις πολιτικές της. Επίσης απαντά τακτικά σε προφορικές και γραπτές ερωτήσεις που υποβάλλονται από τα μέλη του Κοινοβουλίου.

10 προτεραιότητες της Επιτροπής Juncker

1. Απασχόληση, ανάπτυξη και επενδύσεις
2. Ψηφιακή ενιαία αγορά
3. Ενεργειακή ένωση και κλίμα
4. Εσωτερική αγορά
5. Οικονομική και Νομισματική ένωση
6. Συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-ΗΠΑ
7. Δικαιοσύνη και θεμελιώδη δικαιώματα
8. Μετανάστευση
9. Η ΕΕ ως παγκόσμιος παράγοντας
10. Δημοκρατική αλληλαγία

Μάθετε περισσότερα https://ec.europa.eu/commission/priorities_el

Σύνθεση Τα μέλη της Επιτροπής αποκαλούνται ανεπισήμως «επίτροποι». Όλοι οι επίτροποι κατείχαν παλαιότερα πολιτικές θέσεις και πολλοί από αυτούς έχουν ασκήσει υπουργικά καθήκοντα, αλλά ως μέλη της Επιτροπής ασκούν τα καθήκοντά τους προς το γενικό συμφέρον της Ένωσης και δεν δέχονται υποδείξεις από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Η Επιτροπή έχει επτά αντιπρόεδρους, ένας εκ των οποίων είναι επίσης και Υπάτος Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και, ως εκ τούτου, έχει ρόλο τόσο στο πεδίο του Συμβουλίου όσο και στο πεδίο της Επιτροπής.

Πρόεδρος Για να εκλεγεί πρόεδρος, ένας υποψήφιος πρέπει να στηριχθεί από την πλειοψηφία των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο πρόεδρος της Επιτροπής αποφασίζει ποιος επίτροπος θα είναι αρμόδιος για κάθε τομέα πολιτικής και, εφόσον απαιτείται, ανακατανέμει αυτές τις αρμοδιότητες κατά τη διάρκεια της θητείας της Επιτροπής. Ο πρόεδρος δύναται, επίσης, να ζητήσει την παραίτηση κάποιου επιτρόπου. Ο πρόεδρος της Επιτροπής χαράσσει τις πολιτικές κατευθύνσεις της Επιτροπής, γεγονός που επιτρέπει στους επιτρόπους να αποφασίζουν μαζί τους στρατηγικούς στόχους και να εκπονούν το **ετήσιο πρόγραμμα εργασίας** (http://ec.europa.eu/atwork/key-documents/index_el.htm).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή 2014 - 2019

Frans Timmermans
ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βελτίωση της νομοθεσίας, διοργανωτικές σχέσεις,
κράτος δικαίου & χάρτης θεμελιωδών δικαιωμάτων

Jean-Claude Juncker
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Federica Mogherini
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ / ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ
της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής
& πολιτικής ασφάλειας

Andrus Ansip
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ψηφιακή ενιαία αγορά

Maroš Šefčovič
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ενεργειακή ένωση

Valdis Dombrovskis
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ευρώ & κοινωνικός διάλογος,
χρηματοπιστωτική σταθερότητα,
ένωση κεφαλαιογρών

Jyrki Katainen
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Απασχόληση, ανάπτυξη,
επενδύσεις & ανταγωνιστικότητα

Günther Oettinger
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Προϋπολογισμός
& ανθρωπίνι πόροι

Johannes Hahn
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας
& διαπραγματεύσεις
για τη διεύθυνση

Cecilia Malmström
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εμπόριο

Neven Mimica
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Διεθνής συνεργασία
& ανάπτυξη

Miguel Arias Cañete
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Δράση για το
κλίμα και ενέργεια

Karmenu Vella
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Περιβάλλον,
θαλάσσια πολιτική & αλιεία

Vytenis Andriukaitis
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Υγεία & ασφάλεια
των τροφίμων

Δημήτρης Αβραμόπουλος
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Μετανάστευση, εσωτερικές
υποθέσεις & ιθαγένεια

Marianne Thyssen
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Απασχόληση, κοινωνικές
υποθέσεις, δεξιότητες &
κινητικότητα εργατικού δυναμικού

Pierre Moscovici
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Οικονομικές & δημοσιονομικές
υποθέσεις, φορολογία
& τελωνεία

Χρήστος Στυλιανίδης
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ανθρωπιστική βοήθεια
& διαχείριση κρίσεων

Phil Hogan
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Γεωργία & αγροτική ανάπτυξη

Violeta Bulc
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Μεταφορές

Elżbieta Bieńkowska
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εσωτερική αγορά, βιομηχανία,
επιχειρηματικότητα & ΜΜΕ

Věra Jourová
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Δικαιοσύνη, καταναλωτές
& ισότητα φύλων

Tibor Navracsics
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εκπαίδευση, πολιτισμός,
νεολαία & αθλητισμός

Corina Crețu
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Περιφερειακή πολιτική

Margrethe Vestager
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ανταγωνισμός

Carlos Moedas
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Έρευνα, επιστήμη & καινοτομία

Julian King
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ένωση ασφάλειας

Mariya Gabriel
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Ψηφιακή οικονομία
& κοινωνία

Αρμοδιότητες Οι κύριες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι τέσσερις:

1. Υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο
2. Διαχειρίζεται και υλοποιεί τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της Ένωσης
3. Επιβάλλει το ευρωπαϊκό δίκαιο (από κοινού με το Δικαστήριο)
4. Εκπροσωπεί την Ένωση σε όλο τον κόσμο

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Για να διασφαλιστεί η στενή συνεργασία και η ευελιξία του Σώματος των επιτρόπων, καθορίζονται **έργα προτεραιότητας**. Οι αντιπρόεδροι ενεργούν εξ ονόματος του προέδρου και συντονίζουν τις εργασίες στον τομέα αρμοδιότητάς τους, μαζί με άλλους επιτρόπους, ενώ οι επίτροποι στηρίζουν τους αντιπροέδρους στην υποβολή προτάσεων στο Σώμα των Επιτρόπων. Στη συνέχεια, η αρμόδια Γενική Διεύθυνση (υπό τον γενικό διευθυντή ο οποίος λογοδοτεί στον αρμόδιο επίτροπο) αναλαμβάνει την υπόθεση. Αυτό συνήθως γίνεται με την εκπόνηση σχεδίου νομοθετικής πρότασης. Τα νομοσχέδια αυτά υποβάλλονται ξανά στους επιτρόπους για έγκριση στην εβδομαδιαία συνεδριάσή τους, και στη συνέχεια λαμβάνουν καθεστώς επίσημης πρότασης που υποβάλλεται στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για το επόμενο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ.

Τρόπος λήψης αποφάσεων Οι αποφάσεις στο Σώμα των Επιτρόπων λαμβάνονται συναινετικά, αλλά μπορεί να διενεργηθεί και ψηφοφορία. Στην περίπτωση αυτή, οι αποφάσεις λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία και κάθε επίτροπος διαθέτει μία μόνο ψήφο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τη συλλογική ευθύνη. Όλοι οι επίτροποι συμμετέχουν ισότιμα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και είναι εξίσου υπόλογοι για τις αποφάσεις αυτές. Οι επίτροποι δεν διαθέτουν μεμονωμένη εξουσία λήψης αποφάσεων, εκτός αν εξουσιοδοτούνται σχετικά σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Συνεδριάσεις Το Σώμα των Επιτρόπων συνεδριάζει μια φορά την εβδομάδα, συνήθως τις Τετάρτες, στις Βρυξέλλες και κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης παρουσιάζεται από τον επίτροπο που είναι αρμόδιος για τον αντίστοιχο τομέα.

Έδρα Η έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) και έχει Αντιπροσωπίες σε όλα τα κράτη μέλη.

Σύντομη παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-commission/index_el.htm

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) ιδρύθηκε το 1952 με σκοπό να μεριμνά για την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ σε όλα τα κράτη μέλη και να εξασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συμμορφώνονται με το δίκαιο της ΕΕ.

Το ΔΕΕ περιλαμβάνει τρία δικαιοδοτικά όργανα:

- Το **Δικαστήριο** ασχολείται με αιτήσεις έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων εθνικών δικαστηρίων, ορισμένες προσφυγές ακύρωσης και εφέσεις
- Το **Γενικό Δικαστήριο** εκδικάζει όλες τις προσφυγές ακύρωσης που ασκούνται από φυσικά πρόσωπα και εταιρίες και ορισμένες παρόμοιες προσφυγές που ασκούνται από τα κράτη μέλη
- Το **Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης** εκδικάζει διαφορές μεταξύ της ΕΕ και των υπαλλήλων της.

Οι συννηθέστεροι τύποι υποθέσεων είναι:

1. **Προδικαστικές αποφάσεις** Σε περιπτώσεις που ένα εθνικό δικαστήριο διατηρεί κάποια αμφιβολία σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος κάποιου ευρωπαϊκού νόμου, έχει τη δυνατότητα, και ορισμένες φορές την υποχρέωση, να ζητήσει τη συμβουλή του Δικαστηρίου.
2. **Διαδικασίες επί παραβάσει** Η Επιτροπή ή (σε ορισμένες σπάνιες περιπτώσεις) ένα κράτος μέλος μπορεί να κινήσει τη διαδικασία αυτή, αν έχει λόγους να πιστεύει ότι ένα κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωση που υπέχει βάσει του δικαίου της ΕΕ.
3. **Προσφυγές ακύρωσης** Αν ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο, η Επιτροπή ή (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) το Κοινοβούλιο κρίνει ότι ένας συγκεκριμένος ευρωπαϊκός νόμος είναι άκυρος, μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο την ακύρωσή του. Αυτή η διαδικασία μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από φυσικά πρόσωπα που ζητούν από το Δικαστήριο να ακυρώσει έναν συγκεκριμένο νόμο ο οποίος έχει άμεσες και δυσμενείς ατομικές επιπτώσεις γι' αυτά.
4. **Προσφυγές επί παραλείψει** Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλουν υπό ορισμένες συνθήκες να λαμβάνουν ορισμένες αποφάσεις. Αν δεν το πράξουν, τα κράτη μέλη, τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και (υπό ορισμένες προϋποθέσεις) ιδιώτες ή εταιρείες μπορούν να υποβάλουν καταγγελία στο Δικαστήριο.
5. **Αγωγές αποζημίωσης** Κάθε πρόσωπο ή επιχείρηση του οποίου τα συμφέροντα εθίγησαν ως αποτέλεσμα δράσης ή αδράνειας της ΕΕ ή του προσωπικού της μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο.

Όλες οι προσφυγές κατατίθενται στη Γραμματεία του Δικαστηρίου και ορίζεται εισηγητής δικαστής και γενικός εισαγγελέας. Μετά την υποβολή ακολουθεί το έγγραφό στάδιο και, αν είναι αναγκαία, η δημόσια ακρόαση.

Η έδρα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στο Λουξεμβούργο.

<http://curia.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ιδρύθηκε το 1998 με σκοπό τη διαχείριση του ευρώ, τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και την άσκηση της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της ΕΕ.

Βασικός στόχος της ΕΚΤ είναι να διατηρεί σταθερές τις τιμές, στηρίζοντας έτσι την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Επιπλέον, έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία είναι εγκατεστημένα σε συμμετέχοντα κράτη μέλη. Μεταξύ άλλων, στα καθήκοντα της ΕΚΤ περιλαμβάνονται το αποκλειστικό δικαίωμα να εγκρίνει την έκδοση τραπεζογραμμάτων εντός της Ευρωζώνης, η συλλογή στατιστικών πληροφοριών σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της Ευρωζώνης, η συμβολή -μαζί με τις εθνικές τράπεζες των χωρών της Ευρωζώνης- στην ομαλή άσκηση πολιτικών που προωθούν οι αρμόδιες αρχές αναφορικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και οι σχέσεις συνεργασίας με αντίστοιχα όργανα, οργανισμούς και φορείς εντός της ΕΕ, αλλά και διεθνώς, σχετικά με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο Ευρωσύστημα.

Εποπτεία των τραπεζών

Οι αδυναμίες ορισμένων μεγάλων τραπεζών και οι διαφορές όσον αφορά τους κανόνες και τους ελέγχους μεταξύ των χωρών υπήρξαν σημαντικοί παράγοντες που οδήγησαν στην κρίση. Οι νέοι τραπεζικοί κανόνες της ΕΕ καθορίζουν αυστηρότερους όρους για τις τράπεζες, ιδίως το ποσό αποθεματικού που οφείλουν να διαθέτουν. Στο πλαίσιο του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, η ΕΚΤ εποπτεύει άμεσα τα μεγαλύτερα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ οι εθνικές εποπτικές αρχές παρακολουθούν τα μικρότερα, στη βάση ενός κοινού συστήματος. Ο μηχανισμός ισχύει για όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, ενώ άλλες χώρες της ΕΕ μπορούν, επίσης, να επιλέξουν να συμμετάσχουν.

<http://www.bankingsupervision.europa.eu/>

Η ΕΚΤ διαθέτει τρία όργανα λήψης αποφάσεων:

1. Το **Διοικητικό Συμβούλιο** αξιολογεί τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις, διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης και καθορίζει τα επιτόκια δανεισμού που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα στις εμπορικές τράπεζες.
2. Η **Εκτελεστική Επιτροπή** εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική, διαχειρίζεται τις τρέχουσες υποθέσεις, προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και ασκεί εξουσίες που της έχει αναθέσει το Διοικητικό Συμβούλιο.
3. Το **Γενικό Συμβούλιο** συμμετέχει στο συμβουλευτικό και συντονιστικό έργο και βοηθά στην προετοιμασία της προσχώρησης νέων χωρών στην Ευρωζώνη.

Η ΕΚΤ συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και ηγείται του Ευρωσυστήματος. Η έδρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας βρίσκεται στην Φρανκφούρτη (Γερμανία).

Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών = ΕΚΤ + εθνικές κεντρικές τράπεζες όλων των κρατών μελών της ΕΕ.

Ευρωσύστημα = ΕΚΤ + εθνικές κεντρικές τράπεζες των χωρών της Ευρωζώνης

Το Ευρωσύστημα και το ΕΣΚΤ θα εξακολουθήσουν να συνυπάρχουν όσο υφίστανται κράτη μέλη της ΕΕ που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη.

<http://www.ecb.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ecb/index_el.htm

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) ιδρύθηκε το 1977 με σκοπό να ελέγχει αν τα κονδύλια της ΕΕ συλλέγονται και χρησιμοποιούνται σωστά, και να συμβάλλει στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ.

Ως ανεξάρτητη εξωτερική ελεγκτική αρχή της ΕΕ, το ΕΕΣ μεριμνά για τα συμφέροντα των Ευρωπαίων φορολογουμένων και είναι ελεύθερο να αποφασίζει τι θα ελέγξει, πώς θα το ελέγξει, πώς και πότε θα υποβάλει τα πορίσματά του. Παρόλο που δεν διαθέτει νομικές εξουσίες, έχει ως αποστολή τη βελτίωση της διαχείρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ και την κατάρτιση εκθέσεων για τα οικονομικά της ΕΕ.

Το ΕΕΣ διενεργεί 3 είδη ελέγχου:

1. Δημοσιονομικό έλεγχο ελέγχοντας κατά πόσον οι λογαριασμοί δείχνουν επακριβώς τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα και την ταμειακή ροή του οικονομικού έτους.
2. Έλεγχο συμμόρφωσης ελέγχοντας κατά πόσον οι οικονομικές συναλλαγές γίνονται σύμφωνα με τους κανόνες.
3. Έλεγχο απόδοσης ελέγχοντας κατά πόσον τα ευρωπαϊκά ταμεία επιτυγχάνουν τους στόχους τους με τους λιγότερους δυνατούς πόρους και τον πιο οικονομικό τρόπο.

Οι έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου στοχεύουν κυρίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το κύριο όργανο που είναι αρμόδιο για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Παράλληλα, το Ελεγκτικό Συνέδριο συνεργάζεται στενά με τις εθνικές αρχές, δεδομένου ότι η Επιτροπή διαχειρίζεται τα περισσότερα κονδύλια της ΕΕ (περίπου το 80%) από κοινού με τις αρχές αυτές.

Το ΕΕΣ εδράζεται στο Λουξεμβούργο.

<http://www.eca.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-auditors/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης δημιουργήθηκε με την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2009 και ξεκίνησε τις εργασίες της τον Δεκέμβριο του 2010 με σκοπό να διαχειρίζεται τις διπλωματικές σχέσεις της ΕΕ με τρίτες χώρες και να ασκεί την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ.

Αποτελεί τη διπλωματική υπηρεσία της ΕΕ, η οποία στοχεύει στη συνεκτικότερη και αποτελεσματικότερη άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ, ούτως ώστε να ενισχυθεί η θέση της Ευρώπης στην παγκόσμια σκηνή. Η δράση της εστιάζει, μεταξύ άλλων, στην οικοδόμηση της ειρήνης, στην εγγύηση της ασφάλειας, στη διατήρηση καλών σχέσεων με τους άμεσους γείτονες της ΕΕ, στην αναπτυξιακή και ανθρωπιστική βοήθεια, καθώς και στην αντιμετώπιση κρίσεων και ζητημάτων κλιματικής αλλαγής και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για τους σκοπούς αυτούς συνεργάζεται με τις εθνικές διπλωματικές υπηρεσίες των χωρών της ΕΕ, με τα Ηνωμένα Έθνη και άλλες ηγέτιδες δυνάμεις.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης διευθύνεται από την Επικεφαλής των εξωτερικών υποθέσεων της ΕΕ, γνωστή και ως Υπάτη Εκπρόσωπο της ΕΕ για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, η οποία είναι, επίσης, Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης εδράζεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) και υποστηρίζεται από ένα δίκτυο αντιπροσωπειών και γραφείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε όλον τον κόσμο. Ο ρόλος των αντιπροσωπειών μοιάζει με αυτόν των πρεσβειών.

<http://eeas.europa.eu>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/eeas/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) ιδρύθηκε το 1957 με σκοπό να εκπροσωπεί τις οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών και άλλες ομάδες συμφερόντων.

Πρόκειται για συμβουλευτικό όργανο της ΕΕ το οποίο λειτουργεί ως γέφυρα ανάμεσα στα όργανα λήψης αποφάσεων της ΕΕ και τους πολίτες της. Η ΕΟΚΕ έχει 3 βασικές αποστολές: (1) μεριμνά ώστε η πολιτική και η νομοθεσία της ΕΕ να συνάδουν με τις εκάστοτε οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες (2) ενθαρρύνει την ανάπτυξη μιας συμμετοχικής ΕΕ και (3) προωθεί τις αξίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης, τη συμμετοχική δημοκρατία και τον ρόλο των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

Η ΕΟΚΕ καλείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για διάφορα θέματα. Μπορεί, επίσης, να γνωμοδοτεί με δική της πρωτοβουλία. Τα μέλη της εργάζονται για την ΕΕ, ανεξάρτητα από τις κυβερνήσεις τους και συνεδριάζουν 9 φορές τον χρόνο.

Η ΕΟΚΕ βρίσκεται σε συνεχή επαφή με τα περιφερειακά και εθνικά οικονομικά και κοινωνικά συμβούλια σε όλη την ΕΕ. Η έδρα της ΕΟΚΕ βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο).

<http://www.eesc.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/eesc/index_el.htm

Επιτροπή των Περιφερειών

34

Η Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ) ιδρύθηκε το 1994 με σκοπό να εκπροσωπεί τις περιφερειακές και τοπικές αρχές της Ευρώπης.

Πρόκειται για συμβουλευτικό όργανο της ΕΕ το οποίο αποτελείται από τοπικούς και περιφερειακούς εκλεγμένους εκπροσώπους και από τα 28 κράτη μέλη. Μέσω της ΕτΠ, οι εκπρόσωποι αυτοί μπορούν να διατυπώνουν τη γνώμη τους σχετικά με τη νομοθεσία της ΕΕ που έχει άμεσο αντίκτυπο στις περιφέρειες και στις πόλεις.

Κατά την κατάρτιση νομοθεσίας για θέματα που αφορούν την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της ΕΕ και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οφείλουν να ζητούν τη γνώμη της ΕτΠ. Σε περίπτωση που αυτό δεν γίνει, η ΕτΠ μπορεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Μόλις λάβει μια νομοθετική πρόταση, η ΕτΠ καταρτίζει και εκδίδει γνωμοδότηση την οποία διαβιβάζει στα αρμόδια όργανα της ΕΕ. Η ΕτΠ εκδίδει επίσης γνωμοδοτήσεις με δική της πρωτοβουλία. Κάθε χρόνο διοργανώνονται έως και 6 σύνοδοι της ολομέλειας, κατά τις οποίες εκδίδονται αποφάσεις για 50 έως 80 νομοθετικά σχέδια της ΕΕ.

Η έδρα της ΕτΠ βρίσκεται στις Βρυξέλλες (Βέλγιο).

<http://cor.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/cor/index_el.htm

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) ιδρύθηκε το 1958 με σκοπό τη χρηματοδότηση σχεδίων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ.

Η ΕΤΕ παρέχει:

- δάνεια τα οποία αποτελούν τουλάχιστον το 90% των συνολικών χρηματοοικονομικών δεσμεύσεων της.
- «συνδυαστική πόρων» η οποία επιτρέπει στους πελάτες της να συνδυάσουν τη χρηματοδότηση της ΕΤΕ με άλλες επενδυτικές πηγές.
- συμβουλές και τεχνική υποστήριξη για τη μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας των πόρων.

Η ίδια η ΕΤΕ χορηγεί δάνεια άνω των 25 εκατ. ευρώ. Οι δανειοληπτικές και δανειοδοτικές αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τα πλεονεκτήματα κάθε σχεδίου και τις δυνατότητες που προσφέρουν οι χρηματοοικονομικές αγορές. Για το σκοπό αυτό δανείζεται χρήματα από τις κεφαλαιαγορές και στη συνέχεια τα διαθέτει με τη μορφή δανείων υπό ευνοϊκούς όρους σε σχέδια που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ. Όταν πρόκειται για μικρότερα δάνεια, ανοίγει πιστωτικές γραμμές για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία στη συνέχεια χορηγούν δάνεια σε πιστωτές. Κανένα μέρος των χρημάτων δεν προέρχεται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Η ΕΤΕ ανήκει από κοινού στα κράτη μέλη της ΕΕ. Ως ανεξάρτητο σώμα, η Τράπεζα λαμβάνει η ίδια τις αποφάσεις της για λήψη και χορήγηση δανείων. Ωστόσο, συνεργάζεται με άλλα όργανα της ΕΕ, ιδίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ. Η έδρα της ΕΤΕ βρίσκεται στο Λουξεμβούργο.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων είναι ο πλειοψηφικός μέτοχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, το οποίο παρέχει χρηματοδότηση σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) μέσω επιχειρηματικών κεφαλαίων και εργαλείων χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου. Το Ταμείο ιδρύθηκε το 1994 και δραστηριοποιείται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, τις υποψήφιας χώρες, καθώς και το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων παρέχει (1) επιχειρηματικά κεφάλαια και μικροχρηματοδοτήσεις για ΜΜΕ, ιδίως για νέες και καινοτόμες επιχειρήσεις (2) εγγυήσεις για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, με στόχο την κάλυψη δανείων προς ΜΜΕ και (3) βοήθεια στα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες που βρίσκονται σε διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ προκειμένου να αναπτύξουν αγορές επιχειρηματικών κεφαλαίων. <http://www.eif.org/>

<http://www.eib.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/eib/index_el.htm

Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής ιδρύθηκε το 1995 με σκοπό να διερευνά καταγγελίες κατά οργάνων, υπηρεσιών και οργανισμών της ΕΕ.

Ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής διερευνά διάφορα είδη κακοδιοίκησης, όπως αθέμιτες ενέργειες, διακριτική μεταχείριση, κατάχρηση εξουσίας, απουσία ή άρνηση ενημέρωσης, αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και παράτυπες διαδικασίες. Τις καταγγελίες αυτές μπορούν να υποβάλουν πολίτες ή μόνιμοι κάτοικοι χωρών της ΕΕ, ή ακόμα ενώσεις ή επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην ΕΕ. Το γραφείο του Διαμεσολαβητή διερευνεί έρευνα είτε μόλις λάβει καταγγελία είτε με δική του πρωτοβουλία. Ως αμερόληπτη υπηρεσία, δεν λαμβάνει εντολές από καμία κυβέρνηση ή άλλον φορέα.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής μπορεί να λύσει το πρόβλημα σε ορισμένες περιπτώσεις απλά ενημερώνοντας το αρμόδιο όργανο. Αν χρειαστούν περαιτέρω ενέργειες, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξεύρεση συναινετικής λύσης που θα αποκαταστήσει τα πράγματα. Αν αυτό αποτύχει, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να κάνει συστάσεις προς το συγκεκριμένο όργανο. Αν οι συστάσεις αυτές δεν γίνουν δεκτές, ο Διαμεσολαβητής μπορεί να συντάξει ειδική αναφορά προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο οφείλει να προβεί στη λήψη κατάλληλων μέτρων.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με 5ετή ανανεώσιμη θητεία. Το γραφείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή εδρεύει στο Στρασβούργο (Γαλλία).

<http://www.ombudsman.europa.eu/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/ombudsman/index_el.htm

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) ιδρύθηκε το 2004 με σκοπό να διασφαλίσει ότι κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, τα όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ σέβονται το δικαίωμα των πολιτών για προστασία της ιδιωτικής ζωής.

Ο ΕΕΠΔ:

- εποπτεύει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιούν οι υπηρεσίες της ΕΕ,
- συμβουλεύει τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ για όλα τα θέματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, των συναφών πολιτικών και της νομοθεσίας,
- διεκπεραιώνει καταγγελίες και διενεργεί έρευνες,
- συνεργάζεται με τις εθνικές αρχές των χωρών της ΕΕ με στόχο τη συνεπή προστασία των δεδομένων,
- παρακολουθεί νέες τεχνολογίες που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων.

Για την καθημερινή διαχείριση των υποθέσεων, ο ΕΕΠΔ λειτουργεί με 2 κύρια τμήματα: Το τμήμα Εποπτείας και Επιβολής αξιολογεί την εφαρμογή των κανόνων προστασίας δεδομένων από τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, ενώ το τμήμα Πολιτικής και Διαβούλευσης συμβουλεύει τους νομοθέτες της ΕΕ για θέματα προστασίας δεδομένων που άπτονται τομέων πολιτικής και νέων νομοθετικών προτάσεων. Ο Επόπτης και ο Βοηθός επόπτη διορίζονται για 5ετή ανανεώσιμη θητεία.

<https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/>

http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/edps/index_el.htm

Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις της ΕΕ

Καθορισμός της ατζέντας

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις της ΕΕ. Με επικεφαλής τον Πρόεδρό του και αποτελούμενο από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων και τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συνεδριάζει για λίγες ημέρες, τουλάχιστον δύο φορές κάθε 6 μήνες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει νομοθετική εξουσία.

Θέσπιση της νομοθεσίας

Σκοπός της Συνθήκης της Λισσαβόνας είναι να ενισχύσει την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφασίζει και να ενεργεί, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη νομιμότητα των αποφάσεων που λαμβάνει. Έτσι, αναθεωρεί τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ, τροποποιώντας μεταξύ άλλων τις ισχύουσες νομοθετικές διαδικασίες και προβλέποντας μόνο δύο είδη: τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και τις ειδικές νομοθετικές διαδικασίες. Επιπλέον, η Συνθήκη της Λισσαβόνας εισάγει μεταβατικές ρήτρες, οι οποίες επιτρέπουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την γενίκευση της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας σε τομείς αρχικά εκτός του πεδίου εφαρμογής της.

Συνήθης νομοθετική διαδικασία Τρία κύρια όργανα συμμετέχουν στη θέσπιση της νομοθεσίας της ΕΕ: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα τρία αυτά θεσμικά όργανα παράγουν μαζί μέσω της λεγόμενης «Συνήθους Νομοθετικής Διαδικασίας» (πρώην «συναπόφαση») τις πολιτικές και τους νόμους που τίθενται σε εφαρμογή σε όλη την ΕΕ.

<http://europa.eu/!QV77Hu>

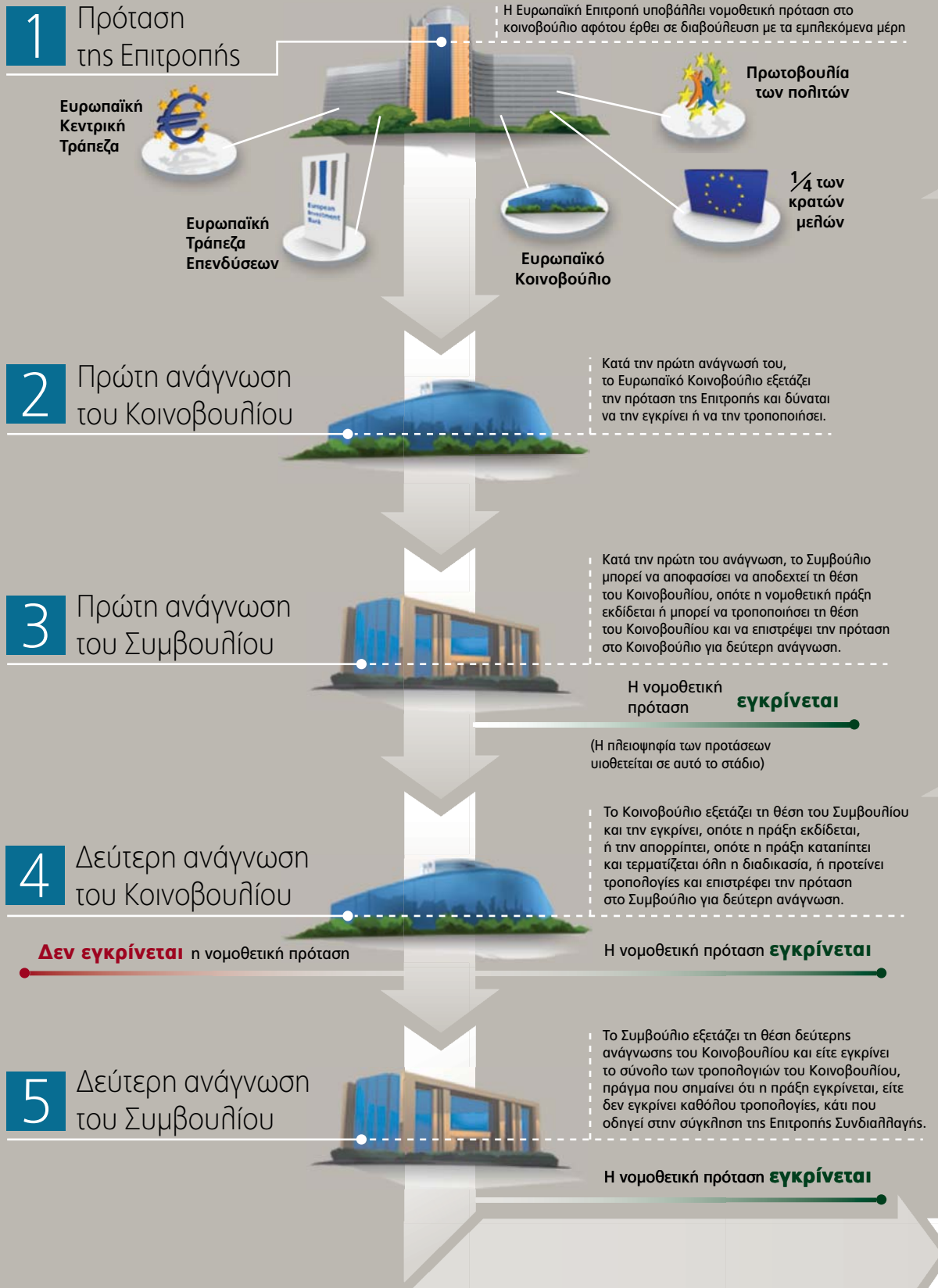
- **Κατάρτιση της νομοθεσίας** Προτού καταθέσει νέες νομοθετικές πρωτοβουλίες, η Επιτροπή αξιολογεί τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες που ενδέχεται να έχει η εκάστοτε πρωτοβουλία. Για τον σκοπό αυτό, συντάσσει τις λεγόμενες «εκτιμήσεις επιπτώσεων» (<http://europa.eu/!Vb64xy>) που αναλύουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων εναλλακτικών επιλογών. Η Επιτροπή διενεργεί, επίσης, διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως μη κυβερνητικές οργανώσεις, τοπικές αρχές και εκπροσώπους των διαφόρων κλάδων και της κοινωνίας των πολιτών. Ομάδες εμπειρογνομόνων παρέχουν συμβουλές για τεχνικά θέματα. Με αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή φροντίζει ώστε οι νομοθετικές προτάσεις να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των άμεσα ενδιαφερομένων και αποφεύγει την άσκοπη γραφειοκρατία. Οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί μπορούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία διαβούλευσης μέσω του δικτυακού τόπου «Δημόσιες Διαβουλεύσεις» (<http://europa.eu/!Vv47Gd>). Τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να εκφράσουν επίσημα τις επιφυλάξεις τους εάν θεωρούν ότι θα ήταν καλύτερο να αντιμετωπιστεί ένα ζήτημα σε εθνικό επίπεδο αντί σε επίπεδο ΕΕ.
- **Εξέταση και έγκριση της νομοθεσίας** Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξετάζουν τις προτάσεις της Επιτροπής και με τη σειρά τους προτείνουν τροποποιήσεις. Εάν δεν μπορούν να συμφωνήσουν επί των τροποποιήσεων, γίνεται δεύτερη ανάγνωση. Κατά τη διάρκεια της δεύτερης ανάγνωσης, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν και πάλι να προτείνουν τροποποιήσεις. Το Κοινοβούλιο έχει την εξουσία να εμποδίσει την έγκριση της προτεινόμενης νομοθετικής πράξης, εάν δεν μπορεί να συμφωνήσει με το Συμβούλιο. Εάν τα δύο όργανα συμφωνήσουν επί των τροποποιήσεων, η προτεινόμενη νομοθετική πράξη εγκρίνεται. Εάν δεν μπορούν να συμφωνήσουν, μια επιτροπή συνδιαλλαγής (<http://europa.eu/!gt67xu>) επιχειρεί να βρει λύση. Τόσο το Συμβούλιο όσο και το Κοινοβούλιο μπορούν να εμποδίσουν την έγκριση της νομοθετικής πρότασης σ' αυτήν την τελευταία ανάγνωση.

Οι ειδικές νομοθετικές διαδικασίες αποτελούν έναν ακόμη τρόπο λήψης αποφάσεων στην ΕΕ. Όπως υποδηλώνει η ονομασία τους, οι διαδικασίες αυτές παρεκκλίνουν από τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και, κατά συνέπεια, αποτελούν εξαιρέσεις. Στο πλαίσιο των ειδικών νομοθετικών διαδικασιών, το Συμβούλιο της ΕΕ είναι στην ουσία ο μόνος νομοθέτης. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απλά συμμετέχει στη διαδικασία. Έτσι, ο ρόλος του περιορίζεται στη διαβούλευση ή την έγκριση, ανάλογα με την περίπτωση. Η Συνθήκη για τη Λειτουργία της ΕΕ δεν παρέχει λεπτομερή περιγραφή των ειδικών νομοθετικών διαδικασιών. Έτσι, οι πρακτικές ρυθμίσεις τους προσδιορίζονται κατά περίπτωση από τα άρθρα των Συνθηκών για την ΕΕ και για τη Λειτουργία της ΕΕ που προβλέπουν και την εφαρμογή τους.

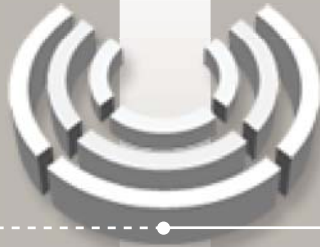
Οι μεταβατικές ρήτρες εισήχθησαν με τη Συνθήκη της Λισσαβόνας. Οι μεταβατικές ρήτρες παρέχουν τη δυνατότητα εφαρμογής της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας στους τομείς για τους οποίους οι Συνθήκες προέβλεπαν την εφαρμογή ειδικής νομοθετικής διαδικασίας. Οι ρήτρες αυτές επιτρέπουν, επίσης, την εφαρμογή ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία σε πράξεις που κανονικά εγκρίνονται ομόφωνα.

Νομοθετικές διαδικασίες <http://europa.eu/!JX34Nc>

Η συνήθης νομοθετική διαδικασία

Η Επιτροπή Συνδιαλλογής, που απαρτίζεται από ίσο αριθμό βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και εκπροσώπων του Συμβουλίου, προσπαθεί να καταλήξει σε συμφωνία πάνω σε ένα κοινό κείμενο. Εάν δεν το επιτύχει, η νομοθετική πράξη καταπίπτει και η διαδικασία τερματίζεται. Εάν συμφωνηθεί κοινό κείμενο, διαβιβάζεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τρίτη ανάγνωση.

Συνδιαλλογή **6**

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξετάζει το κοινό κείμενο και ψηφίζει σε ολομέλεια. Δεν μπορεί να αλλοιάξει τη διατύπωση του κοινού κειμένου. Εάν το απορρίψει ή δεν ενεργήσει επ' αυτού, η πράξη δεν εκδίδεται και η διαδικασία τερματίζεται. Εάν εγκριθεί από το Κοινοβούλιο και από το Συμβούλιο, η πράξη εκδίδεται.

Τρίτη ανάγνωση του Κοινοβουλίου **7a**

Δεν εγκρίνεται
η νομοθετική πρόταση

Το Συμβούλιο εξετάζει το κοινό κείμενο. Δεν μπορεί να αλλοιάξει τη διατύπωση. Εάν είτε το απορρίψει είτε δεν ενεργήσει επ' αυτού, η πράξη καταπίπτει και η διαδικασία τερματίζεται. Εάν εγκρίνει το κείμενο, και το εγκρίνει και το Κοινοβούλιο, η πράξη εκδίδεται.

Τρίτη ανάγνωση του Συμβουλίου **7b**

Δεν εγκρίνεται
η νομοθετική πρόταση

Η πρόταση δεν υιοθετείται

Εάν μία νομοθετική πρόταση απορριφθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ή εάν το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεν μπορούν να καταλήξουν σε συμβιβασμό, η πρόταση δεν εγκρίνεται και η διαδικασία τερματίζεται. Νέα νομοθετική πράξη μπορεί να αρχίσει μόνο με νέα πρόταση από την Επιτροπή.

Η πρόταση υιοθετείται

Από τη στιγμή που τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο έχουν εγκρίνει το τελικό κείμενο μιας νομοθετικής διαδικασίας, αυτό υπογράφεται από κοινού από τους Προέδρους και τους Γενικούς Γραμματείς των δύο θεσμικών οργάνων. Μετά την υπογραφή, τα κείμενα δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα και καθίστανται επίσημα.

- Οι κανονισμοί είναι άμεσα δεσμευτικοί σε ολόκληρη την ΕΕ, από την ημερομηνία που ορίζεται στην Επίσημη Εφημερίδα.
- Οι οδηγίες ορίζουν τελικά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν σε κάθε κράτος μέλος, αλλά αφήνουν στις εθνικές κυβερνήσεις την απόφαση σχετικά με το πώς θα προσαρμόσουν τις νομοθετικές τους διατάξεις ώστε να επιτύχουν αυτούς τους στόχους. Κάθε οδηγία προσδιορίζει την ημερομηνία έως την οποία πρέπει να έχουν προσαρμοστεί οι εθνικές διατάξεις.
- Οι αποφάσεις έχουν εφαρμογή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που εμπλέκουν συγκεκριμένες αρχές ή άτομα και είναι πλήρως δεσμευτικές.

Δεύτερο Μέρος

41

Διακοινοβουλευτική συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Διακοινοβουλευτική συνεργασία στην ΕΕ

Η πρόοδος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης επέφερε αλλαγές στον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων. Η μεταβίβαση ορισμένων αρμοδιοτήτων από τις εθνικές κυβερνήσεις σε κοινά θεσμικά όργανα που διαθέτουν εξουσίες λήψης αποφάσεων, περιορίζουν τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων, τόσο ως προς τις νομοθετικές όσο και ως προς τις δημοσιονομικές και ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από εθνικό επίπεδο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά κυρίως το Συμβούλιο, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν απέκτησε όλες τις εξουσίες που θα του επέτρεπαν να διαδραματίσει πλήρη κοινοβουλευτικό ρόλο όσον αφορά τα ευρωπαϊκά ζητήματα. Δημιουργήθηκε, συνεπώς, ένα διαρθρωτικό «δημοκρατικό έλλειμμα».

Η αποδυνάμωση του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων συνεχίστηκε με την πρόοδο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: ενίσχυση των εξουσιών της Κοινότητας, και στη συνέχεια αυτών της Ένωσης, διεύρυνση των τομέων αρμοδιότητάς της, αύξηση των περιπτώσεων λήψης αποφάσεων με πλειοψηφία στο Συμβούλιο και αύξηση των νομοθετικών εξουσιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μέχρι το 1979, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια είχαν οργανικούς δεσμούς, εφόσον οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διορίζονταν μεταξύ των βουλευτών των εθνικών κοινοβουλίων. Ωστόσο, η εκλογή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση ψηφοφορία, διέρρηξε τους δεσμούς αυτούς: Για μια δεκαετία περίπου έπαψαν να διατηρούν οποιεσδήποτε σχέσεις. Η ανάγκη αποκατάστασης αυτών των σχέσεων άρχισε να γίνεται αισθητή μετά το 1989, οπότε και πραγματοποιήθηκαν επαφές και επιδιώχθηκε η ανασύσταση των αρχικών οργανικών δεσμών.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) συνέβαλε στην ενίσχυση των σχέσεών τους. Οι δηλώσεις 13 και 14 αναφέρονται στο σεβασμό του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων με την εντατικοποίηση των επαφών, τη διοργάνωση τακτικών συναντήσεων και την παροχή αμοιβαίων διευκολύνσεων.

Πρόσφατα, τα εθνικά κοινοβούλια απέκτησαν έναν κάποιον έλεγχο επί των ενεργειών των κυβερνήσεών τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, χάρη σε συνταγματικές μεταρρυθμίσεις, κυβερνητικές δεσμεύσεις, αλλαγές των μεθόδων λειτουργίας των εθνικών κοινοβουλίων, αλλά και ως αποτέλεσμα της ερμηνείας που έδωσαν τα Συνταγματικά Δικαστήρια ορισμένων κρατών μελών στους εθνικούς συνταγματικούς κανόνες. Μειζονα ρόλο στην εξέλιξη αυτή διαδραμάτισαν οι αρμόδιες επί ευρωπαϊκών θεμάτων κοινοβουλευτικές επιτροπές, σε συνεργασία και με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Το πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη του Άμστερνταμ ενεθάρρυνε τη μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις δραστηριότητες της ΕΕ και προέβλεπε προς το σκοπό αυτό την ταχεία διαβίβαση των εγγράφων διαβούλευσης και των νομοθετικών προτάσεων, ώστε τα εθνικά κοινοβούλια να μπορούν να εξετάζουν τις προτάσεις αυτές πριν ληφθεί απόφαση από το Συμβούλιο. Τα εθνικά κοινοβούλια διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο κατά τις συζητήσεις της Συνέλευσης σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης (<http://europa.eu/Vt44mR>), όπου αποτέλεσαν επίσης το θέμα μίας εκ των 11 ομάδων εργασίας. Τον Μάιο του 2006, η Επιτροπή συμφώνησε να διαβιβάζει στα εθνικά κοινοβούλια όλες τις νέες προτάσεις και τα έγγραφα διαβούλευσης. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας αυτός ο «πολιτικός διάλογος» κατέστη πολιτική υποχρέωση για την Επιτροπή. Εξάλλου, η ΣΛΕΕ προβλέπει ευρύτερο δικαίωμα ενημέρωσης των εθνικών κοινοβουλίων εκ μέρους των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, με την υποχρέωση διαβίβασης όλων των σχεδίων νομοθετικών πράξεων καθώς και των αιτήσεων προσχώρησης στην Ένωση.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας καθιέρωσε σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, δηλαδή ένα μηχανισμό που να επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια να διασφαλίζουν ότι οι νομοθετικές προτάσεις τηρούν την αρχή της επικουρικότητας (Πρωτόκολλο αριθ. 1 και Πρωτόκολλο αριθ. 2). Μια πλει-

οψηφία των νομοθετικών σωμάτων έχει τη δυνατότητα να ανακόπτει τις προτάσεις της Επιτροπής. Ωστόσο, η τελική απόφαση εναπόκειται στη νομοθετική αρχή (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο των Υπουργών). Επιπλέον, η Συνθήκη περιλαμβάνει νέα άρθρα που αποσαφηνίζουν το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο της νέας θεσμικής δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Νομικά κείμενα

- Πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση & Πρωτόκολλο αριθ. 2 σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας <http://europa.eu/!DJ69Yr>
- Κατευθυντήριες γραμμές για τη διακοινοβουλευτική συνεργασία στην ΕΕ <http://www.ipex.eu/!PEXL-WEB/widgets/download.do?widgetId=082dbcc530b1bef60130b843cb070169&fileId=082dbcc530b1bef60130b846ad44016b>
- Ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας <http://europa.eu/!qV97Cr>
- Εσωτερικός κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου <http://europa.eu/!XH97Gj>
- «Ένα πρόγραμμα δράσης με βάση τα αιτήματα των πολιτών - Παράγοντας αποτελέσματα για την Ευρώπη», Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2006) <http://europa.eu/!pU49kU>

Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων

Συμμετοχή στην ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας

Τα εθνικά κοινοβούλια συμμετέχουν άμεσα στην εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ. Οι οδηγίες της ΕΕ απευθύνονται στα κράτη μέλη. Αυτά θα πρέπει να τις ενσωματώσουν στην εθνική νομοθεσία τους, η οποία, ως επί το πλείστον, αποφασίζεται από τα εθνικά κοινοβούλια. Οι οδηγίες προβλέπουν ορισμένα τελικά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν σε όλα τα κράτη μέλη έως μια καθορισμένη προθεσμία. Οι εθνικές αρχές πρέπει να προσαρμόσουν τους νόμους τους για να πετύχουν τους στόχους αυτούς, αλλά έχουν την ελευθερία να αποφασίσουν εκείνες για το πώς θα γίνει αυτό. Οι οδηγίες χρησιμοποιούνται για να συντονίσουν μεταξύ τους διαφορετικούς εθνικούς νόμους, και χρησιμοποιούνται ιδίως σε θέματα που αφορούν τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς (π.χ. πρότυπα ασφαλείας για τα προϊόντα).

Ο μηχανισμός ελέγχου της επικουρικότητας

Η Συνθήκη της Λισαβόνας θέσπισε τον μηχανισμό ελέγχου της επικουρικότητας, ο οποίος επιτρέπει στα εθνικά κοινοβούλια της ΕΕ να εκδίδουν αιτιολογημένες γνώμες εάν, κρίνουν ότι μια νομοθετική πρόταση της ΕΕ δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας (<http://europa.eu/!WT44KK>). Αυτό σημαίνει ότι η Ένωση ενεργεί μόνον όταν η δράση της θα είναι πιο αποτελεσματική σε επίπεδο ΕΕ παρά σε εθνικό επίπεδο. Εκτός από τους τομείς όπου οι Συνθήκες έχουν δώσει αποκλειστική αρμοδιότητα στην ΕΕ, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις είναι μια απόφαση που λαμβάνεται ξεχωριστά για κάθε νέο νόμο. Τα εθνικά κοινοβούλια εποπτεύουν την ορθή εφαρμογή της αρχής αυτής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ.

Για να μπορούν τα κοινοβούλια να διενεργούν ελέγχους επικουρικότητας, η Επιτροπή στέλνει τα νομοσχέδια στα εθνικά κοινοβούλια και ταυτόχρονα τα διαβιβάζει στον νομοθέτη της Ένωσης (δηλαδή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο).

Κάθε εθνικό κοινοβούλιο μπορεί να εκφέρει μια αιτιολογημένη γνώμη, εάν κρίνει ότι η πρόταση δεν είναι συμβατή με την αρχή της επικουρικότητας. Τα εθνικά κοινοβούλια εκθέτουν τους λόγους για τους οποίους κρίνουν ότι ένα σχέδιο νομοθετικής πράξης δεν είναι σύμφωνο με την αρχή της επικουρικότητας. Οι αιτιολογημένες γνώμες πρέπει να αποστέλλονται στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή εντός οκτώ εβδομάδων από τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης σε όλες τις γλώσσες.

Ανάλογα με τον αριθμό των αιτιολογημένων γνώμων που εκδίδονται από τα εθνικά κοινοβούλια, η Επιτροπή μπορεί να χρειαστεί να επανεξετάσει την πρότασή της και να αποφασίσει αν θα τη διατηρήσει, θα την τροποποιήσει ή αν θα την αποσύρει. Η διαδικασία αυτή αναφέρεται ως διαδικασία κίτρινης ή πορτοκαλί κάρτας. Στην περίπτωση της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, εάν η πλειοψηφία των εθνικών κοινοβουλίων δώσει αιτιολογημένη γνώμη, και εφόσον η Επιτροπή αποφασίσει να διατηρήσει την πρότασή της, θα πρέπει να εξηγήσει τους λόγους της, και τότε θα είναι στην αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου να αποφασίσουν αν θα συνεχιστεί ή όχι η νομοθετική διαδικασία.

Η Επιτροπή απαντά σε όλες τις αιτιολογημένες γνώμες που αποστέλλουν τα εθνικά κοινοβούλια. Ωστόσο, το κατά πόσον οι αιτιολογημένες γνώμες έχουν ουσιαστική επίπτωση στη νομοθετική διαδικασία εξαρτάται από τον αριθμό των γνώμων που υποβάλλονται για μια συγκεκριμένη πρόταση εντός της προθεσμίας των οκτώ εβδομάδων. Στο πλαίσιο αυτό, το πρωτόκολλο 2 καθορίζει τα κατώτατα όρια για την ενεργοποίηση της διαδικασίας της κίτρινης ή της πορτοκαλί κάρτας. Σύμφωνα με το Πρωτόκολλο, για τον υπολογισμό αυτών των κατώτατων ορίων κάθε εθνικό κοινοβούλιο έχει δύο ψήφους. Στην περίπτωση κοινοβουλευτικού συστήματος με δύο σώματα, κάθε σώμα έχει μία ψήφο. Ο συνολικός αριθμός ψήφων είναι επί του παρόντος 56 (διπλάσιος του αριθμού των κρατών μελών).

Διαδικασία της «κίτρινης κάρτας» Εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που υποβάλλονται αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνόλου των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια – ή το ένα τέταρτο εάν το σχέδιο νομοθετικής πράξης υποβάλλεται στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – ενεργοποιείται η διαδικασία της κίτρινης κάρτας. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή οφείλει να επανεξετάσει την πρότασή της. Με βάση αυτή την επανεξέταση, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει την πρόταση. Η Επιτροπή πρέπει να αιτιολογήσει την απόφασή της.

Παραδείγματα ενεργοποίησης της διαδικασίας κίτρινης κάρτας

1. Το **2012**, η διαδικασία ενεργοποιήθηκε σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος ανάληψης συλλογικής δράσης στο πλαίσιο της ελευθερίας εγκατάστασης και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών ("πρόταση Monti II" – COM(2012) 130 – <http://europa.eu/!fM67wW>). Αιτιολογημένες γνώμες εκδόθηκαν από 12 σώματα εθνικών κοινοβουλίων που αντιπροσώπευαν συνολικά 19 ψήφους (το κατώτατο όριο που καθορίζει το Πρωτόκολλο αριθ. 2 είναι 18). Μετά από προσεκτική εκτίμηση των αιτιολογημένων γνώμων που έλαβε, η Επιτροπή δεν διαπίστωσε παραβίαση της αρχής της επικουρικότητας. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των απόψεων που διατυπώθηκαν και της πορείας των συζητήσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, η Επιτροπή αποφάσισε, στις 26 Σεπτεμβρίου 2012, να αποσύρει την πρόταση. Απαντήσεις εστάλησαν στα κοινοβουλευτικά σώματα που είχαν υποβάλει γνώμη. Η απόφαση απόσυρσης δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 16 Απριλίου 2013 (<http://europa.eu/!BD48dw>).
2. Το **2013**, η διαδικασία της κίτρινης κάρτας ενεργοποιήθηκε σε σχέση με την πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ("πρόταση EPPO" – COM(2013) 534 – <http://europa.eu/!PQ98rV>). Δεδομένου ότι η πρόταση υπο-

βλήθηκε στον τομέα της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, απαιτούνταν συνολικά 14 ψήφοι (1/4 των 56) για την ενεργοποίηση της διαδικασίας της κίτρινης κάρτας. Πριν από τη λήξη της προθεσμίας, η Επιτροπή είχε λάβει αιτιολογημένες γνώμες που αντιστοιχούσαν σε 18 ψήφους από 14 κοινοβουλευτικά σώματα. Μετά από προσεκτική εξέταση των αιτιολογημένων γνώμων, η Επιτροπή εξέδωσε στις 27 Νοεμβρίου 2013 ανακοίνωση – COM(2013) 851 <http://europa.eu/!HF99tt> – στην οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας και αποφάσισε να τη διατηρήσει. Στη συνέχεια, η Επιτροπή απέστειλε ξεχωριστές απαντήσεις στα κοινοβουλευτικά σώματα που είχαν υποβάλει γνώμη.

Διαδικασία της «πορτοκαλί κάρτας» Εάν οι αιτιολογημένες γνώμες που υποβάλλονται αποτελούν την πλειοψηφία των ψήφων που έχουν τα εθνικά κοινοβούλια, και το σχέδιο υποβάλλεται βάσει της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας, ενεργοποιείται η διαδικασία της πορτοκαλί κάρτας. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή πρέπει να επανεξετάσει την πρότασή της. Με βάση αυτή την επανεξέταση, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να διατηρήσει, να τροποποιήσει ή να αποσύρει την πρόταση.

Εάν η Επιτροπή αποφασίσει να διατηρήσει την πρότασή της, οφείλει να εξηγήσει, με αιτιολογημένη γνώμη προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, γιατί θεωρεί ότι πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας. Στην περίπτωση αυτή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πρέπει να εξετάσουν, πριν από την ολοκλήρωση της πρώτης ανάγνωσης, κατά πόσον η πρόταση συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας. Αν το Κοινοβούλιο, με απλή πλειοψηφία των μελών του, ή το Συμβούλιο, με πλειοψηφία του 55% των μελών του, θεωρούν ότι η πρόταση δεν συνάδει με την αρχή της επικουρικότητας, τότε δεν δίνεται συνέχεια στην εξέταση της πρότασης.

Μέχρι στιγμής, δεν έχει ενεργοποιηθεί καμία διαδικασία της πορτοκαλί κάρτας.

Πολιτικός διάλογος Ευρωπαϊκής Επιτροπής – εθνικών κοινοβουλίων

Ο πολιτικός διάλογος με τα εθνικά κοινοβούλια ξεκίνησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2006 με στόχο να ενισχυθεί η συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις υποθέσεις της ΕΕ, καθώς και η κοινοβουλευτική και δημοκρατική διάσταση της ΕΕ. Στην ανακοίνωση «Ένα πρόγραμμα δράσης με βάση τα αιτήματα των πολιτών» (<http://europa.eu/!pU49kU>), η Επιτροπή διατύπωσε τη δέσμευσή της να διαβιβάζει όλες τις νέες προτάσεις και τα έγγραφα διαβούλευσης απευθείας στα εθνικά κοινοβούλια, ζητώντας τους να εκφράσουν τις απόψεις τους, με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας διαμόρφωσης των πολιτικών.

Διαβίβαση εγγράφων στα εθνικά κοινοβούλια Από τον Σεπτέμβριο του 2006, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις, έγγραφα διαβούλευσης (πράσινες και λευκές βίβλους και ανακοινώσεις), το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα και άλλα έγγραφα προγραμματισμού ή πολιτικής στα εθνικά κοινοβούλια. Η πρακτική αυτή έχει μετατραπεί σε δικαίωμα των εθνικών κοινοβουλίων να λαμβάνουν τα έγγραφα αυτά προς ενημέρωση, όπως ορίζεται στο πρωτόκολλο αριθ. 1 σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες. Σχέδια νομοθετικών προτάσεων που δεν εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, διαβιβάζονται, επίσης, στα εθνικά κοινοβούλια, στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ελέγχου της Επικουρικότητας.

Η Επιτροπή διαβιβάζει και άλλα έγγραφα, επιπλέον εκείνων που προβλέπονται στα Πρωτόκολλα αριθ. 1 και 2, ιδίως τα έγγραφα που απευθύνει στο Συμβούλιο. Τα εθνικά κοινοβούλια ειδοποιούνται, επίσης, όταν η Επιτροπή ξεκινά δημόσιες διαβουλεύσεις.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου, τα εθνικά κοινοβούλια μπορούν να διαβιβάζουν τις γνώμες τους στην Επιτροπή, η οποία προσπαθεί να απαντήσει εντός τριών μηνών. Οι γνώμες αφορούν έγγραφα της Επιτροπής ή τμήματα πολιτικής για τους οποίους η Επιτροπή είναι αρμόδια.

Στις περιπτώσεις όπου οι αιτιολογημένες γνώμες δεν οδηγούν σε ενεργοποίηση της διαδικασίας κίτρινης ή πορτοκαλί κάρτας, η Επιτροπή απαντά σ' αυτές, στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου. Τόσο οι γνώμες των εθνικών κοινοβουλίων όσο και οι απαντήσεις της Επιτροπής, δημοσιεύονται στον σύνδεσμο <http://europa.eu/!Mp43uH>.

Συνεδριάσεις & επαφές Ο γραπτός πολιτικός διάλογος Ευρωπαϊκής Επιτροπής – εθνικών κοινοβουλίων, συμπληρώνεται από έναν ευρύτερο διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο συνεδριάσεων και επαφών, τόσο σε πολιτικό, όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Τα περισσότερα εθνικά κοινοβούλια πραγματοποιούν συνεδριάσεις με μέλη της Επιτροπής σε τακτική βάση, στις Βρυξέλλες και στα αντίστοιχα κράτη μέλη. Η Επιτροπή εκπροσωπείται, επίσης, πολύ συχνά σε πολιτικό επίπεδο σε διακοινοβουλευτικές συνεδριάσεις και διασκέψεις. Επιπλέον, οι υπάλληλοι της Επιτροπής συμμετέχουν σε συνεδριάσεις με επιτροπές και εκπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, όταν τους ζητηθεί.

Μορφές διακοινοβουλευτικής συνεργασίας

• **Διάσκεψη των Προέδρων των εθνικών κοινοβουλίων** Η Διάσκεψη των Προέδρων των εθνικών κοινοβουλίων καθιερώθηκε ως θεσμός το 1981. Οι διασκέψεις συγκεντρώνουν τους Προέδρους των εθνικών κοινοβουλίων και τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και αρχικά διεξάγονταν ανά διετία. Προετοιμάζονται από συναντήσεις των γενικών γραμματέων και κατ' αυτές εξετάζονται συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κατά τα τελευταία έτη, οι πρόεδροι είχαν, επίσης, ετήσιες συναντήσεις. Από το 1995 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατηρεί στενές σχέσεις με τα κοινοβούλια των συνδεδεμένων και των υπό ένταξη χωρών. Κατά τις τακτικές συναντήσεις τους, οι πρόεδροι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κοινοβουλίων αυτών συζητούν σχετικά με τις ενταξιακές στρατηγικές και άλλα επίκαιρα ζητήματα.

<http://www.ipex.eu/!PEXL-WEB/euspeakers/getspeakers.do> | <http://europa.eu/!wd43Xk>

• **COSAC - Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των Κοινοβουλίων της ΕΕ** Η Διάσκεψη των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων των εθνικών κοινοβουλίων της ΕΕ (COSAC) θεσπίστηκε το 1989, μετά από πρόταση του Προέδρου της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης. Σε αυτήν συμμετέχουν οι επιτροπές των εθνικών κοινοβουλίων που είναι αρμόδιες για θέματα ΕΕ και έξι Ευρωβουλευτές. Στόχος της COSAC είναι να προωθήει την ανταλλαγή πληροφοριών και ενδεδειγμένων πρακτικών μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων και των ειδικών τους επιτροπών. Κάθε διάσκεψη συγκαλείται από το κοινοβούλιο της χώρας που ασκεί την προεδρία της Ένωσης, προπαρασκευάζεται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και από τα κοινοβούλια της «τρίοικας», και εξετάζει διάφορα μείζονα θέματα που αφορούν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Η COSAC δεν είναι όργανο λήψης αποφάσεων αλλά διαβούλευσης και κοινοβουλευτικού συντονισμού, το οποίο υιοθετεί θέσεις με συναινετικό τρόπο. Το Πρωτόκολλο σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ειδικότερα ότι η COSAC μπορεί να υποβάλει οποιαδήποτε εισήγηση κρίνει σκόπιμη ενώπιον των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Ωστόσο, οι εισηγήσεις της COSAC δεν δεσμεύουν με κανένα τρόπο τα εθνικά κοινοβούλια ούτε προδικάζουν τη θέση τους.

<http://www.cosac.eu/> | <http://europa.eu/!Dr93dm>

• **Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων** Πριν από τις συνεδριάσεις της COSAC πραγματοποιείται, σε συμφωνία με την Προεδρική Τρίοικα, η Συνεδρίαση των Προέδρων των Επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και του εκπροσώπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Κάθε αντιπροσωπεία αποτελείται από δύο μέλη του κοινοβουλίου της.

<http://www.cosac.eu/>

- **Κοινές κοινοβουλευτικές συνεδριάσεις** Οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι εθνικοί βουλευτές συνέρχονται από το 2005, στο πλαίσιο κοινών κοινοβουλευτικών συνεδριάσεων, με σκοπό την εξέταση των σημαντικών ζητημάτων που επηρεάζουν τα κοινοβούλια στη λήψη αποφάσεων και την ενίσχυση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. <http://europa.eu/!gd77QD>
- **Κοινές συνεδριάσεις επιτροπών** Οι περισσότερες μόνιμες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου διαβουλεύονται με τις αντίστοιχες επιτροπές σε εθνικό επίπεδο, μέσω διμερών ή πολυμερών συναντήσεων και μέσω επισκέψεων που πραγματοποιούν οι Πρόεδροί τους ή οι εισηγητές τους.
- **Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την ΚΕΠΠΑ/ΚΠΑΑ** Η Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Ασφάλεια και την Κοινή Πολιτική Ασφάλεια και Άμυνα θεσπίστηκε το 2012, με σκοπό να παρέχει ένα πλαίσιο ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των μελών των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στους παραπάνω τομείς πολιτικής. Διοργανώνεται στο κράτος που ασκεί την Προεδρία της ΕΕ ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και σε αυτήν συμμετέχουν εξαμελείς αντιπροσωπείες των εθνικών κοινοβουλίων και 16μελής αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Τα εθνικά κοινοβούλια των υπό ένταξη κρατών και των ευρωπαϊκών μελών του ΝΑΤΟ, μπορούν να εκπροσωπούνται από αντιπροσωπείες τεσσάρων παρατηρητών. <http://europa.eu/!HR47Kc>
- **Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα** Η Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα έχει στόχο την εντονότερη συμμετοχή και διαβούλευση των κοινοβουλίων, επί ζητημάτων που έχουν να κάνουν με τους πρόσφατους μηχανισμούς οικονομικής, χρηματοπιστωτικής και δημοσιονομικής διακυβέρνησης. <http://europa.eu/!uM97CF>
- **Κοινοβουλευτική διάσταση της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης** Η κοινοβουλευτική διάσταση της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων κατά την άσκηση της Προεδρίας από τα κράτη μέλη και ενισχύθηκε ιδιαίτερα με την υιοθέτηση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Η κοινοβουλευτική διάσταση κάθε Προεδρίας συντονίζεται με το κοινό πρόγραμμα και αναπτύσσεται με συνεργασία των κοινοβουλίων των κρατών μελών της ομάδας.
- **Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για την Οικονομική Διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης** Η συγκεκριμένη Διάσκεψη διοργανώνεται στο πλαίσιο της Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ, με σκοπό τη συζήτηση των δημοσιονομικών πολιτικών και άλλων ζητημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση.
- **Διοικητική συνεργασία** Η διοικητική συνεργασία πραγματοποιείται ιδίως με τη μορφή πρακτικής άσκησης (stage) στις υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και μέσω ανταλλαγών υπαλλήλων. Επιπλέον, τα γραφεία των περισσότερων αντιπροσώπων των εθνικών κοινοβουλίων, ευρίσκονται εντός του κτιρίου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που στεγάζει τη Διεύθυνση Σχέσεων με τα εθνικά κοινοβούλια
- **Συνεδριάσεις μεταξύ πολιτικών ομάδων και ευρωπαϊκών πολιτικών ομάδων και κομμάτων** Οι επαφές των πολιτικών ομάδων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τις αντίστοιχες των εθνικών κοινοβουλίων αναπτύσσονται σε διάφορους βαθμούς, ανάλογα με το ενδιαφερόμενο κόμμα ή την ενδιαφερόμενη χώρα.

Δίκτυα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας

- **IPEX: Διακοινοβουλευτικό Κέντρο Ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με την ΕΕ**

Το Διακοινοβουλευτικό Κέντρο Ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με την ΕΕ (InterParliamentary EU information eXchange - IPEX) επιτρέπει στα κοινοβούλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανταλλάσσουν έγγραφα σχετικά με την ΕΕ. Το IPEX είναι το αποτέλεσμα της απόφασης που έλαβε η Διάσκεψη Προέδρων των Κοινοβουλίων της ΕΕ, το 2000 στη Ρώμη. Στόχος του IPEX είναι να υποστηρίξει τη διακοινοβουλευτική συνεργασία στην ΕΕ, παρέχοντας την πλατφόρμα για την ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με την ΕΕ, μεταξύ των κοινοβουλίων. Συγκεκριμένα, το IPEX στοχεύει στη διευκόλυνση της ανταλλαγής όλων των πληροφοριών που σχετίζονται με την ΕΕ μεταξύ των κοινοβουλίων, στη δημιουργία πεδίων (Fora) για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τον κοινοβουλευτικό έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των πτυχών της επικουρικότητας και στην τήρηση ημερολογίου των διακοινοβουλευτικών συνεδριάσεων. Το IPEX είναι ανοιχτό για όλα τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών, τις προς ένταξη και τις υποψήφιας προς ένταξη χώρες καθώς και για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
<http://www.ipex.eu/>

- **ECPRD: Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης**

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Κοινοβουλευτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης (European Centre for Parliamentary Research & Documentation - ECPRD) λειτουργεί ως δίαυλος για τις αιτήσεις πληροφοριών κάθε φορά που ένα κοινοβούλιο επιθυμεί να μάθει περισσότερα για τις πρακτικές και τις πολιτικές που ακολουθούνται σε άλλες χώρες της ΕΕ. Ιδρύθηκε το 1997 και αποτελεί ένα δίκτυο υπηρεσιών τεκμηρίωσης και έρευνας μεταξύ των οποίων υπάρχει στενή συνεργασία. Στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης στην πληροφόρηση (συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και ενωσιακών βάσεων δεδομένων) καθώς και στον συντονισμό της έρευνας προς αποφυγή τυχόν επικαλύψεων. Το κέντρο συγκεντρώνει και κυκλοφορεί μελέτες και έχει δημιουργήσει έναν ιστότοπο, ο οποίος αποσκοπεί στη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών. Ο κατάλογός του διευκολύνει τις επαφές μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών έρευνας των κοινοβουλίων μελών. Η διεύθυνση του κέντρου έχει ανατεθεί από κοινού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Περιλαμβάνει τα κοινοβούλια των κρατών μελών της ΕΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης και οι υπηρεσίες του μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται από κοινοβούλια κρατών που έχουν καθεστώς παρατηρητή στη Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/about>

Άλλα μέσα διακοινοβουλευτικής συνεργασίας

Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, έχουν ληφθεί μέτρα σύμφωνα με τις συστάσεις της συντονιστικής ομάδας για τις σχέσεις με τα εθνικά κοινοβούλια. Μεταξύ άλλων, οι τηλεδιασκέψεις, οι διμερείς επισκέψεις, οι τεχνικές βελτιώσεις του συστήματος διακοινοβουλευτικής ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών σε επίπεδο ΕΕ (IPEX) και οι επισκέψεις διοικητικών στελεχών για ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών, καθιστούν πιο αποτελεσματικές και εστιασμένες τις διακοινοβουλευτικές σχέσεις, συμβάλλοντας παράλληλα στον κοινοβουλευτικό εκδημοκρατισμό.

Σύνδεσμοι

Σχέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια <http://europa.eu/!Bt89Nh>

«Εκθεση Casini» Σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων (2014) <http://europa.eu/!XD88Nc>

«Εκθεση Brok» Ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας (2009) <http://europa.eu/!gQ68hy>

«Εκθεση Napolitano» Σχέσεις μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων (2002) <http://europa.eu/!qW97Ck>

Σχέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα εθνικά κοινοβούλια <http://europa.eu/!Mp43uH>

Εκθέσεις για τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα εθνικά κοινοβούλια https://ec.europa.eu/info/annual-reports-relations-national-parliaments_el

Ετήσιες εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επικουρικότητα και την αναλογικότητα <http://europa.eu/!Xy76bV>

Ημερολόγια δράσεων

- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Συνεργασία εθνικών κοινοβουλίων και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου <http://europa.eu/!RQ37UQ>
- IPEX Συνεργασία εθνικών κοινοβουλίων http://www.ipex.eu/!PEXL-WEB/calendar.do?autoLoad=true&sort%5b0%5d=SD|D&appLng=EL#_e=dHlwZT1DQUwmZmFjZXRIZD10cn-VlJnN0YXJ0PTAmcm93cz0xMCZzb3J0c1swXT1TRCU3Q0QmdGV4dD0mX29ubHlOZXh0P-WZhbHNIJl91c2VEYXRlU2VhcmNoPWZhbHNIJmZyb21EYXRlPTA5JTJGMTEIMkYyMDE1Jn-RvRGF0ZT0yNCUyRjExJTJGMjAxNQ__&_rnd=299964753755

Τρίτο Μέρος

Η Ευρωπαϊκή Οικονομία

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ

Πώς χρηματοδοτείται η ΕΕ;

Τα έσοδα της ΕΕ προέρχονται από συνεισφορές των κρατών μελών, εισαγωγικούς δασμούς για προϊόντα από χώρες εκτός ΕΕ και τα πρόστιμα που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις που παραβιάζουν τους κανόνες της ΕΕ. Τα κράτη μέλη συμφωνούν εκ των προτέρων για το μέγεθος του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού και τους τρόπους χρηματοδότησής του για μια περίοδο αρκετών ετών.

Οι τρεις κυριότερες πηγές εσόδων είναι οι εξής:

- Ένα μικρό ποσοστό, συνήθως γύρω στο 0,7%, του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος κάθε χώρας της ΕΕ, αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων του προϋπολογισμού. Ο υπολογισμός της συνεισφοράς κάθε κράτους μέλους της ΕΕ γίνεται με γνώμονα την αλληλεγγύη και την ικανότητα πληρωμής. Ωστόσο, αν η συνεισφορά αυτή δυσχεραίνει υπερβολικά κάποιες χώρες, είναι δυνατό να γίνουν προσαρμογές.
- Ένα μικρό ποσοστό, συνήθως γύρω στο 0,3%, των εσόδων από τον εναρμονισμένο φόρο προστιθέμενης αξίας κάθε χώρας.
- Ένα μεγάλο ποσοστό των εισαγωγικών δασμών που επιβάλλονται σε προϊόντα τρίτων χωρών (η χώρα που συλλέγει το δασμό παρακρατεί ένα μικρό ποσοστό).

Η ΕΕ εισπράττει, επίσης, φόρους που καταβάλλει το προσωπικό των οργάνων της επί των μισθών, συνεισφορές τρίτων χωρών σε προγράμματα της ΕΕ και πρόστιμα που επιβάλλονται σε εταιρείες που παραβιάζουν τους κανόνες και τους κανονισμούς της ΕΕ.

<http://europa.eu/!QM44cW>

Πώς διατίθεται ο προϋπολογισμός της ΕΕ;

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτεί ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, από την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και την προστασία του περιβάλλοντος μέχρι την προστασία των εξωτερικών συνόρων και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο συμμετέχουν στον καθορισμό του μεγέθους του προϋπολογισμού και του τρόπου κατανομής των δαπανών. Ωστόσο, υπεύθυνη για τις δαπάνες είναι η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μοιράζονται την ευθύνη για το 80% περίπου του προϋπολογισμού.

- **Κατάρτιση του προϋπολογισμού** Τον προϋπολογισμό καταρτίζουν από κοινού η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή υποβάλλει ένα σχέδιο προς εξέταση στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, που μπορούν να κάνουν αλλαγές, αλλά εάν διαφωνήσουν, πρέπει να βρουν μια συμβιβαστική λύση. Στον προϋπολογισμό κάθε έτους αναφέρονται τα ποσά που έχουν προσυμφωνηθεί με βάση ένα σχέδιο, το λεγόμενο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο. Το πλαίσιο αυτό επιτρέπει στην ΕΕ να σχεδιάζει αποτελεσματικά τα προγράμματα δαπανών αρκετά χρόνια πριν. Το ισχύον πλαίσιο καλύπτει την περίοδο 2014-2020. <http://europa.eu/!km39xK>
- **Διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ** Την τελική ευθύνη για τη διάθεση του προϋπολογισμού έχει η Επιτροπή. Ωστόσο, το 80% των κονδυλίων της Ένωσης το διαχειρίζονται τα κράτη μέλη της ΕΕ. Σε περιπτώσεις αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, η Επιτροπή συνεργάζεται με τα οικεία κράτη μέλη για την ανάκτηση των χρημάτων. Για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια, οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις που λαμβάνουν χρηματοδότηση από την ΕΕ δημοσιοποιούνται (<http://europa.eu/!Yx93ht>).

Πώς δαπανώνται τα χρήματα; Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χωρίζεται σε 6 περίπου τομείς δαπανών:

1. Γεωργία
2. Περιφερειακή πολιτική (ταμεία συνοχής και διαρθρωτικά ταμεία)
3. Έρευνα και ανάπτυξη
4. Ιθαγένεια, ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη
5. Δράσεις και προγράμματα εκτός ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της προενταξιακής βοήθειας
6. Διοίκηση

Σήμερα το μεγαλύτερο μερίδιο αναλογεί στη δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας και στη μείωση των οικονομικών διαφορών μεταξύ των διάφορων περιφερειών της ΕΕ. Σημαντικό μερίδιο διατίθεται, επίσης, για τη γεωργία, την αγροτική ανάπτυξη, την αλιεία και την προστασία του περιβάλλοντος. Άλλες δαπάνες αφορούν την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης μετανάστευσης.

http://ec.europa.eu/budget/mff/index_en.cfm

http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/expenditure/index_el.htm

Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία 2014-2020

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) είναι ταμεία που συνεργάζονται για να στηρίξουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άρθρο 174 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εν λόγω ταμεία είναι πέντε:

1. το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
2. το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
3. το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)
4. το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
5. το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)

Όλες οι περιφέρειες της ΕΕ είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, αλλά μόνο οι λιγότερο ανεπτυγμένες είναι επιλέξιμες για στήριξη από το ΤΣ. Το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΣ εμπίπτουν στην πολιτική συνοχής της ΕΕ. Το ΕΓΤΑΑ (στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής) και το ΕΤΘΑ (στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής) στοχεύουν συγκεκριμένα στις ανάγκες των αγροτικών και θαλάσσιων περιοχών, αντίστοιχα. Τα πέντε διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία (ΕΔΕΤ) της ΕΕ διέπονται από ένα ενιαίο σύνολο κανόνων, οι οποίοι καθορίζονται στον κανονισμό περί κοινών διατάξεων, ενώ περαιτέρω κανονισμοί καθορίζουν τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο. Οι χώρες της ΕΕ διαχειρίζονται τα κονδύλια με αποκεντρωμένο τρόπο, μέσω κοινής διαχείρισης. Οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των μεμονωμένων χωρών της ΕΕ, καθορίζουν τα σχέδια των εθνικών αρχών για τη χρήση των χρηματοδοτήσεων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία την περίοδο 2014-2020. Μόλις εγκριθούν οι συμφωνίες εταιρικής σχέσης, η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές συμφωνούν σε προγράμματα στα οποία καθορίζονται οι προτεραιότητες για κάθε χώρα, περιφέρεια ή τομέα πολιτικής. Αρμόδια για την υλοποίηση των προγραμμάτων είναι τα κράτη μέλη.

http://ec.europa.eu/contracts_grants/funds_el.htm

http://ec.europa.eu/regional_policy/el/information/legislation/regulations/

http://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/structural_cohesion_fund.html?locale=el

ΕΤΠΑ http://ec.europa.eu/regional_policy/el/funding/erdf/

ΕΚΤ <http://ec.europa.eu/esf/home.jsp?langId=el>

ΤΣ http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/el/funding/cohesion-fund/

ΕΓΤΑΑ http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_el.htm

ΕΤΘΑ http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_el.htm

ONE & Ευρωζώνη

Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση

Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE) είναι ένας γενικός όρος που αντικατοπτρίζει διάφορες πολιτικές για την προαγωγή της ανάπτυξης στην ΕΕ, καθώς και για τη διατήρηση της ισχύος και της σταθερότητας του ευρώ.

Η απόφαση για τη δημιουργία μιας οικονομικής και νομισματικής ένωσης ελήφθη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Μάαστριχτ της Ολλανδίας το Δεκέμβριο 1991 και στη συνέχεια περιελήφθη στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνθήκη του Μάαστριχτ). Με την ONE η ΕΕ κάνει ένα βήμα μπροστά στη διαδικασία οικονομικής ολοκλήρωσης που ξεκίνησε το 1957 με την ίδρυσή της.

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η οικονομική ολοκλήρωση στην ΕΕ αλληλά και σε κάθε κράτος είναι η αύξηση του μεγέθους, η εσωτερική αποδοτικότητα και η ευρωστία της οικονομίας, τα οποία με τη σειρά τους συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομικής σταθερότητας, στην τόνωση της ανάπτυξης και στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης – αποτελέσματα που ωφελούν άμεσα τους Ευρωπαίους πολίτες.

Η ONE εμπεριέχει το συντονισμό των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών, μια ενιαία νομισματική πολιτική και ένα κοινό νόμισμα, το ευρώ (€). Καλύπτει τη νομισματική πολιτική («νομισματική ένωση»), τη δημοσιονομική πολιτική και τη λήψη αποφάσεων οικονομικής πολιτικής («οικονομική ένωση»). Η διαχείριση αυτών των πολιτικών πραγματοποιείται από τις αρμόδιες εθνικές ή ευρωπαϊκές αρχές, ή από αμφότερες. Η διαχείριση της νομισματικής πολιτικής ασκείται αποκλειστικά από την ανεξάρτητη ΕΚΤ, ενώ η δημοσιονομική πολιτική (φορολογία και δημόσια οικονομικά) εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών κυβερνήσεων. Τις αρμοδιότητες για την άσκηση της οικονομικής πολιτικής μοιράζονται τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Παρόλο που και τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ συμμετέχουν στην οικονομική ένωση, ορισμένες χώρες έχουν κάνει ένα επιπλέον βήμα προς την ολοκλήρωση, υιοθετώντας το ευρώ.

54

Επισκόπηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης

	Νομισματική Ένωση	Οικονομική ένωση		
	Νομισματική πολιτική	Οικονομική πολιτική	Λήψη αποφάσεων οικονομικής πολιτικής	
Τι περιλαμβάνει;	Σταθερότητα τιμών: καθορισμός των επιτοκίων για την ευρωζώνη με στόχο τη διατήρηση του πληθωρισμού κάτω από το 2 % --- Κυκλοφορία κερμάτων και τραπεζογραμμάτων του ευρώ	Δημόσια οικονομικά (επίπεδα δαπανών και δανεισμού των εθνικών κυβερνήσεων)	Φορολογία (δημόσια έσοδα)	Αποφάσεις σχετικά με τα συστήματα εκπαίδευσης, τις αγορές εργασίας, τις συντάξεις
Ποιος είναι υπεύθυνος;	Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) καθορίζει το ύψος των επιτοκίων και εκδίδει τα τραπεζογραμμάτια του ευρώ. --- Οι εθνικές κυβερνήσεις εκδίδουν τα κέρματα του ευρώ στις εγκεκριμένες από την ΕΚΤ ποσότητες.	Αρμοδιότητα εθνικών κυβερνήσεων --- Η ΕΕ εφαρμόζει κοινούς κανόνες για τα εθνικά δημοσιονομικά ελλείμματα / τα δημόσια χρέη.	Αρμοδιότητα εθνικών κυβερνήσεων	Αρμοδιότητα εθνικών κυβερνήσεων --- Η ΕΕ συντονίζει και εκδίδει συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

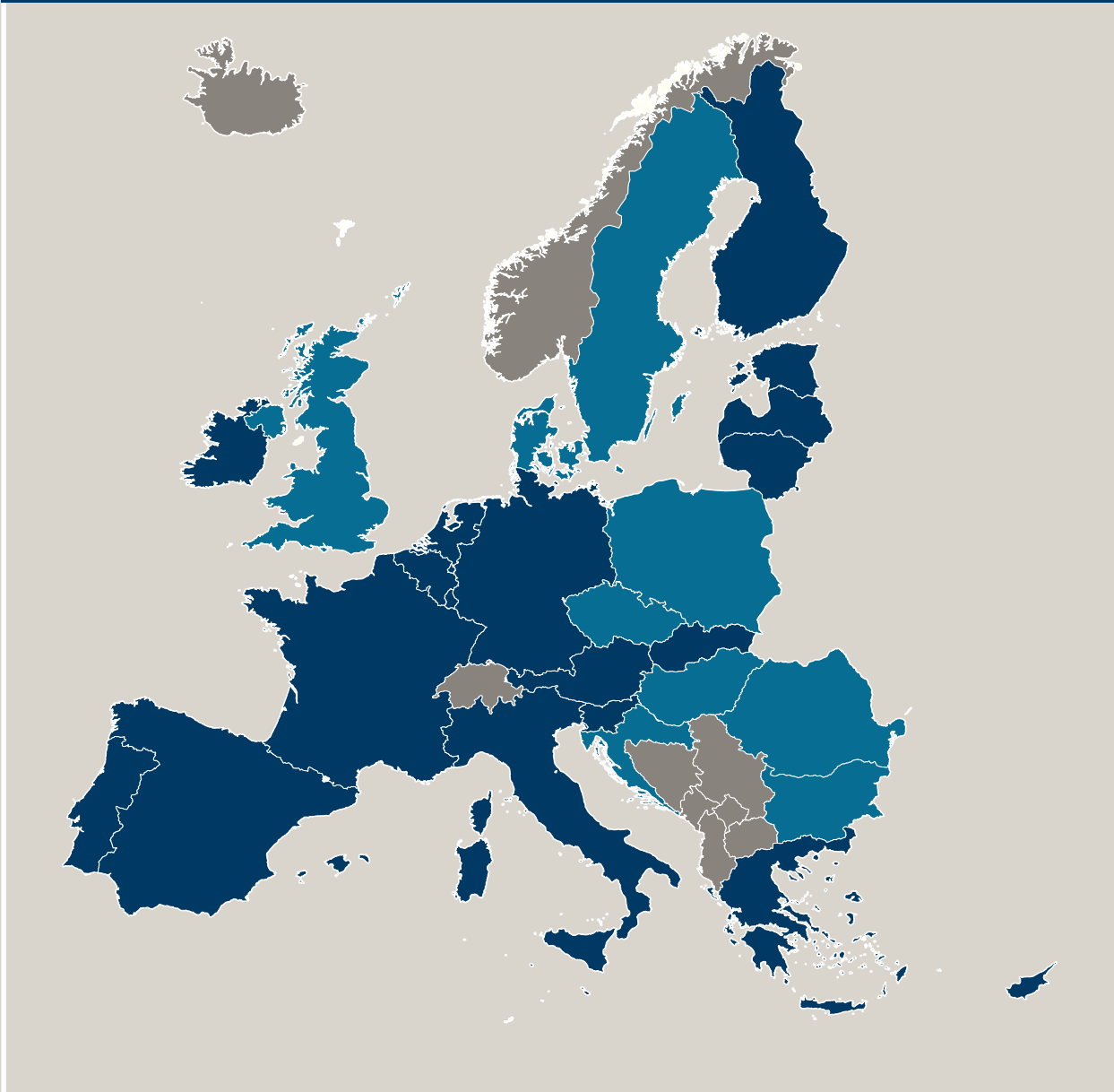
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή / Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu/!Yq89xk>

http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/emu/index_el.htm

Το Ευρώ

Το ευρώ, η πιο χειροπιαστή απόδειξη της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, είναι το κοινό νόμισμα 19 κρατών μελών της ΕΕ (σε σύνολο 28) και χρησιμοποιείται από 338,6 εκατομμύρια ανθρώπους κάθε μέρα. Τα πλεονεκτήματα του κοινού νομίσματος γίνονται αμέσως αντιληπτά από οποιονδήποτε ταξιδεύει στο εξωτερικό ή πραγματοποιεί ηλεκτρονικές αγορές από ιστότοπους άλλης χώρας της ΕΕ.

Χάρτης της ζώνης του Ευρώ 1999-2016

Νομισματική συνεργασία στην ΕΕ Η ΟΝΕ προϋποθέτει τον συντονισμό των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών, την ύπαρξη κοινής νομισματικής πολιτικής και κοινού νομίσματος, του ευρώ. Το ευρώ άρχισε να χρησιμοποιείται την 1η Ιανουαρίου 1999 ως εικονικό νόμισμα για πληρωμές χωρίς μετρητά και για λογιστικούς σκοπούς. Τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα ευρώ τέθηκαν σε κυκλοφορία την 1η Ιανουαρίου 2002.

Ποιες χώρες χρησιμοποιούν το ευρώ; Το ευρώ (€) είναι το επίσημο νόμισμα σε 19 από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. Τα κράτη αυτά αποτελούν την Ευρωζώνη. Επιπλέον, περισσότερα από 175 εκατομμύρια άτομα σε όλον τον κόσμο χρησιμοποιούν νομίσματα προσδεδεμένα στο ευρώ.

Σκοπιμότητα του ευρώ Ένα κοινό νόμισμα προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα, όπως η κατάργηση των συναλλαγματικών διακυμάνσεων και το συναλλαγματικό κόστος. Χάρη στη διευκόλυνση των διασυνοριακών συναλλαγών μεταξύ των επιχειρήσεων και της μεγαλύτερης σταθερότητας της οικονομίας, επιτυγχάνεται οικονομική ανάπτυξη και προσφέρονται περισσότερες επιλογές στους καταναλωτές. Ένα κοινό νόμισμα ενθαρρύνει επίσης τους ανθρώπους να ταξιδεύουν και να πραγματοποιούν αγορές σε άλλες χώρες. Σε παγκόσμιο επίπεδο (<http://europa.eu/!vp43cH>), το ευρώ αυξάνει την επιρροή της ΕΕ, καθώς είναι το δεύτερο σημαντικότερο διεθνές νόμισμα μετά το δολάριο ΗΠΑ.

Διαχείριση του ευρώ Η ανεξάρτητη ΕΚΤ είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των νομισματικών ζητημάτων στην ΕΕ. Κύριος στόχος της είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Η ΕΚΤ καθορίζει επίσης ορισμένα βασικά επιτόκια για την Ευρωζώνη (<http://europa.eu/!qg43Jb>). Αν και οι φόροι εξακολουθούν να επιβάλλονται από τα κράτη μέλη της ΕΕ και κάθε κράτος καταρτίζει μόνο του τον προϋπολογισμό του, οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν θεσπίσει κοινούς κανόνες για τα δημόσια οικονομικά, ώστε να είναι σε θέση να συντονίζουν τις δραστηριότητές τους με στόχο τη σταθερότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση. (Βλ. «Η οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ»)

Διαβάστε περισσότερα για το ευρώ εδώ:

http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/euro/index_el.htm

Η χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση

Αφότου ξέσπασε παγκοσμίως το 2008, η οικονομική κρίση προκάλεσε την άμεση και έντονη αντίδραση των εθνικών κυβερνήσεων των χωρών μελών, της ΕΚΤ και της Επιτροπής. Όλα τα μέρη συνεργάστηκαν στενά για την τόνωση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, την προστασία των καταθέσεων, τη διατήρηση των δυνατοτήτων προσιτού δανεισμού για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, τη διασφάλιση δημοσιονομικής σταθερότητας, και την εφαρμογή ενός συστήματος καλύτερης διακυβέρνησης στο μέλλον.

Μέτρα που έλαβαν τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ από το 2010

Τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ έλαβαν από το 2010, σειρά μέτρων με στόχο τη βελτίωση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών τους, την πρόληψη κρίσεων με επίκεντρο τα δημοσιονομικά ελλείμματα / τα δημόσια χρέη και την παροχή συνδρομής στις χώρες που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες:

Μέτρα που έλαβαν τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη της ΕΕ από το 2010

	Σκοπός	Ενδιαφερόμενες χώρες	
		Χώρες της ευρωζώνης	Σύνολο χωρών της ΕΕ
Ευρωπαϊκό εξάμηνο (από το 2010)	Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών	✓ Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συμπληρωματικές συστάσεις για τις χώρες της ευρωζώνης	✓
Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ενισχύθηκε με τα νομοθετικά μέτρα του «εξάπτυχου» το 2011 και του «δίπτυχου» το 2013)	Οικονομικός/δημοσιονομικός συντονισμός και εποπτεία προκειμένου να αποφεύγεται η συσσώρευση υπερβολικών δημοσιονομικών ελλειμμάτων / δημοσίων χρεών στις χώρες της ΕΕ	✓	✓ Ο ευρωπαϊκός έλεγχος των εθνικών προϋπολογισμών, καθώς και η επιβολή προστίμων επί παραβάσεων του Συμφώνου, προβλέπονται αποκλειστικά για τις χώρες της ευρωζώνης
«Δημοσιονομικό πλαίσιο» (Σταθερότητα, τον Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Οικονομική και τη Νομισματική Ένωση, (ΣΣΣΔ), 2012)	Ενισχύει περαιτέρω το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης: οι χώρες δεσμεύονται να ισοσκελίζουν τους προϋπολογισμούς τους	✓	Υπογράφηκε από όλες τις χώρες της ΕΕ, εκτός από την Κροατία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Δανία και η Ρουμανία έχουν δηλώσει ότι δεσμεύονται από το σύνολο των διατάξεων της Συνθήκης
Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (2012)	Ευρωπαϊκό ταμείο έκτακτης ανάγκης με 500 δισεκατομμύρια ευρώ για την παροχή βοήθειας σε χώρες που αντιμετωπίζουν προσωρινές δυσκολίες δανεισμού από τις χρηματοπιστωτικές αγορές λόγω υπερβολικών χρεών	✓ Αφορά μόνο τις χώρες της ευρωζώνης οι οποίες έχουν υπογράψει το «δημοσιονομικό πλαίσιο»	✗
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ιδρύθηκε το 2006)	Ταμείο με ετήσιο προϋπολογισμό 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή βοήθειας σε εργαζόμενους οι οποίοι έχουν χάσει τη δουλειά τους λόγω της παγκοσμιοποίησης ή κάποιας σημαντικής οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης	✓	✓

Ο σύνδεσμος http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/external_publishers/ex_pub3_en.htm περιλαμβάνει πληροφορίες για τη χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση και εξηγεί πώς προκλήθηκε, γιατί εξαπλώθηκε και πώς την αντιμετώπισε η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διακοινοβουλευτική συνεργασία κατά την κρίση δημόσιου χρέους στην ΕΕ

Από την έναρξη της κρίσης του δημόσιου χρέους στην ΕΕ, τον Μάρτιο του 2010, ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων της ευρωζώνης κατά την επικύρωση των πακέτων διάσωσης ή την τροποποίησή τους αναδεικνύει τη σημασία της στενής συνεργασίας και της μόνιμης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αυτών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, που τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2013, προβλέπει στο άρθρο της 13 ειδική συνεργασία μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου όσον αφορά την οικονομική και χρηματοπιστωτική διακυβέρνηση. <http://europa.eu/!Bt89Nh>

Χρηματοδοτική συνδρομή στην Ελλάδα

Η Ελλάδα λαμβάνει χρηματοδοτική στήριξη από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) προκειμένου να αντιμετωπίσει τις οικονομικές της δυσκολίες και τις οικονομικές προκλήσεις από τον Μάιο του 2010. Η στήριξη αυτή παρέχεται με τη μορφή προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής, που περιλαμβάνουν μέτρα στήριξης των προσπαθειών της ελληνικής κυβέρνησης, ώστε να αντιμετωπιστούν οι οικονομικές ανισορροπίες και οι κοινωνικές προκλήσεις και να ανοίξει ο δρόμος για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Επιπλέον, η Υπηρεσία Υποστήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αξιοποιεί την εμπειρία, την τεχνογνωσία και τις μεθόδους εργασίας που αναπτύχθηκαν από την Ομάδα Δράσης για την Ελλάδα και την Ομάδα Υποστήριξης της Κύπρου, με σκοπό την υποστήριξη διοικητικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θα ενισχύουν την ανάπτυξη. Ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Valdis Dombrovskis συντονίζει τις εργασίες της Ομάδας για λογαριασμό του Προέδρου Juncker.

Ο σύνδεσμος <http://europa.eu/!yK99cC> περιλαμβάνει όλες τις πληροφορίες για τη χρηματοδοτική συνδρομή στην Ελλάδα – μεταξύ άλλων, πληροφορίες και έγγραφα του πρώτου και δεύτερου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, πληροφορίες και χρονοδιάγραμμα του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, εκθέσεις, δηλώσεις και Δελτία Τύπου.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων (ECFIN)
<http://europa.eu/!yK99cC>

ESM: Πρόγραμμα Ελλάδας <http://europa.eu/!xc94NK>

EFSF: Πρόγραμμα Ελλάδας <http://europa.eu/!yB64Cr>

Διαφορές ανάμεσα στο πρόγραμμα του EFSF και του ESM
https://www.esm.europa.eu/sites/default/files/2016_11_11_greece_factsheet.pdf

Οι οικονομίες των κρατών μελών της ΕΕ – Ελλάδα <http://europa.eu/!qf37GT>

Εκδόσεις της ECFIN σχετικά με την Ελλάδα <http://europa.eu/!Wk67wb>

Η οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ

Η αποτελεσματικότητα της οικονομικής και νομισματικής ένωσης εξαρτάται από το κατά πόσον όλες οι χώρες της ΕΕ, ιδίως εκείνες που συμμετέχουν στην ευρωζώνη, συμμορφώνονται προς τους κανόνες που έχουν συμφωνηθεί από κοινού. Η εν λόγω υποχρέωση συμμόρφωσης περιλαμβάνει ιδίως την υποχρέωση διατήρησης των δημόσιων οικονομικών σε τάξη - με άλλα λόγια, τη διασφάλιση της δέουσας ισορροπίας μεταξύ εσόδων και δαπανών στο πλαίσιο των εθνικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, το πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει στην παρακολούθηση, την πρόληψη και τη διόρθωση προβληματικών οικονομικών τάσεων που μπορούν να ανακόψουν την ανάπτυξη και να θέσουν τις οικονομίες σε κίνδυνο.

Η ευρωπαϊκή οικονομία με απλά λόγια <http://europa.eu/!BP99mx>

Χρονοδιάγραμμα των αλλαγών του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης
<http://europa.eu/!mm79tQ>

Παρακολούθηση

Ευρωπαϊκό Εξάμηνο Η εφαρμογή του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ εντάσσεται σε έναν κύκλο συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής εντός της ΕΕ: Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, που καθιερώθηκε το 2010, εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη συζητούν τα δημοσιονομικά και οικονομικά τους σχέδια με τους εταίρους τους στην ΕΕ σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές στη διάρκεια του έτους. Αυτό τους επιτρέπει τον αμοιβαίο σχολιασμό των σχεδίων και δίνει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να παρέχει σε εύθετο χρόνο κατευθυντήριες γραμμές σε θέματα πολιτικής, προτού παρθούν αποφάσεις σε εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, κάθε χρόνο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναλύει λεπτομερώς τα σχέδια **δημοσιονομικών, μακροοικονομικών και διαρθρωτικών** μεταρρυθμίσεων κάθε κράτους μέλους της ΕΕ και διατυπώνει σχετικές συστάσεις για τους επόμενους 12-18 μήνες.

Η δημοσιονομική πολιτική

Η δημοσιονομική πολιτική αφορά στη διαχείριση κρατικών εσόδων (π.χ. φορολογία) και εξόδων (π.χ. δαπάνες στον τομέα της υγείας).

Η μακροοικονομία

Μελετά τους οικονομικούς δείκτες μεγάλης κλίμακας, όπως το εθνικό εισόδημα, η ανεργία και ο πληθωρισμός, προκειμένου να καταστήσει κατανοητή τη συνολική πορεία της οικονομίας.

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις

όπως η απελευθέρωση των υπηρεσιών, η βελτίωση το επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η ενθάρρυνση της καινοτομίας, ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, το αναπτυξιακό δυναμικό και την προσαρμοστικότητα μιας οικονομίας.

Οι χώρες που εφαρμόζουν προγράμματα μακροοικονομικής προσαρμογής -όπως η Ελλάδα- δεν υποβάλλουν σχέδια προϋπολογισμών και ως εκ τούτου δε λαμβάνουν συστάσεις.

Ένα ανανεωμένο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Η Επιτροπή Γιούνκερ εξορθολόγησε ήδη σημαντικά τον μηχανισμό του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου τον πρώτο χρόνο της θητείας της, παρέχοντας τη δυνατότητα ενός ουσιαστικότερου διαλόγου με τα κράτη μέλη, καθώς δημοσιεύει τις ανά χώρα εκθέσεις τον Φεβρουάριο, δηλαδή, τρεις μήνες πριν από την οριστικοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων. Τον Ιανουάριο του 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε κατευθύνσεις για ένα ανανεωμένο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

<http://europa.eu/!TT43RK>

Περισσότερες πληροφορίες στο κεφάλαιο «Ολοκλήρωση της ONE»

Πρόληψη

- **Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης** Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης αποτελεί τη βασική νομική πράξη για τη χάραξη των κατευθυντηρίων γραμμών και τον συντονισμό των αποφάσεων οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών της ΕΕ. Το Σύμφωνο θεσπίστηκε το 1999 και ενισχύθηκε περαιτέρω μετά το 2011, ενώ στοχεύει στην πρόληψη του υπερβολικού δανεισμού και του μη βιώσιμου δημόσιου χρέους που δυσχεραίνει την οικονομική ανάπτυξη.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι το ποσό κατά το οποίο οι δημόσιες δαπάνες υπερβαίνουν τα δημόσια έσοδα κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης απαιτεί από τις κυβερνήσεις τη λήψη μέτρων που διασφαλίζουν ότι τα ετήσια δημοσιονομικά τους ελλείμματα δεν υπερβαίνουν το 3% της συνολικής ετήσιας παραγωγής (ή του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, ΑΕγχΠ). Οι χώρες της ΕΕ υποβάλλουν τα σχέδια των δημοσιονομικών τους προγραμμάτων στην Επιτροπή, η οποία τα αξιολογεί σε ετήσια βάση στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκού Εξαμήνου».

Το δημόσιο χρέος είναι το συνολικό ποσό των συσσωρευμένων ελλειμμάτων. Όταν οι δημόσιες δαπάνες υπερβαίνουν τα δημόσια έσοδα (με αποτέλεσμα τη δημιουργία ετήσιου δημοσιονομικού ελλείμματος), η κυβέρνηση πρέπει να δανειστεί χρήματα ή να αυξήσει τους φόρους για να καλύψει το έλλειμμα. Κατά συνέπεια, το δημόσιο χρέος μιας χώρας είναι το άθροισμα των ποσών των συσσωρευμένων επί σειρά ετών δημοσιονομικών της ελλειμμάτων. Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης απαιτεί από τις κυβερνήσεις να λαμβάνουν μέτρα που διασφαλίζουν ότι τα χρέη τους δεν υπερβαίνουν το 60% του ΑΕγχΠ τους (ή ότι εξακολουθούν να μειώνονται με ικανοποιητικό ρυθμό προς το ποσοστό αυτό).

Η ύπαρξη των ετήσιων δημοσιονομικών ελλειμμάτων και του συνολικού δημόσιου χρέους, η οποία ενδέχεται να υποχρεώσει κάποιες κυβερνήσεις να διασφαλίσουν πρόσθετα έσοδα, δεν αποτελεί από μόνη της πρόβλημα. Μπορεί να αποτελεί ένα μέσο για την πραγματοποίηση επενδύσεων που διασφαλίζουν τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη. <http://europa.eu/!hT64CW>

Νέες κατευθύνσεις για την εφαρμογή των κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης

Τον Ιανουάριο του 2015, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε νέες, λεπτομερείς κατευθύνσεις όσον αφορά την εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, ώστε να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων και της δημοσιονομικής υπευθυνότητας, με στόχο τη στήριξη της απασχόλησης και της ανάπτυξης. <http://europa.eu/!Kq98QV>

Περισσότερες πληροφορίες στο κεφάλαιο «Ολοκλήρωση της ΟΝΕ»

- **Η Συνθήκη για τη Σταθερότητα, το Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση** (γνωστή και ως «Δημοσιονομικό Σύμφωνο») υπογράφηκε από τη μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών της ΕΕ. Κατοχυρώνει το στόχο της εξισορρόπησης των εθνικών προϋπολογισμών, περιορίζοντας στο 0,5 % του ΑΕΠ το μέγεθος του ελλείμματος που μπορεί να έχει μια χώρα κάθε χρόνο και απαιτώντας τη θέσπιση αυτόματων πολιτικών για τη διόρθωση σημαντικών αποκλίσεων. http://europa.eu/rapid/press-release_DOC-12-2_en.htm
- **Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών** Η Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών (ΔΜΑ) είναι ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό και την πρόληψη ενδεχόμενων ανισορροπιών σε πολύ πιο πρώιμο στάδιο σε σχέση με το παρελθόν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί ένα σύνολο οικονομικών δεικτών οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάζουν τη συνολική ανταγωνιστικότητα, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι τιμές των σπιτιών, το κόστος εργασίας και οι εξαγωγές σε χώρες της ΕΕ και σε τρίτες χώρες. <http://europa.eu/!FJ48Mt>

Διόρθωση

Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπιστώσει ότι μια χώρα της ΕΕ έχει παραβεί τους κοινούς κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης για το δημοσιονομικό έλλειμμα / το δημόσιο χρέος, μπορεί να κινήσει διορθωτικές διαδικασίες.

- **Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος** Τα κράτη μέλη με υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα πάνω από το 3% του ΑΕΠ, ή τα οποία αδυνατούν να μειώσουν τα υπερβολικά ελλείμματα (πάνω από το 60% του ΑΕΠ) με ικανοποιητικό ρυθμό, υπόκεινται σε μια σειρά κανόνων, γνωστή ως Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος (ΔΥΕ). Στο πλαίσιο της ΔΥΕ, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να επαναφέρουν τα υπερβολικά τους ελλείμματα ή χρέη σε ασφαλή επίπεδα. Επίσης, αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο προειδοποιήσεων και, εν τέλει, κυρώσεων, όπως πρόστιμα που μπορούν να φθάνουν το 0,2 % του ΑΕΠ τους, εφόσον συστηματικά δεν λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να αντιμετωπίσουν τα ελλείμματα ή τα χρέη τους. Είναι εξάλλου δυνατόν να διακοπούν οι περιφερειακές επιδοτήσεις από το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ. Η ΕΕ μπορεί να υποβάλει συστάσεις προς τις εθνικές κυβερνήσεις όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις. <http://europa.eu/Cb33ck>
- **Διαδικασία Υπερβολικών Ανισορροπιών** Η Διαδικασία Υπερβολικών Ανισορροπιών (ΔΥΕ) κινείται με πρωτοβουλία της Επιτροπής όταν μια χώρα της ευρωζώνης παρουσιάζει σοβαρές οικονομικές ανισορροπίες (όσον αφορά την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της). Πρόκειται για το διορθωτικό σκέλος της «διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών, ήτοι του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης της ΕΕ για αναδυόμενες ανισορροπίες. <http://europa.eu/ff76Tn>

Οι κανόνες αυτοί εγκρίθηκαν από όλες τις χώρες της ΕΕ και από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και αποδεικνύουν ότι η λήψη αποφάσεων οικονομικού περιεχομένου, αποτελεί ζήτημα κοινού ενδιαφέροντος και συνυπευθυνότητας ιδίως για τις χώρες της ευρωζώνης. Παρότι η παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τους στόχους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης αφορά όλες τις χώρες της ΕΕ, η επιβολή προστίμων για παραβάσεις των κανόνων εφαρμόζεται μόνο για τις χώρες της ευρωζώνης. Σε γενικές γραμμές, όλες οι χώρες της ΕΕ, και ιδίως οι χώρες της ευρωζώνης, πρέπει να πειστούν ότι οι πολιτικές αποφάσεις λαμβάνονται με σύνεση, ότι υπάρχουν μηχανισμοί για τον εντοπισμό και τη διόρθωση τυχόν αποκλίσεων, καθώς και ότι η χρηστή οικονομική διαχείριση που εφαρμόζεται σε μια χώρα δεν κινδυνεύει από τη σπάταλη διαχείριση σε μια άλλη χώρα.

Άλλα νομικά κείμενα

- **Το εξάπτυχο (six-pack)** τέθηκε σε εφαρμογή στις 13 Δεκεμβρίου 2011. Μεταρρυθμίζει και τροποποιεί τους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, προβλέποντας τα βασικά μέσα για την επιτήρηση των δημοσιονομικών πολιτικών των κρατών μελών (προληπτικό σκέλος) και την αποκατάσταση των υπερβολικών ελλειμμάτων (διορθωτικό σκέλος). Αποτελείται από πέντε Κανονισμούς και μία Οδηγία (εξ ου και ονομάζεται "six-pack") και αποτελεί παράγωγο δίκαιο της ΕΕ που ισχύει και στα 28 κράτη-μέλη (με ορισμένους ειδικούς κανόνες για τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης). <http://europa.eu/UX78FC>
- **Το δίπτυχο (two-pack)** συνίσταται σε δύο Κανονισμούς οι οποίοι εφαρμόζονται στα κράτη μέλη που έχουν νόμισμα το ευρώ. Είναι ένα από τα δομικά στοιχεία για ένα ισχυρότερο πλαίσιο για την οικονομία και τη διακυβέρνηση στην ΟΝΕ. <http://europa.eu/Yp38Gg>

Όλα τα νομικά κείμενα για την οικονομική διακυβέρνηση στην ΕΕ είναι διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο: <http://europa.eu/IMP94mD>

Μηχανισμοί στήριξης

• **Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας** Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ΕΜΣ) αποτελεί τον μόνιμο μηχανισμό για την αντιμετώπιση κρίσεων στις χώρες της ευρωζώνης. Ο ΕΜΣ αντικατέστησε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ), τα οποία δημιουργήθηκαν ως προσωρινά μέτρα για την παροχή συνδρομής στις χώρες της ΕΕ που αντιμετώπιζαν δυσκολίες δανεισμού. Η λειτουργία του ΕΜΣ διέπεται από τις αρχές επί των οποίων βασίστηκε η λειτουργία του ΕΤΧΣ και του ΕΜΧΣ. Με ικανότητα δανεισμού ποσού έως 500 δισεκατομμυρίων ευρώ, ο ΕΜΣ βασίζεται εν μέρει στο καταβεβλημένο κεφάλαιό του για την έκδοση χρεωστικών τίτλων, με στόχο τη χρηματοδότηση δανείων και άλλων μορφών χρηματοοικονομικής βοήθειας προς τις χώρες της ευρωζώνης που αντιμετωπίζουν χρηματοδοτικές δυσκολίες. Για να καταστεί επιλέξιμη για τη λήψη δανείων από τον ΕΜΣ, η εκάστοτε ενδιαφερόμενη χώρα πρέπει πρώτα να υπογράψει το ευρωπαϊκό «δημοσιονομικό πλαίσιο» και, εν συνεχεία, να εφαρμόσει ένα ειδικό πρόγραμμα προσαρμογής. <http://www.esm.europa.eu/>

• **Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση** Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) παρέχει στήριξη σε άτομα που χάνουν τη θέση εργασίας τους είτε εξαιτίας σημαντικών διαρθρωτικών αλλαγών στο παγκόσμιο εμπόριο λόγω παγκοσμιοποίησης, (π.χ. όταν κλείνει μια μεγάλη επιχείρηση ή μεταφέρεται η παραγωγή σε χώρες εκτός ΕΕ), είτε εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Το Ταμείο μπορεί να χρηματοδοτεί έως και το 60% του κόστους σχεδίων παροχής βοήθειας σε εργαζομένους που απολύονται, ώστε να βρουν νέα θέση εργασίας ή να δημιουργήσουν δική τους επιχείρηση. Κατά κανόνα, το ΕΤΠ μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον στις περιπτώσεις απόλυσης άνω των 500 εργαζομένων από μία μεμονωμένη εταιρεία (περιλαμβανομένων των προμηθευτών και των παραγωγών επόμενων σταδίων) ή απόλυσης μεγάλου αριθμού εργαζομένων από έναν συγκεκριμένο κλάδο σε μία ή περισσότερες γειτονικές περιοχές. Υπεύθυνες για τη διαχείριση και την εφαρμογή των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠ είναι οι εθνικές και περιφερειακές αρχές των κρατών μελών. Κάθε σχέδιο διαρκεί 2 χρόνια. <http://europa.eu/!Gh93mM>

Οικονομική διακυβέρνηση: Ποιος κάνει τι;

Η διαχείριση της ΟΝΕ ασκείται από διάφορα θεσμικά όργανα της ΕΕ και από τα αρμόδια εθνικά θεσμικά όργανα, τα οποία έχουν διακριτούς ρόλους. Η εν λόγω διαδικασία διαχείρισης έχει γίνει γνωστή ως «οικονομική διακυβέρνηση» και υλοποιείται από τους ακόλουθους φορείς.

- **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** Καταρτίζει οικονομικές προβλέψεις και παρακολουθεί μια σειρά από οικονομικούς δείκτες σε όλες τις χώρες της ΕΕ προκειμένου να διασφαλίζει ότι αυτές συμμορφώνονται προς τους από κοινού συμφωνηθέντες κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η Επιτροπή αξιολογεί την οικονομική κατάσταση και εκδίδει ανά τακτά χρονικά διαστήματα συστάσεις προς το Συμβούλιο Υπουργών, όπου εκπροσωπούνται οι κυβερνήσεις όλων των χωρών της ΕΕ [οι Υπουργοί Οικονομικών λαμβάνουν αποφάσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου Ecofin].
- **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων από όλες τις χώρες της ΕΕ καθορίζουν τους βασικούς πολιτικούς στόχους.
- **Σύνοδος Κορυφής για το Ευρώ** Τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων της ευρωζώνης συνεδριάζουν για να συντονίσουν τη διακυβέρνηση του ευρώ.

- **Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ («Συμβούλιο Ecofin»)** Στο Συμβούλιο Υπουργών συμμετέχουν οι αρμόδιοι υπουργοί όλων των χωρών της ΕΕ ανά τομέα πολιτικής. Το Συμβούλιο «Ecofin» αποτελείται από τους υπουργούς Οικονομικών όλων των χωρών της ΕΕ, οι οποίοι συντονίζουν και προωθούν το νομοθετικό έργο σε διάφορους τομείς της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της ΕΕ. Μεταξύ των τομέων αυτών περιλαμβάνονται οι εξής: ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής, η οικονομική εποπτεία, η παρακολούθηση των δημοσιονομικών πολιτικών και της πορείας των δημόσιων οικονομικών των χωρών της ΕΕ, το ευρώ (νομικές, πρακτικές και διεθνείς πτυχές), οι χρηματοπιστωτικές αγορές, οι κινήσεις κεφαλαίων και οι οικονομικές σχέσεις με τις εκτός ΕΕ χώρες. Βάσει των προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο Υπουργών λαμβάνει νομικά δεσμευτικές αποφάσεις για τις χώρες της ΕΕ.
- **Ευρωομάδα (Eurogroup)** Οι υπουργοί Οικονομικών όλων των χωρών της ευρωζώνης συνεδριάζουν και συζητούν θέματα που συνδέονται με το ευρώ. Οι συνεδριάσεις αυτές διεξάγονται συνήθως πριν από το Συμβούλιο Ecofin, όπου εγκρίνονται επισήμως οι σχετικές αποφάσεις (βλ. παραπάνω).
- **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** Θεσπίζει από κοινού με τους υπουργούς Οικονομικών (Συμβούλιο Ecofin) τις συναφείς νομικές πράξεις και ασκεί τον δημοκρατικό έλεγχο της διαχείρισης της ΟΝΕ.
- **Εθνικές κυβερνήσεις** Καταρτίζουν τους εθνικούς προϋπολογισμούς με βάση τα από κοινού συμφωνηθέντα όρια για το δημοσιονομικό έλλειμμα / το δημόσιο χρέος και υλοποιούν τις αποφάσεις που λαμβάνει το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ. Είναι αρμόδιες, μεταξύ άλλων, για τις οικονομικές πολιτικές, την εκπαίδευση, την εργασία, την κοινωνική πολιτική και τις συντάξεις.
- **ΕΚΤ** Διαχειρίζεται, ως θεσμικώς ανεξάρτητο όργανο, τη νομισματική πολιτική της ευρωζώνης: μεριμνά για τη σταθεροποίηση των τιμών μέσω του καθορισμού των επιτοκίων με σκοπό τον έλεγχο του πληθωρισμού σε μεσοπρόθεσμη βάση.

- **ECOFIN** Η σύνθεση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που περιλαμβάνει τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών όλων των χωρών της ΕΕ είναι αρμόδιο για την πολιτική της ΕΕ σε 3 βασικούς τομείς: οικονομική πολιτική, θέματα φορολογίας και ρύθμιση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Το ECOFIN συνέρχεται κατά κανόνα μία φορά το μήνα και λαμβάνει νομικά δεσμευτικές αποφάσεις για τις χώρες της ΕΕ. <http://europa.eu/!DM38JK>
- **EUROGROUP** Οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών όλων των χωρών της Ευρωζώνης συνεδριάζουν και συζητούν θέματα που άπτονται του ευρώ και της ευρωζώνης. Το EUROGROUP (Ευρωομάδα) συνεδριάζει συνήθως μια φορά το μήνα, πριν από τη σύνοδο του ECOFIN. <http://europa.eu/!Pp64dm>
- **ECFIN** Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής <http://ec.europa.eu/ecfin>

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο

Οικονομικές πολιτικές για ανάπτυξη, θέσεις εργασίας και επενδύσεις

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο ενισχύει το σύνολο της ΟΝΕ. Μέσω της συνεργασίας εφαρμόζονται μακροπρόθεσμες λύσεις, ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερότητα και η ανάπτυξη, χωρίς να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα πρόχειρα με βάση βραχυπρόθεσμους στόχους.

	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ Φθινοπωρινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ Χειμερινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΜΑΡΤΙΟΣ	
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	<p>Η Επιτροπή δημοσιεύει την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης (ΕΕΑ) και την Έκθεση του Μηχανισμού Επαγρύπνησης (ΕΜΕ)</p> <p>Ζώνη του € Γνωμοδότηση της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια των προϋπολογισμών</p>	Διμερείς συναντήσεις με τα κράτη μέλη	Διερευνητικές αποστολές στα κράτη μέλη	Έκθεση ανά Χώρα για κάθε Κράτος Μέλος (θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και ανισορροπίες)	Διμερείς συναντήσεις με τα κράτη μέλη	
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο/ Συμβούλιο	Οι Υπουργοί Οικονομικών συζητούν τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια των προϋπολογισμών		Οι Υπουργοί εγκρίνουν τα συμπεράσματα της ΕΕΑ και της ΕΜΕ Οι ηγέτες της ΕΕ συμφωνούν για τους κύριους τομείς συντονισμού με βάση την ΕΕΑ και την ΕΜΕ		Οι ηγέτες της ΕΕ εγκρίνουν τις οικονομικές προτεραιότητες με βάση την ΕΕΑ	
Κράτη μέλη	<p>ΕΕΑ: καθορίζει τις προτάσεις για τις προτεραιότητες της ΕΕ κατά το επόμενο έτος, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών και φορολογικών πολιτικών και των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί σταθερότητα και ανάπτυξη</p> <p>ΈΜΕ: εντοπίζει τα κράτη μέλη για τα οποία απαιτείται περαιτέρω ανάλυση ώστε να αποφασιστεί εάν υφίσταται ανισορροπία που απαιτεί μέτρα πολιτικής</p>	Ζώνη του € Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τους προϋπολογισμούς		Εκθέσεις ανά Χώρα: ανάλυση της οικονομικής κατάστασης και των πολιτικών σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ και αξιολόγηση για το εάν υφίστανται ανισορροπίες και υπερβολικές ανισορροπίες στα κράτη μέλη εκείνα στα οποία διεξήχθη εμπειριστωμένη επισκόπηση		
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο					Διάλογος σχετικά με τις οικονομικές προτεραιότητες	

Παρέχει επίσης πλαίσιο και δεσμευτικό ετήσιο χρονοδιάγραμμα για την διαχείριση των νέων μέτρων αντιμετώπισης της κρίσης και ενίσχυσης της ανάπτυξης που έχουν θεσπιστεί μετά την έναρξη της κρίσης.

	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ Εαρινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
	<p>Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων: μεταρρυθμίσεις και μέτρα προς την κατεύθυνση της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.</p> <p>Προγράμματα Σταθερότητας / Σύγκλισης: σχέδια για υγιή δημόσια οικονομικά</p>	<p>Η Επιτροπή προτείνει Ειδικές ανά Χώρα Συστάσεις (ΕΧΣ) για δημοσιονομικές, οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές</p>				<p>Πρόγραμμα οικονομικής εταιρικής σχέσης: περιγραφή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ζωτικής σημασίας που απαιτούνται για την βιώσιμη δόρθωση του ελλείμματος.</p>
	<p>Τα κράτη μέλη παρουσιάζουν τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (σχετικά με τις οικονομικές πολιτικές) και τα προγράμματα Σταθερότητας ή Σύγκλισης (σχετικά με τις δημοσιονομικές πολιτικές)</p>		<p>Οι Υπουργοί συζητούν τις ΕΧΣ</p> <p>Οι ηγέτες της ΕΕ εγκρίνουν τις ΕΧΣ</p>	<p>Το Συμβούλιο εγκρίνει τις τελικές ΕΧΣ</p>		
		<p>ΕΧΣ: συστάσεις για την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική προσαρμοσμένες σε κάθε χώρα με στόχο την ενίσχυση της ανάπτυξης, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, τις ευκαιρίες κατάρτισης και την εκπαίδευσης, την έρευνα και την καινοτομία</p>				<p>Ζώνη του €</p> <p>Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα σχέδια προϋπολογισμών και τα Προγράμματα οικονομικής εταιρικής σχέσης (χώρες σε ΔΥΕ)</p>
						<p>Συζήτηση / Ψήφισμα σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις ΕΧΣ</p>

Διαδικασία Μακροοικονομικών Ανισορροπιών

Η **ΔΜΑ** είναι ένας μηχανισμός επιτήρησης με στόχο τον έγκαιρο εντοπισμό δυνητικών κινδύνων, την πρόληψη της εμφάνισης επιζήμιων μακροοικονομικών ανισορροπιών και τη διόρθωση των ήδη υφιστάμενων.

1

Η **Επιτροπή** δημοσιεύει την **Έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης** (Νοέμβριος) βάσει πίνακα αποτελεσμάτων και όλων των σχετικών παραγόντων για κάθε χώρα.

Μετά από ενδελεχή ανάλυση όλων των σχετικών παραγόντων, εντοπίζει τις χώρες και τα ζητήματα που απαιτούν εμπειριστατωμένη επισκόπηση.

2

Οι **Υπουργοί Οικονομικών** συζητούν την έκθεση και συνεισφέρουν στοιχεία για τις **εμπειριστατωμένες επισκοπήσεις** της Επιτροπής.

3

Δημοσιεύονται οι **εμπειριστατωμένες επισκοπήσεις της Επιτροπής**. Αποτελούν μέρος των **εκθέσεων ανά χώρα** που συντάσσει η Επιτροπή για όλα τα **κράτη μέλη**, προκειμένου να αξιολογήσει τις προκλήσεις της εθνικής πολιτικής και τα μέτρα που έχουν ληφθεί να την αντιμετωπίσει τους.

4

Οι **Υπουργοί Οικονομικών** συζητούν τις εμπειριστατωμένες επισκοπήσεις της Επιτροπής και αποφασίζουν επί των συστάσεων για περαιτέρω μέτρα που έχει υποβάλει η Επιτροπή, όπως η επιτήρηση ή η ενδεχόμενη έναρξη της ΔΥΕ.

5

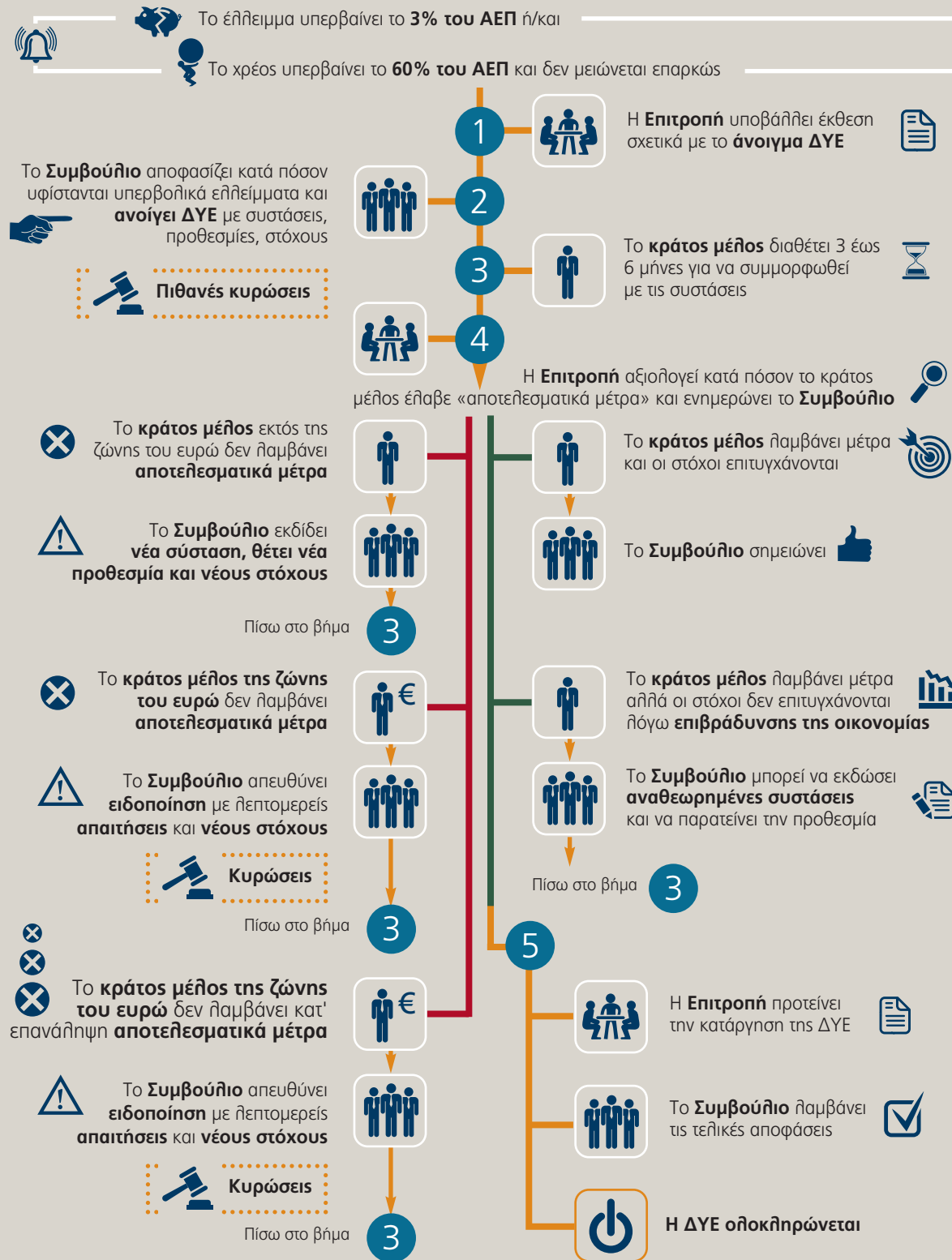

Τα **κράτη μέλη** λαμβάνουν υπόψη τις εκθέσεις ανά χώρα κατά την κατάρτιση των **εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων** και κατά την λήψη αποφάσεων που αφορούν την εθνική πολιτική.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων
<http://europa.eu/!dY39hW>

Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Η ΔΥΕ είναι η σταδιακή διαδικασία της ΕΕ για τη διόρθωση υπερβολικών ελλείμμάτων ή επιπέδων χρέους

Ολοκλήρωση της ΟΝΕ

Η ΟΝΕ της Ευρώπης βρίσκεται σε καλύτερη κατάσταση σήμερα σε σχέση με πριν από τη χρηματοπιστωτική κρίση. Ωστόσο, παρά την πρόοδο, ειδικά όσον αφορά την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης και το ξεκίνημα της Τραπεζικής Ένωσης, η ΟΝΕ παραμένει ατελής: Οι αποκλίσεις των οικονομικών επιδόσεων εντός της ζώνης του ευρώ είναι σημαντικές, ενώ σχεδόν 18 εκατομμύρια άνεργοι και πολλά μέλη των ευρωπαϊκών κοινωνιών βρίσκονται εκτεθειμένα στον κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού.

Η επίτευξη μιας βαθύτερης και δικαιότερης ΟΝΕ είναι μια από τις 10 προτεραιότητες των πολιτικών κατευθυντήριων γραμμών του προέδρου Γιούνκερ

https://ec.europa.eu/commission/priorities_en

Έκθεση των πέντε Προέδρων

Στην έκθεση «Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης» (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_en.pdf), γνωστή και ως «Έκθεση των πέντε Προέδρων», ο Πρόεδρος Juncker από κοινού με τους Προέδρους Tusk, Dijsselbloem, Draghi και Schulz παρουσίασαν ένα χάρτη πορείας για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ έως το 2025 το αργότερο. Στόχος είναι να προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πέρα από τη διαχείριση της κρίσης που ήταν αναγκαία τα τελευταία χρόνια, προς μια ισχυρότερη και πλήρη ένωση· προς μια ένωση που έχει θεμελιωθεί σε μια σταθερή, δίκαιη και δημοκρατικά νόμιμη βάση για το μέλλον και η οποία συμβάλλει στην αύξηση της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της ευημερίας για όλους τους πολίτες.

Η έκθεση υποστηρίζει την πρόοδο σε τέσσερα μέτωπα:

1. μια **οικονομική** Ένωση που θα εξασφαλίζει ότι κάθε οικονομία διαθέτει τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά που της επιτρέπουν να ευημερεί εντός της Νομισματικής Ένωσης
2. μια **χρηματοοικονομική** Ένωση που θα εγγυάται την ακεραιότητα του νομίσματός μας σε ολόκληρη τη Νομισματική Ένωση, περιορίζοντας τους κινδύνους για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα και αυξάνοντας τον επιμερισμό των κινδύνων με τον ιδιωτικό τομέα
3. μια **δημοσιονομική** Ένωση που θα εξασφαλίζει τόσο τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών όσο και τη δημοσιονομική σταθεροποίηση
4. μια **πολιτική** Ένωση που θα αποτελεί το θεμέλιο για όλα τα ανωτέρω, χάρη στην ουσιαστική δημοκρατική λογοδοσία, τη νομιμοποίηση και την ενίσχυση των θεσμών.

Η έκθεση περιλαμβάνει τρία στάδια:

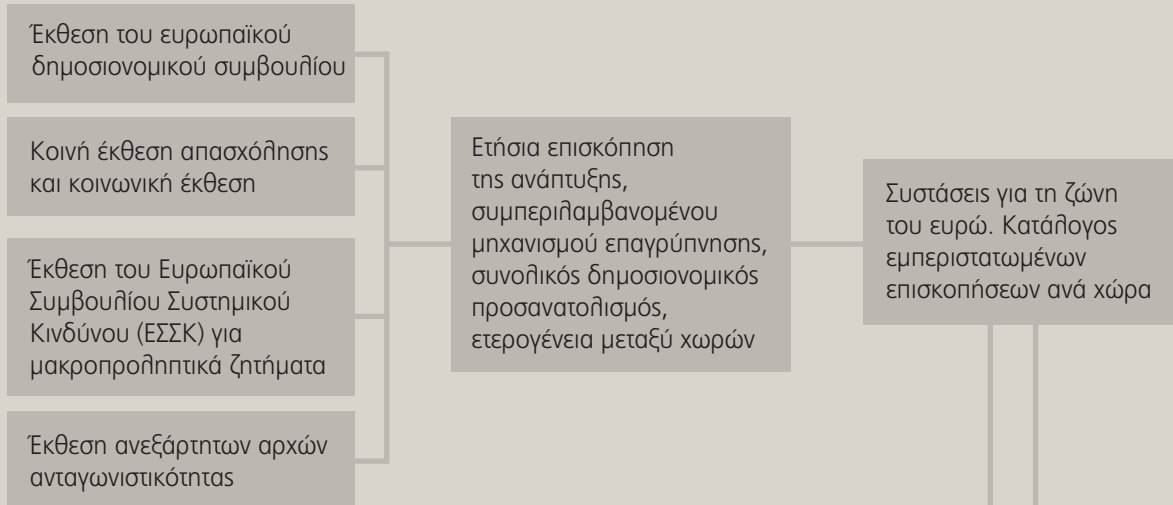
- **Στάδιο 1 ή «εμβάθυνση στην πράξη»** (1 Ιουλίου 2015 – 30 Ιουνίου 2017) Με βάση τα υφιστάμενα μέσα και τις ισχύουσες Συνθήκες, επιδίωξη είναι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής σύγκλισης, η επίτευξη υπεύθυνων δημοσιονομικών πολιτικών τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο της ζώνης του ευρώ, η ολοκλήρωση της Χρηματοοικονομικής Ένωσης και η ενίσχυση της δημοκρατικής λογοδοσίας.
- **Στάδιο 2 ή «Ολοκλήρωση της ΟΝΕ»** Δρομολόγηση πιο μακρόπνων δράσεων με σκοπό η διαδικασία σύγκλισης να αποκτήσει περισσότερο δεσμευτικό χαρακτήρα μέσω, παραδείγματος χάριν, μιας σειράς από κοινού συμφωνηθέντων στόχων αναφοράς για τη σύγκλιση, οι οποίοι θα μπορούσαν να καταστούν νομικώς δεσμευτικοί, καθώς και του ταμείου της ζώνης του ευρώ.
- **Τελικό στάδιο (το αργότερο έως το 2025)** Όταν όλα τα μέτρα τεθούν πλήρως σε εφαρμογή, χάρη στη βαθιά και ουσιαστική ΟΝΕ, θα δημιουργηθεί ένας χώρος σταθερότητας και ευημερίας για όλους τους πολίτες των κρατών μελών της ΕΕ που συμμετέχουν στο ενιαίο νόμισμα, ένας χώρος που θα ελκύει άλλα κράτη μέλη της ΕΕ να προσχωρήσουν, εφόσον είναι έτοιμα να το πράξουν.

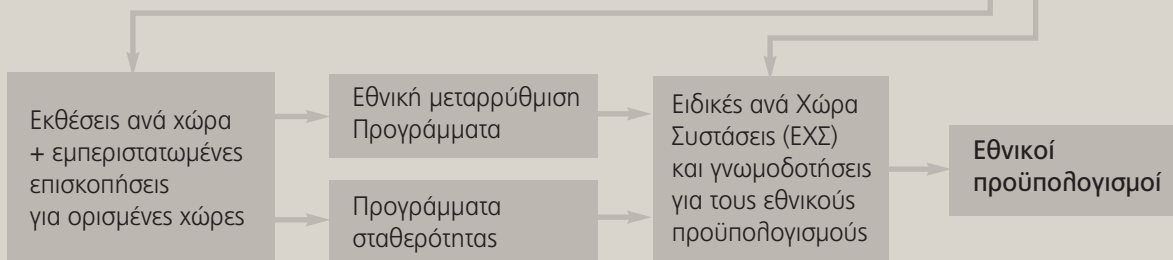

Ένα πιο ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό εξάμηνο

Ζώνη του ευρώ: Νοέμβριος του έτους ν-1 έως Φεβρουάριο του έτους ν

Επίπεδο χώρας: Μάρτιος έως Ιούλιο του έτους ν

Η «Έκθεση των πέντε Προέδρων» εκπονήθηκε μετά από αίτημα της Συνόδου Κορυφής για το Ευρώ (Οκτώβριος 2014) και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Δεκέμβριος 2014 | <http://europa.eu/!Um86YD>) και παρουσιάστηκε στις 22 Ιουνίου 2015, αποτελώντας τη βάση για την επίτευξη αυτού του στόχου μέσα στην επόμενη δεκαετία. Η 1η Ιουλίου 2015 σηματοδότησε την επίσημη εκκίνηση του σταδίου 1 («Εμβάθυνση στην πράξη») της διαδικασίας ολοκλήρωσης της ΟΝΕ.

Δέσμη μέτρων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εμβάθυνση της ΟΝΕ

Στις 21 Οκτωβρίου 2015, η Επιτροπή έλαβε συγκεκριμένα μέτρα για την ολοκλήρωση της ΟΝΕ (<http://europa.eu/!th84tR>). Η δέσμη μέτρων προβλέπει μια αναθεωρημένη προσέγγιση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, μεταξύ άλλων μέσω του ενισχυμένου δημοκρατικού διαλόγου και της περαιτέρω βελτίωσης της οικονομικής διακυβέρνησης, όπως η σύσταση εθνικών Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας και ενός συμβουλευτικού Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου καθώς και μια περισσότερο ενοποιημένη εκπροσώπηση της ζώνης του ευρώ στα διεθνή χρηματοπιστωτικά όργανα, ιδίως το ΔΝΤ. Καθορίζει, επίσης, τα βήματα προς την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης, κυρίως μέσω ενός Ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης της εγγύησης των καταθέσεων και μέτρων περαιτέρω μείωσης των κινδύνων στο τραπεζικό σύστημα. Η δέσμη μέτρων αφορά την υλοποίηση του σταδίου 1 και την προετοιμασία του σταδίου 2.

Αναθεωρημένη προσέγγιση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για την ενίσχυση της ΟΝΕ

	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ Φθινοπωρινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ Χειμερινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΜΑΡΤΙΟΣ	
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	ΕΕΑ και συναφή έγγραφα Ζώνη του € Συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ Ζώνη του € Γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής σχετικά με τα σχέδια των προϋπολογισμών	Διερευνητικές αποστολές στα κράτη μέλη Διμερείς συναντήσεις με τα κράτη μέλη		Έκθεση ανά Χώρα για κάθε Κράτος Μέλος (θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και ανισορροπίες)		
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο/ Συμβούλιο	Το Συμβούλιο συζητά τις γνωμοδοτήσεις σχετικά με τα σχέδια των προϋπολογισμών	Το Συμβούλιο εγκρίνει τις συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ και τα συμπεράσματα της ΕΕΑ και της ΕΜΕ			Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις οικονομικές προτεραιότητες με βάση την ΕΕΑ	
Κράτη μέλη		Ζώνη του € Τα κράτη μέλη εγκρίνουν τους προϋπολογισμούς				
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Διάλογος σχετικά με την ΕΕΑ					

	ΑΠΡΙΛΙΟΣ	ΜΑΪΟΣ Εαρινές Οικονομικές Προβλέψεις	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
	Διμερείς συναντήσεις με τα κράτη μέλη	Η Επιτροπή προτείνει ΕΧΣ για δημοσιονομικές, οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές				
			Το Συμβούλιο συζητά τις ΕΧΣ	Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει τις τελικές ΕΧΣ		
	Τα κράτη μέλη παρουσιάζουν τα Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (οικονομικές πολιτικές) και τα Προγράμματα Σταθερότητας ή Σύγκλισης (δημοσιονομικές πολιτικές)					Ζώνη του € Τα κράτη μέλη υποβάλλουν τα σχέδια προϋπολογισμών
		Διάλογος σχετικά με τις προτάσεις για τις ΕΧΣ			Συζήτηση / Ψήφισμα σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και τις ΕΧΣ	Διάλογος σχετικά με την ΕΕΑ

Επόμενα βήματα

«Δεν είμαι ούτε αισιόδοξος, ούτε απαισιόδοξος. Είμαι αποφασισμένος»

Jean Monnet

Λευκή βίβλος για το Μέλλον της Ευρώπης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε την 1η Μαρτίου 2017 την Λευκή Βίβλο για το μέλλον της Ευρώπης. Το εύρος και η κρισιμότητα των προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε ως Ευρώπη, από την παγκοσμιοποίηση και την επίδραση των νέων τεχνολογιών στην κοινωνία και την απασχόληση μέχρι τις ανησυχίες για την ασφάλειά μας και την άνοδο του λαϊκισμού, αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη για μια ενδοσκόπηση και αποκρυστάλλωση των επιλογών που διαθέτει η Ευρώπη για το μέλλον. Γι' αυτό ακριβώς, η Λευκή Βίβλος παρουσιάζει πέντε σενάρια για το πώς θα μπορούσε να εξελιχθεί η Ένωση, ανάλογα με τις επιλογές που θα κάνουμε ως Ευρωπαίοι. Η Λευκή Βίβλος σηματοδότησε την αρχή ενός δημόσιου διαλόγου για το κοινό μας μέλλον. Με αφορμή λοιπόν τον εορτασμό της 60ής επετείου των Συνθηκών της Ρώμης, στις 25 Μαρτίου 2017, τα πέντε αυτά προτεινόμενα σενάρια συγκέντρωσαν σε ένα συνεκτικό κείμενο τις κυριότερες πιθανές κατευθυντήριες γραμμές για το μέλλον της Ε.Ε. με ορίζοντα το 2025.

• Σενάριο 1 «Συνεχίζουμε Κανονικά»

Στο σενάριο αυτό η Ε.Ε. μένει σταθερή στην πορεία της ενώ η προσοχή της επικεντρώνεται στην υλοποίηση και την αναβάθμιση του τρέχοντος προγράμματος μεταρρυθμίσεων στο πνεύμα των κατευθύνσεων της Επιτροπής του 2014 για ένα Νέο Ξεκίνημα για την Ευρώπη και της Δήλωσης της Μηρατισιάδας που προσυπέγραψαν και τα 27 κράτη μέλη το 2016.

• Σενάριο 2 «Τίποτα περισσότερο από την ενιαία αγορά»

Μια αλληγή πορείας και επικέντρωση στην ενιαία αγορά. Μη μπορώντας να καταλήξει σε συμφωνία για την ενίσχυση της δράσης της σε νέους τομείς πολιτικής, η Ε.Ε. επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στην εμβάθυνση ορισμένων βασικών πτυχών της ενιαίας αγοράς. Τούτο σημαίνει πως η συνεργασία σε νέα ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος θα αποτελεί αντικείμενο διμερούς συζήτησης. Μια ενίσχυση του διακρατικού χαρακτήρα της Ένωσης.

• Σενάριο 3 «Αυτοί που θέλουν περισσότερα, κάνουν περισσότερα»

Αξιοποιώντας το κοινό πλαίσιο της Ε.Ε., όσα κράτη μέλη το επιθυμούν, μπορούν να εμβαθύνουν την μεταξύ τους συνεργασία σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Οι τομείς αυτοί μπορούν να καλύπτουν πολιτικές όπως η άμυνα, η εσωτερική ασφάλεια, η φορολογία ή οι κοινωνικές υποθέσεις.

• Σενάριο 4 «Κάνουμε λιγότερα με πιο αποδοτικό τρόπο»

Ή αλλιώς «Ανταποκρινόμαστε καλύτερα σε ορισμένες προκλήσεις». Στο σενάριο αυτό η Ε.Ε. των 27 επιδιώκει να ευθυγραμμίσει καλύτερα τις υποσχέσεις με τις προσδοκίες και τα αποτελέσματα. Για τις συγκεκριμένες προτεραιότητες η Ε.Ε. εφοδιάζεται με ισχυρότερα μέσα για την άμεση εφαρμογή και επιβολή των συλλογικών αποφάσεων όπως για παράδειγμα συμβαίνει σήμερα στην πολιτική ανταγωνισμού ή για την εποπτεία των τραπεζών.

• Σενάριο 5 «Κάνουμε μαζί πολύ περισσότερα»

Με την απαιτούμενη συναίνεση, τα κράτη μέλη αποφασίζουν την εμβάθυνση της συνεργασίας τους σε όλους τους τομείς. Η ευρωζώνη μεγαθύνεται, με το σκεπτικό πως ό,τι είναι επωφελές για τις χώρες που έχουν κοινό νόμισμα, είναι επωφελές για όλους. Η Ε.Ε. αποκτά ενιαία φωνή στους περισσότερους τομείς συνεργασίας ενώ εκπροσωπείται από μια έδρα στα περισσότερα διεθνή φόρα.

Διαβάστε περισσότερα για την Λευκή βίβλο και τα 5 σενάρια εδώ

https://ec.europa.eu/commission/white-paper-future-europe-reflections-and-scenarios-eu27_el

Σε συνέχεια της παρουσίασης της Λευκής Βίβλου, δημοσιεύτηκε επίσης μια σειρά πέντε εγγράφων προβληματισμού, με στόχο την διεύρυνση της συζήτησης σχετικά με τα θέματα που θα επηρεάσουν περισσότερο το μέλλον μας.

Έγγραφα προβληματισμού

«Η κοινωνική διάσταση της Ευρώπης»

Το έγγραφο προβληματισμού ανοίγει τον διάλογο παρουσιάζοντας διάφορες ιδέες, προτάσεις και επιλογές για μια κοινωνική διάσταση της Ευρώπης μέχρι το 2025.

Διαβάστε ολόκληρο το έγγραφο εδώ:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-social-dimension-europe_el.pdf

«Τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης»

Το συγκεκριμένο έγγραφο προβληματισμού άνοιξε έναν ζωτικής σημασίας διάλογο σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους η ΕΕ θα μπορέσει να ανταποκριθεί καλύτερα στις ευκαιρίες και τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης.

Διαβάστε ολόκληρο το έγγραφο εδώ:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-globalisation_el.pdf

«Εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης»

Το έγγραφο προβληματισμού έχει σκοπό να εντείνει τον διάλογο για το μέλλον της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και να συμβάλει στη διαμόρφωση ενός κοινού πλαισίου σχετικά με τη μελλοντική της μορφή.

Διαβάστε ολόκληρο το έγγραφο εδώ:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_el.pdf

«Το μέλλον της ευρωπαϊκής άμυνας»

Το έγγραφο προβληματισμού παρουσιάζει τα μελλοντικά σενάρια για την άμυνα της Ευρώπης, ως αποτέλεσμα της συζήτησης για την ενίσχυση της προστασίας των Ευρωπαίων πολιτών.

Διαβάστε ολόκληρο το έγγραφο εδώ:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-defence_el.pdf

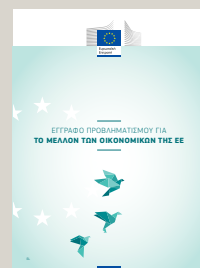

«Το μέλλον των οικονομικών της ΕΕ»

Το έγγραφο προβληματισμού παρουσιάζει τις δυνατότητες και τις επιλογές μεταρρυθμίσεων, εξετάζοντας τις ευκαιρίες, τους κινδύνους και τους συμβιβασμούς για το μέλλον του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Διαβάστε ολόκληρο το έγγραφο εδώ:

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-eu-finances_el.pdf

Τον Σεπτέμβριο, κατά την ετήσια ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, ο Πρόεδρος Juncker παρουσίασε μια νέα ατζέντα για το μέλλον της Ε.Ε. Το μήνυμα αυτό έγινε ευνοϊκά δεκτό από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και από τους ηγέτες των 27 κρατών μελών στο πλαίσιο της συνόδου κορυφής της Μπρατισλάβας. Σε συνέχεια των προτάσεων του Μαρτίου αυτό το νέο σενάριο αποτελεί έναν οδικό χάρτη που περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο πακέτο προτάσεων για το μέλλον της Ε.Ε δίνοντας βάση στις κοινές ευρωπαϊκές μας αξίες. Παράλληλα, τονίζοντας την ιστορική ευκαιρία που δίνεται σήμερα στην Ευρώπη να προχωρήσει προς τα εμπρός, καλεί ανοικτά σε μια πιο ενωμένη δημοκρατική και κοινωνικά υπεύθυνη Ευρώπη που ανταποκρίνεται καλύτερα στις προκλήσεις του μέλλοντος λαμβάνοντας υπόψιν τα σφάλματα και τις αδυναμίες του παρελθόντος.

Για την υλοποίηση του προγράμματος μεταρρυθμίσεων που παρουσίασε στην ομιλία του, ο πρόεδρος Juncker πρότεινε έναν Χάρτη Πορείας για μια πιο ενωμένη, πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ένωση. Η Επιτροπή ενέκρινε μια σειρά συγκεκριμένων πρωτοβουλιών - για το εμπόριο, τον έλεγχο των επενδύσεων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τη βιομηχανία, τα δεδομένα και τη δημοκρατία.

Ανάμεσα στις προτάσεις του, ο Πρόεδρος Juncker κάλεσε μεταξύ άλλων: στην καθιέρωση ενός Ευρωπαϊού υπουργού οικονομίας και οικονομικών, στην επέκταση του χώρου Σένγκεν, περιλαμβάνοντας την Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την Κροατία, στην μετατροπή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο, ενώ υπογράμμισε πως το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ, πρέπει να αποτελέσει το ενιαίο νόμισμα της Ε.Ε συνολικά. Η αλληλεγγύη περιγράφηκε ως το βασικό συστατικό στοιχείο της Ευρώπης κάτι το οποίο τονίστηκε ιδιαίτερα αναφορικά και με την προσφυγική κρίση ενώ ιδιαίτερη θέση στην ομιλία είχαν οι προτάσεις για την αντιμετώπιση των εργασιακών ανισοτήτων και του κοινωνικού ντάμπινγκ. Η ομιλία για την κατάσταση της Ένωσης αποτελεί ορόσημο για το μέλλον της Ε.Ε. καθώς αποκρυσταλλώνει την οπτική της Επιτροπής ενώ θέτει τέλος στις έριδες για μια Ευρώπη ποληλαπλών ταχυτήτων και δεύτερης κατηγορίας πολιτών.

Διαβάστε ολόκληρη την ομιλία για την κατάσταση της ένωσης εδώ:
http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_el.htm

Χάρτης πορείας προς το Sibiu #EUroad2Sibiu

Η ομιλία του Προέδρου Juncker για την Κατάσταση της Ένωσης για το 2017, αποτελεί ορόσημο των συζητήσεων για το μέλλον της ΕΕ καθώς, πέρα από γενικές κατευθύνσεις, πρότεινε έναν αναλυτικό Χάρτη Πορείας με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για το μέλλον. Με βάση αυτό, ως καταληκτική ημερομηνία για την λήψη σημαντικών αποφάσεων για το μέλλον της Ευρώπης ορίστηκε η σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που θα πραγματοποιηθεί στο Σιμπίου της Ρουμανίας στις 30 Μαρτίου 2019.

Οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν ως στόχο την πλήρωση των υπάρχοντων κενών με σκοπό την θωράκιση της Ένωσης από πιθανούς τριγμούς στο μέλλον. Όπως το έθεσε χαρακτηριστικά και ο Πρόεδρος Juncker, «Έχουμε αρχίσει την επισκευή της ευρωπαϊκής οροφής [...] πρέπει τώρα που έχει καλοκαιρία να ολοκληρώσουμε το ευρωπαϊκό μας σπίτι.» Αυτές οι προσπάθειες έχουν ήδη αποφέρει καρπούς ενώ παράλληλα έχουν ενισχύσει σημαντικά τον διάλογο μεταξύ των ευρωπαίων πολιτών. Χαρακτηριστικά δείγματα των τελευταίων πρωτοβουλιών είναι, μεταξύ άλλων, η παρουσίαση του Χάρτη Πορείας για την εμβάθυνση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (Δεκέμβριος 2017), η επίσημη διακήρυξη του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων στη διάσκεψη κορυφής για κοινωνικά θέματα για τη δίκαιη απασχόληση και την ανάπτυξη στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας (Δεκέμβριος 2017), η Στρατηγική για τα Πλάστικά στην Κυκλική Οικονομία (Ιανουάριος 2018) η πρώτη συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου για τις ψεύτικες ειδήσεις και την ηλεκτρονική παραπληροφόρηση (Ιανουάριος 2018) ή τέλος, ο Νέος Γενικός Κανονισμός για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR) που αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή τον Μάιο του 2018.

Προς μια νέα ONE

Ειδικότερα, και όσον αφορά την εμβάθυνση της ONE, κινητήρια δύναμη για την επίλυση των προκλήσεων που απομένουν, αποτέλεσαν οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης που παρατηρούνται σε όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε καθώς και ο εντοπισμός των ατελειών της ONE κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης. Έτσι, θέτοντας ως γενικό στόχο την αύξηση της ενότητας, της αποτελεσματικότητας και της δημοκρατικής λογοδοσίας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης έως το 2025 η Επιτροπή παρουσίασε μεταξύ άλλων, τις εξής βασικές προτάσεις:

i) Την εξήλιξη του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο με αυξημένες αρμοδιότητες για ταχύτερη λήψη αποφάσεων σε επείγουσες περιπτώσεις και πιο άμεση συμμετοχή στη διαχείριση προγραμμάτων χρηματοδοτικής συνδρομής.

ii) Μέσα ενίσχυσης της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ εντός του πλαισίου της Ένωσης. Μεταξύ αυτών προτάθηκε η σύσταση μηχανισμού σταθεροποίησης με σκοπό τη διατήρηση των επιπέδων των επενδύσεων σε περίπτωση μεγάλων ασύμμετρων κραδασμών, ειδικός μηχανισμός σύγκλισης για τα κράτη μέλη που καταβάλλουν προσπάθειες να ενταχθούν στο ευρώ καθώς και ένα εργαλείο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και τεχνικής στήριξης κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών.

iii) Προσδιορισμός πιθανών καθηκόντων Ευρωπαϊκού Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, ο οποίος θα έχει ρόλο Αντιπροέδρου της Επιτροπής και προέδρου του Eurogroup.

Όλα τα παραπάνω καταδεικνύουν πως οι προκλήσεις που βρίσκονται μπροστά μας δε μπορούν να αντιμετωπιστούν παρά μόνο με την προσήλωσή μας στις κοινές ευρωπαϊκές μας αξίες και δεσμεύσεις. Η επισκευή της οροφής του ευρωπαϊκού οικοδομήματος κατά την διάρκεια της καλοκαιρίας αποτελεί την βασική και απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση καλύτερων συνθηκών και επιλογών για τις επόμενες γενιές ευρωπαίων πολιτών."

Χάρτης πορείας για μια Ενωμένη, πιο Ισχυρή και πιο Δημοκρατική Ένωση

2017

Σεπτέμβριος

13/9 Ομιλία του προέδρου Juncker για την κατάσταση της Ένωσης

28/9 Ανεπίσημο δείπνο των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ για το μέλλον της Ευρώπης στο Τάβιν της Εσθονίας

Οκτώβριος

19-20/10 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Σύνοδος της ΕΕ-27

Νοέμβριος

17/11 Κοινωνική Σύνοδος Κορυφής στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας

Δεκέμβριος

6/12 Δέσμη προτάσεων για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση

- Μετατροπή του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο.
- Δημιουργία ειδικής γραμμής του προϋπολογισμού για τη ζώνη του ευρώ εντός του προϋπολογισμού της ΕΕ, που θα διαθέτει τέσσερις λειτουργίες: 1) βοήθεια για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, 2) σταθεροποιητική λειτουργία, 3) μηχανισμό ασφάλειας για την Τραπεζική Ένωση και 4) μέσο σύγκλισης για την παροχή προενταξιακής βοήθειας σε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ.
- Ενσωμάτωση στην ενωσιακή νομοθεσία της ουσίας της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.
- Ίδρυση θέσης Ευρωπαίου Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με διττή αρμοδιότητα.

14-15/12 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Σύνοδος της ΕΕ-27

Σύνοδος κορυφής για το ευρώ

2018

Φεβρουάριος

Στρατηγική της Επιτροπής για την επιτυχή προσχώρηση στην ΕΕ της Σερβίας και του Μαυροβουνίου ως πρώτων μεταξύ των υποψήφιων για ένταξη χωρών των Δυτικών Βαλκανίων

Μάιος

Εκθέσεις σύγκλισης της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, σχετικά με την πρόοδο που έχουν επιτελέσει τα κράτη μέλη ως προς την ικανοποίηση των όρων προσχώρησης στο ενιαίο νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πιθανή άτυπη σύνοδος της ΕΕ-27 στη Σόφια της Βουλγαρίας, παράλληλα με σύνοδο κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων

Πρόταση της Επιτροπής για το μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020

Ιούλιος

28-29/6 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Σύνοδος της ΕΕ-27

Ανακοίνωση της Επιτροπής για το μέλλον της ενωσιακής πολιτικής για την ενέργεια και το κλίμα, μεταξύ άλλων το μέλλον της Συνθήκης Ευρατόμ

Σεπτέμβριος

Ανακοίνωση της Επιτροπής για την αύξηση της χρήσης της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική

Ανακοίνωση της Επιτροπής για την αύξηση της χρήσης της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία και βελτίωση της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας σε θέματα εσωτερικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών και φορολογικών θεμάτων

Ανακοίνωση της Επιτροπής για την πιθανή επέκταση των καθηκόντων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ώστε να συμπεριλάβει την καταπολέμηση της τρομοκρατίας

Έκθεση της ειδικής ομάδας υπό την προεδρία του πρώτου αντιπροέδρου της Επιτροπής, κ. Timmermans, σχετικά με τους τρόπους βελτίωσης της επικουρικότητας, της αναλογικότητας και της νομοθεσίας στην καθημερινή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ανακοίνωση της Επιτροπής για τη βελτίωση της αποδοτικότητας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ομιλία του προέδρου Juncker για την κατάσταση της Ένωσης 2018

Πιθανή άτυπη σύνοδος της ΕΕ-27 στη Βιέννη της Αυστρίας

Οκτώβριος

18-19/10 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Σύνοδος της ΕΕ-27

Πρωτοβουλία της Επιτροπής για να ενισχυθεί η επιβολή του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Δεκέμβριος

13-14/12 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο / Σύνοδος της ΕΕ-27

2019

Μάρτιος

30/03 Πιθανό έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για τη λήψη τελικής απόφασης με ομοφωνία σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης στο Sibiu της Ρουμανίας

Μάιος
Ιούνιος

Εκλογές για την ανάδειξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Για να κατανοήσουμε τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι εκδόσεις αυτές περιέχουν σαφείς και εύληπτες πληροφορίες για το τι κάνει η ΕΕ στους διάφορους τομείς πολιτικής, για ποιο λόγο αναλαμβάνει δράση και με ποια αποτελέσματα. Ολόκληρη η σειρά διατίθεται στον σύνδεσμο <http://europa.eu!/bn46Fu> Ενδεικτικά:

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση

<http://europa.eu!/bc79yX>

Η Ευρώπη σε 12 μαθήματα

<http://europa.eu!/DQ79Mw>

Έχετε προβλήματα με την ΕΕ; Ποιος μπορεί να σας βοηθήσει;

<http://europa.eu!/MD93wx>

Γνωρίζετε ότι... Τα 10 δικαιώματα στην ΕΕ με μια ματιά

<http://europa.eu!/Gj36tX>

Σύντομος οδηγός του Ευρώ

<http://europa.eu!/bw64xm>

Ένα νόμισμα για μία Ευρώπη. Ο δρόμος προς το ευρώ

<http://europa.eu!/tG47VM>

Η οικονομική και νομισματική ένωση και το ευρώ

<http://europa.eu!/Yq89xk>

60 Αποχρώσεις της ΕΕ

https://ec.europa.eu/greece/sites/greece/files/eu60_el_final_final_2.pdf

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ με μια ματιά

<http://europa.eu!/mq39nP>

Η ΕΕ, τι είναι και τι κάνει

<https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/715cfcc8-fa70-11e7-b8f5-01aa75ed71a1/language-el/format-PDF>

Επικοινωνήστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση

- **Καλέστε μας από χώρα της ΕΕ στο 00 800 6 7 8 9 10 11** (εργάσιμες ημέρες 10.00 - 19.00 ώρα Ελλάδος)

Μπορείτε να μιλήσετε σε οποιαδήποτε γλώσσα της ΕΕ. Δωρεάν κλήση (ενδεχομένως να υπάρξει κάποια χρέωση, ανάλογα με τον φορέα εκμετάλλευσης – μπορείτε να ζητήσετε επιστροφή του ποσού που χρεωθήκατε συμπληρώνοντας αυτήν τη φόρμα <https://webforms.edcc.eu/form/view/uifn/el>)

- **Καλέστε μας από χώρα εκτός ΕΕ στο 00 32 2 299 96 96**

Θα απαντήσει χειριστής στα αγγλικά, αλλά μπορείτε να ζητήσετε να μιλήσετε σε οποιαδήποτε γλώσσα της ΕΕ (εφαρμόζεται το σύνθημα τιμολόγιο κλήσεων εξωτερικού)

- **Στείλτε μας γραπτό μήνυμα με τη φράση «Call me» στο 00 32 472 6 7 8 9 10**

καθώς και τον κωδικό χώρας & τον αριθμό σας (εφαρμόζεται το σύνθημα τιμολόγιο κλήσεων εξωτερικού για το μήνυμα, αλλά δεν επιβαρύνεστε για τη δική μας κλήση προς εσάς)

- **Στείλτε μας με e-mail ερωτήσεις σχετικά με την ΕΕ!**

Γράψτε το ερώτημά σας στον σύνδεσμο http://europa.eu/europedirect/write_to_us/index_el.htm σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της ΕΕ. Δώστε όσο το δυνατό περισσότερες πληροφορίες και βεβαιωθείτε ότι συμπεριλάβατε τα σωστά στοιχεία επικοινωνίας σας. Συνήθως, λαμβάνετε απάντηση μέσα σε 3 εργάσιμες ημέρες (για περίπλοκα ερωτήματα ενδέχεται να χρειαστεί περισσότερος χρόνος).

Σημεία επικοινωνίας στην Ελλάδα

- **Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα**

Βασιλίσσης Σοφίας 2, 106 74 Αθήνα | Τηλ. (0030) 210 7272100 | Φαξ (0030) 210 7244620
E-mail: comm-rep-athens@ec.europa.eu | Ιστοσελίδα: <http://ec.europa.eu/greece>

 <https://www.facebook.com/#!/EURepresentationGreece>

 <https://twitter.com/EEAthina>

 <https://www.youtube.com/user/EURepresentationGR>

 <https://www.flickr.com/photos/109831176@N08/>

 https://instagram.com/ee_athina/

- **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο – Γραφείο Ενημέρωσης στην Ελλάδα**

Λεωφόρος Αμαλίας 8, 105 57 Αθήνα | Τηλ: +30 210 3271000 | Fax: +30 210 3311540 Ιστοσελίδα: <http://www.europarl.gr>

- **Κέντρα Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης & Τεκμηρίωσης – Ομάδα Ευρώπη**

Για γενικές πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε ένα Κέντρο πληροφόρησης Europe Direct (EDIC). Για λεπτομερείς πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε ή να επισκεφθείτε ένα κέντρο τεκμηρίωσης (EDC) προκειμένου να συμβουλευθείτε επίσημες εκδόσεις της ΕΕ. Μπορείτε επίσης να επικοινωνήσετε με ειδικούς ομιλητές της ΕΕ («Ομάδα Ευρώπη») οι οποίοι μπορούν να είναι κύριοι ομιλητές σε παρουσιάσεις, σεμινάρια ή συζητήσεις μετά από σχετική πρόσκληση (σχο- λεία, ΜΚΟ, επιχειρήσεις κ.λπ.). http://europa.eu/europedirect/meet_us/greece/index_el.htm

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στα κοινωνικά δίκτυα

Αν σας ενδιαφέρει το περιεχόμενο που δημοσιεύει η ΕΕ στο Twitter, το Facebook και τα άλλα κοινωνικά δίκτυα, χρησιμοποιήστε αυτό το εργαλείο αναζήτησης για να εντοπίσετε λογαριασμούς της ΕΕ!

http://europa.eu/contact/social-networks/index_el.htm

Αρμόδιοι επικοινωνίας για τον Τύπο στις Βρυξέλλες

http://europa.eu/newsroom/press-contacts/index_en.htm

Βοήθεια & νομικές συμβουλές

Για βοήθεια ή νομικές συμβουλές σχετικά με συγκεκριμένη νομοθεσία της ΕΕ, συμβουλευθείτε τον οδηγό για τα ευρωπαϊκά δικαιώματα ατόμων και επιχειρήσεων:

http://ec.europa.eu/your-rights/help/index_el.htm

Θεσμικά όργανα και οργανισμοί

Στοιχεία επικοινωνίας και πληροφορίες επισκέψεων

http://europa.eu/contact/institutions-bodies/index_el.htm

